

PROGRES

Instytut Rozwoju i Edukacji

**Diagnoza
problemów uzależnień i zagrożeń społecznych
w Gminie i Mieście Tuliszków**

Tuliszków 2021

Spis treści

1. Metryka Gminy i Miasta Tuliszków	3
2. Wprowadzenie do badań	6
3. Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży	8
3.1. Problematyka badawcza	9
3.2. Technika i narzędzia badawcze	9
3.3. Badania populacji	9
3.4. Miejsce i termin badania	10
3.5. Rezultaty badań	10
3.5.1. Młodzi Polacy i alkohol	10
3.5.2. Młodzież z terenu gminy, a substancje psychoaktywne	12
3.5.3. Młodzi Polacy i narkotyki	24
3.5.4. Młodzież a narkotyki	26
3.5.5. Młodzież a przemoc	35
3.5.6. Młodzi Polacy a Internet	44
3.5.7. Młodzież a Internet	45
4. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców Gminy i Miasta Tuliszków	52
4.1. Temat i cel badań	52
4.2. Technika i narzędzia badawcze	52
4.3. Badania populacji	52
4.4. Miejsce i termin badania	57
4.5. Rezultaty badań	57
4.5.1. Najważniejsze problemy społeczne w opinii dorosłych mieszkańców ...	57
4.5.2. Spożywanie alkoholu oraz związane z nim inne problemy społeczne...	58
4.5.3. Palenie tytoniu	68
4.5.4. Narkotyki w środowisku lokalnym.....	71
4.5.5. Przemoc	76
4.5.6. Inne uzależnienia	79
5. Badanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych	83
5.1. Rynek napojów alkoholowych.....	83
5.2. Postawy sprzedawców wobec alkoholu i wyrobów tytoniowych.....	85
6. Wnioski i rekomendacje	101

1. Metryka Gminy i Miasta Tuliszków

Gmina i Miasto Tuliszków położona jest w sercu wschodniej części Wielkopolski, w powiecie tureckim. Dużym atutem Tuliszkowa jest bliskość autostrady A-2, tylko 7 km dzieli miasto od najbliższego węzła w Żdźarach.

Gmina zajmuje obszar o powierzchni 150 km², podzielony na 15 sołectw (Gadowskie Holendry, Grzymiszew, Kiszewy, Krępa, Nowy Świat, Ogorzelczyn, Piętno, Ruda, Sarbicko, Smaszew, Tarnowa, Wielopole, Wróblina, Wymysłów i Zadworna).

W Gminie i Mieście Tuliszków mieszka 10,5 tys. osób. Z analizy struktury wiekowej ludności wynika, że 2288 mieszkańców ma mniej niż 19 lat. Liczba osób w wieku produkcyjnym wynosi 6412, natomiast w wieku poprodukcyjnym 1768. Przewagę liczebną stanowią kobiety.

Wybrane aspekty działań instytucji gminnych.

Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie i Mieście Tuliszków

Główne zadania

Podstawowym zadaniem Komisji jest podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury spożywania.

Głównym celem działań profilaktycznych Komisji jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zwiększenie zdolności do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Komisja zajmuje się wspieraniem osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowaniem zdrowego stylu życia oraz pomaga rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych.

Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Cel strategiczny.

Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, eliminowanie ujemnych skutków szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego oraz zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych i zagrożeń

społecznych wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych.

Cel programu realizowany jest poprzez efektywne wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych, w szczególności:

- 1) Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia.
- 2) Prowadzenie edukacji publicznej, zdrowotnej z zakresu problemów uzależnień i profilaktyki selektywnej, w szczególności od alkoholu i narkotyków w myśl Narodowego Programu Zdrowia.
- 3) Zapewnienie pomocy opiekuńczej, wychowawczej, socjoterapeutycznej dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia i uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych uzależnień, m.in. poprzez organizację wypoczynku, propagowania zdrowego stylu życia bez nałogów, finansowanie zajęć kulturalnych i rozrywkowych, sportowych, plastycznych mających na celu realizację ww celu.

Cele szczegółowe.

- 1) Zwiększenie dostępności i skuteczności nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej.
- 2) Zmniejszenie rozmiarów występujących problemów alkoholowych i narkotykowych poprzez udzielanie pomocy osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem, a także ochrona przed przemocą.
- 3) Ograniczenie negatywnych zjawisk dotyczących rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i innych uzależnień poprzez udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej oraz prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej.
- 4) Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej ze spożywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.
- 5) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami oraz przemocą w rodzinie.
- 6) Ograniczanie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.
- 7) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie,

a także współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

- 8) Zapewnienie działania Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zwiększenie skuteczności działań prowadzonych przez GKRPA oraz inne podmioty zajmujące się obszarem uzależnienia.

Ponadto realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych do których należy:

- ✓ inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- ✓ podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- ✓ opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe),
- ✓ monitorowanie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

W ramach działań Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- ✓ przyjmuje zgłoszenie o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
- ✓ wzywa na rozmowę osoby, co do których wpłynęło zgłoszenie, pouczając o zaprzestaniu swoich działań i poddaniu się leczeniu odwykowemu,
- ✓ w przypadku, gdy osoba wezwana nie godzi się na dobrowolne leczenie, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania, osoba kierowana jest na badanie przez biegłych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu odwykowego,
- ✓ przygotowuje dokumentację związaną z postępowaniem sądowym mającym na celu zobowiązanie do leczenia odwykowego osoby uzależnionej,
- ✓ składa wnioski o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego.

W roku 2020 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystosowała 65 pism o stawienie się na posiedzenie komisji osób mających problem

alkoholowy oraz 3 zaproszenia dla członków ich rodzin. Przeprowadzono rozmowy motywujące do zaprzestania, czy też ograniczenia spożywania alkoholu, picia szkodliwego, czy też ryzykownego z 6 osobami nadużywającymi alkohol oraz z 2 domownikami tychże osób, w celu rozpoznania skali problemu i sytuacji osoby zgłoszonej na Komisję. Komisja skierowała również 1 wniosek do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego osoby uzależnionej od alkoholu.

2. Wprowadzenie do badań

W celu przeprowadzenia diagnozy zagrożeń społecznych na terenie Gminy i Miasta Tuliszków przeprowadzono **badanie ankietowe**, które objęło trzy wybrane grupy mieszkańców: uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dorosłych mieszkańców gminy oraz sprzedawców w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

Łącznie w badaniu wzięło udział 329 osób.

Liczbowy rozkład poszczególnych grup przedstawia tabela poniżej.

Uczniowie	Dorośli mieszkańcy gminy i miasta Tuliszków	Sprzedawcy (punkty sprzedaży alkoholu)
114	200	15

Zakres prac badawczych odnosił się do zdiagnozowania następujących problemów:

- **Problemu alkoholowego (alkoholizm)** – według WHO (World Health Organization) to „wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajowego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą” (T. Pilch, Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku, str. 92). Problem alkoholowy jest jednym z najpoważniejszych i najpowszechniejszych problemów społeczeństwa polskiego, w związku z tym tej kwestii poświęcono najwięcej miejsca w niniejszej diagnozie.

- **Problemu narkotykowego (narkomania)** – według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich”. W niniejszym raporcie zwrócono uwagę przede wszystkim na następujące kwestie związane z owym zjawiskiem: rozpowszechnienie i dostępność narkotyków oraz dopalaczy, skala problemu wśród dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej na terenie gminy.

- **Problemu nikotynowego (nikotynizm)** – jest zjawiskiem, które polega na regularnym zażywaniu tytoniu, w skład którego wchodzi nikotyna – silna trucizna oraz szereg innych substancji, które wykazują negatywny wpływ na nasz organizm. Niniejsza diagnoza ma na celu ukazanie skali uzależnienia oraz dostępności dla dzieci i młodzieży szkolnej na terenie Gminy i Miasta Tuliszków, a także skali problemu wśród dorosłych mieszkańców.

- **Zjawiska przemocy w rodzinie** - ten rodzaj przemocy często określany jest także mianem „przemocy domowej”. W polskim porządku prawnym charakterystykę i definicję zjawiska przemocy w rodzinie zawiera Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Wskazano w niej, iż za „przemoc w rodzinie” uważa się jednorazowe lub powtarzające się wielokrotnie „umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste” członków danej rodziny lub osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących ze sprawcą tego rodzaju zachowań. Podobną charakterystykę tego zjawiska zawarto w Kodeksie Karnym (art. 207 k.k.), w którym istnieje pojęcie „znęcania się” fizycznego lub psychicznego nad osobą najbliższą lub „inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny”. Charakterystyczną cechą przemocy w rodzinie jest wykorzystanie przez sprawców tego rodzaju zachowań, posiadanej siły i dominacji nad innymi członkami rodziny, w celu podporządkowania ich i zmuszenia do określonych zachowań. Z tego powodu osobami doznającymi przemocy są najczęściej osoby, które w strukturze danej rodziny są zależne od swych opiekunów lub bliskich.

Celem przeprowadzonych badań była przede wszystkim analiza wybranych problemów społecznych, takich jak:

- problem spożywania alkoholu zarówno przez dorosłych, jak i młodzież, dostępność produktów alkoholowych na terenie Gminy i Miasta Tuliszków,
- problem przyjmowania narkotyków przez młodzież i dorosłych, jak również ich dostępność na terenie Gminy i Miasta Tuliszków, opinie i postawy wobec substancji psychoaktywnych,
- zjawisko przemocy w rodzinie, postawy i opinie względem tego problemu,
- inne uzależnienia takie jak uzależnienie od Internetu, czy gier hazardowych,

Poruszona została także kwestia wiedzy odnośnie działań profilaktycznych dotyczących problemu alkoholowego, prowadzonych na terenie Gminy i Miasta Tuliszków. Aby analiza ta była bardziej miarodajna, badaniem objęto różne grupy wiekowe respondentów. Analiza i interpretacja danych pozwoliła na sformułowanie wniosków oraz rekomendacji względem planowanych przyszłych działań profilaktycznych na terenie Gminy i Miasta Tuliszków.

3. Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży

Zagrożenie dzieci i młodzieży substancjami psychoaktywnymi jest szczególnie niepokojącym zjawiskiem, mającym miejsce w dzisiejszej rzeczywistości. Wymaga ono diagnozowania i podejmowania środków zaradczych. Celem podjętych badań była próba określenia obszaru zagrożenia substancjami psychoaktywnymi młodzieży wybranych szkół oraz rozmiaru badanego zjawiska. Szczególnie uzyskanie informacji na temat obecności substancji psychoaktywnych w środowisku młodych ludzi, ich poczucia zagrożenia oraz doświadczenia w tym zakresie. Pod pojęciem substancji psychoaktywnych rozumiemy substancje pochodzenia naturalnego lub syntetycznego używane w celu zmiany stanu psychicznego.

3.1 Problematyka badawcza

Problematyka badawcza koncentrowała się wokół zagadnień dotyczących przyjmowania substancji psychoaktywnych, głównie alkoholu i narkotyków, a także ich dostępności na terenie Gminy i Miasta Tuliszków. Respondenci pytani byli także o motywację sięgania po substancje oraz o opinie na temat ich rówieśników.

3.2 Technika i narzędzie badawcze

Techniką uzyskania materiału badawczego zastosowaną w omawianym badaniu była **anonimowa ankieta**. Ankietowani byli poinformowani o anonimowości przeprowadzanych badań, co jest bardzo ważne w kontekście tematyki diagnozy. Poruszany temat jest trudny, bywa, że młodzież nie chce otwarcie rozmawiać, dlatego ważne jest, by respondenci mieli świadomość, że dane wykorzystane będą tylko w kontekście prowadzonych badań.

Kwestionariusz ankiety składał się z 50 pytań. Zgodnie z europejskim standardem badanych zapytano o doświadczenia związane z używaniem substancji psychoaktywnych w ciągu 30 dni przed badaniem, co jest wskaźnikiem bieżącego używania.

3.3 Badana populacja

Grupę objętą badaniem stanowili uczniowie:

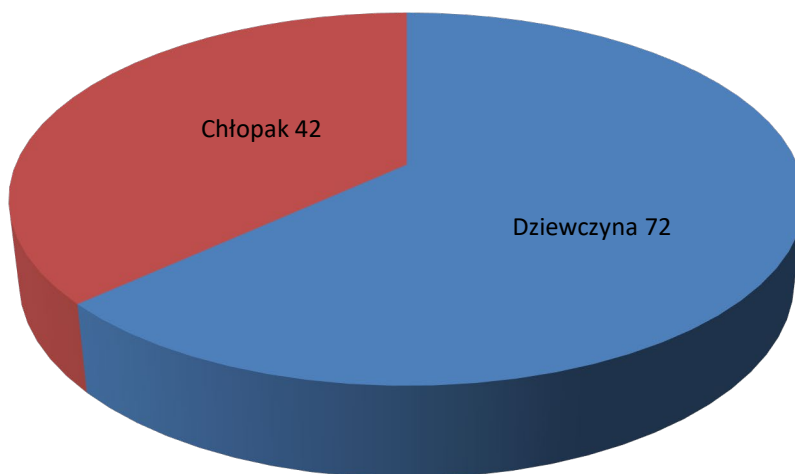
1. Publiczna Szkoła Podstawowa w Ogorzelczynie, Ogorzelczyn 3, 62-740 Tuliszków,
2. Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Romualda Traugutta w Grzymiszewie, ul. Nowa 2, 62-740 Tuliszków,
3. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Powstańców 1863r. w Tuliszkowie, ul. Nortowska 1, 62-740 Tuliszków,

oraz uczniowie szkół ponadpodstawowych, mieszkający na terenie Gminy i Miasta Tuliszków:

4. I Liceum Ogólnokształcące w Turku, ul. Kościuszki 4, 62-700 Turek,
5. Zespół Szkół Technicznych w Turku, ul. Milewskiego 3b, 62-700 Turek,
6. Zespół Szkół Budownictwa i Kształcenia Zawodowego, ul. Budowlanych 6, 62- 510 Konin,

7. Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych, ul. Wyszyńskiego 3, 62-510 Konin,
8. II Liceum Ogólnokształcące, ul. 11 listopada 7a, 62-510 Konin,
9. Centrum Kształcenia Ustawicznego, ul. Wodna 1, 62-500 Konin.

Badanie zostało przeprowadzone na grupie badawczej liczącej łącznie 114 osób. Grupę uczniów stanowiło 72 dziewczyn (63%) oraz 42 chłopaków (37%).

3.4 Miejsce i termin badania

Badanie zostało przeprowadzone we wrześniu 2021 roku. Ankiety zostały przeprowadzone w formie papierowej jak również internetowo poprzez platformę Survio.

3.5 Rezultaty badań

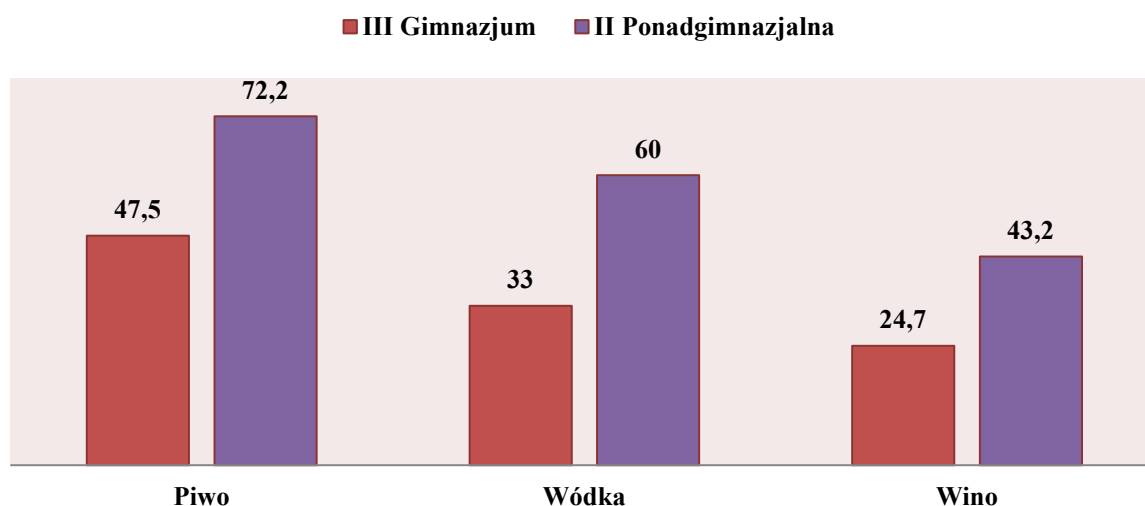
3.5.1 Młodzi Polacy i alkohol

Na wstępie naszej diagnozy przedstawiamy wybrane wyniki z ogólnopolskiego badania dotyczącego picia napojów alkoholowych przez młodzież - ESPAD - przeprowadzone w 2019 roku. Są to na chwilę obecną najbardziej aktualne badania opublikowane w Polsce. Objęto nim uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych.

W prezentowanych wynikach badań alkohol okazał się najbardziej popularną substancją psychoaktywną wśród młodzieży, przy czym chłopcy piją częściej niż dziewczęta. Wyniki badań ESPAD wskazują ponadto, że 80,0% gimnazjalistów oraz 92,8% uczniów szkół ponadgimnazjalnych sięgnęło przynajmniej raz w życiu po jakiś napój alkoholowy. W ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem (wskaźnik bieżącego używania) piła 46,7% trzecioklasistów z gimnazjum i 76,1% badanych siedemnasto – osiemnastolatków.

Dane zebrane w badaniu świadczą, iż najpopularniejszym napojem alkoholowym wśród młodzieży jest piwo, a najmniej – wino.

Używanie przez młodzież różnych rodzajów napojów alkoholowych

Zaprezentowane dane ilustrują skalę problemu związanego z używaniem alkoholu przez współczesną młodzież. Warto je traktować jako dyrektywę do intensyfikacji działań profilaktycznych w szkołach. Wynika z nich również, iż osoby pracujące z młodzieżą stają w obliczu nowych problemów wychowawczych. Picie alkoholu staje się bowiem zachowaniem powszechnym wśród młodzieży i nie dotyczy on już tylko tzw. trudnej młodzieży i osób dorastających w rodzinach dysfunkcyjnych. Poza tym w okresie ostatnich lat wzrosły wskaźniki picia alkoholu przez dziewczęta, nieznacznie tylko różniąc się od poziomu wskaźnika chłopców.

Młodzież pije z wielu różnych powodów. Najczęściej za przyczynę picia alkoholu uznaje się presję otoczenia i trudność radzenia sobie z sytuacjami namawiania przez rówieśników. Powodem mogą też być negatywne wzorce prezentowane przez dorosłych. Dzieci od małego patrzą na pijących rodziców i nabierają przeświadczenia, że to nic złego.

Na pytanie dlaczego piją, często mówią, że alkohol pomaga im w pozbyciu się stresu i pozwala im zapomnieć o kłopotach w domu lub w szkole. Niekiedy robią to na złość rodzicom lub nauczycielom. Jest to czasami także forma zachowań autoagresywnych. Pijąc alkohol zyskują pozorne uznanie w oczach rówieśników. Jest to dla nich sposób na uzyskanie akceptacji kolegów i koleżanek. O powody sięgania po alkohol zapytani zostali także nasi młodzi respondenci. Wyniki przedstawimy w dalszej części raportu.

Dla dzieci i młodzieży alkohol wydaje się atrakcyjny, bo uważają, że bez niego nie ma dobrej zabawy. Nie przejmują się zdrowiem, konsekwencjami uzależnienia i problemami, które może wywoływać, uważając, że to ich nie dotyczy, a ponieważ brakuje im wiedzy na temat skutków oddziaływania alkoholu na organizm i psychikę człowieka, alkohol zbiera wśród młodzieży znaczne żniwo. Niestety nawet pomimo szeroko prowadzonych działań profilaktycznych oraz prób przekazywania młodzieży wiedzy na temat skutków picia alkoholu, młodzi ludzie podejmują niewłaściwe decyzje.

Znaczący wpływ na sięganie przez młodzież po napoje alkoholowe, zwłaszcza te niskoprocentowe, mają media. Reklamy przekonują, że piwo to napój orzeźwiający, który kojarzy się z zabawą, energią, młodością. Okazuje się, że aż 82% młodzieży uważa, że piwo nie jest alkoholem. Reklamy piwa pojawiające się w czasie największej oglądalności przedstawiają ludzi szczęśliwych, zrelaksowanych, otoczonych przyjaciółmi. Młodzi identyfikując się z bohaterami reklam, chcą spędzać czas podobnie. Browary dążą, by ich wizerunek odbierany był pozytywnie, wbrew zakazowi ustawodawcy sponsorują sport, akcje charytatywne, organizują pikniki i biesiady, po to, by przyciągnąć młodego człowieka, chcąc pozyskać nowego potencjalnego konsumenta.

Pojawiły się nowe grupy konsumentów – nastolatki kobiety, które łatwiej przyswajają sobie nowe trunki nie przywiązując wagi do tradycji alkoholowych, są nośnikami nowych wzorów picia. Dyskoteka, koncert, klub muzyczny to miejsca, w których wypada bywać, jest to modne i na czasie, a są one nierozdzielnie związane z konsumpcją alkoholu.

3.5.2 Młodzież z terenu gminy, a substancje psychoaktywne

Wokół krąży wiele mitów na temat samego alkoholu oraz uzależnienia. Wiele osób, w tym także młodzież, usiłując usprawiedliwić swoje picie, dorabia do tego odpowiednią ideologię. Taką, jak chociażby twierdzenie, że alkohol niskoprocentowy nie jest tak

szkodliwy, jak wysokoprocentowy. Co oczywiście nie jest prawdą, a każdy alkohol jest dla organizmu szkodliwy.

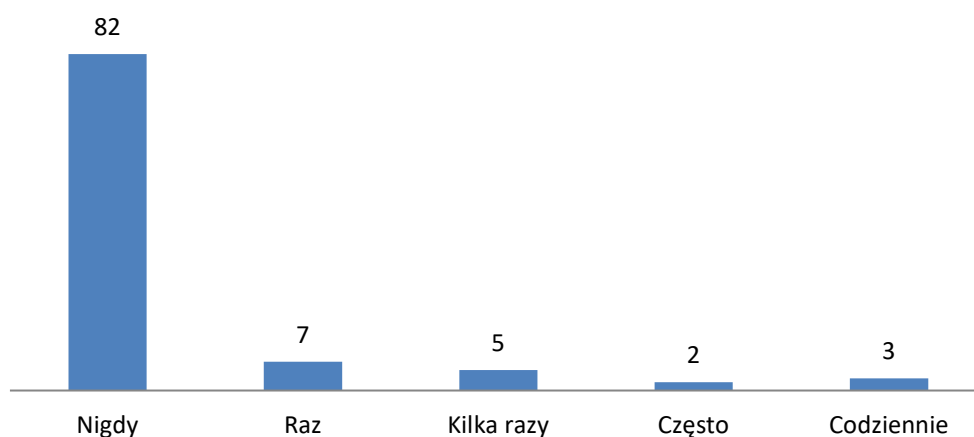
Niestety bardzo popularnym zjawiskiem wśród młodzieży jest palenie papierosów. Co istotne, problem ten sukcesywnie się zwiększa. Dlatego też w przeprowadzonym badaniu zapytaliśmy młodzież także o inne niż alkohol substancje psychoaktywne m.in. o nikotynę.

Motywy sięgania po papierosy przez młodzież mogą być bardzo różne, jednak najczęściej jest to chęć demonstrowania dorosłości i wyróżnienia się pośród rówieśników.

W okresie adolescencji młodzi ludzie poszukują także własnego wzorca postępowania, często naśladują przy tym zachowania dorosłych lub starszych kolegów, tym bardziej, kiedy stanowią oni dla nich pewnego rodzaju autorytet. Nie bez znaczenia jest także podejście społeczeństwa do zjawiska palenia tytoniu. Z jednej strony mamy szeroko zakrojone akcje społeczne zachęcające do rzucenia palenia i mówiące o jego szkodliwości, z drugiej natomiast zupełne bagatelizowanie problemu uzależnienia od nikotyny, nie traktowanie go w ogóle w kontekście uzależnienia, jako choroby - co jest wyrazem widocznej niekonsekwencji.

Pośród badanych uczniów 15% zadeklarowało, że paliło papierosy. W porównaniu z badaniami ESPAD 2019, gdzie palenie kiedykolwiek w życiu deklarowało 49,9% uczniów z młodszej kohorty, odsetek uczniów palących z terenu gminy jest znacznie niższy, co jednak nie zmienia faktu, że należy podejmować działania zmierzające do ograniczenia takich incydentów. Poniżej tabela przedstawiająca rozkład odpowiedzi.

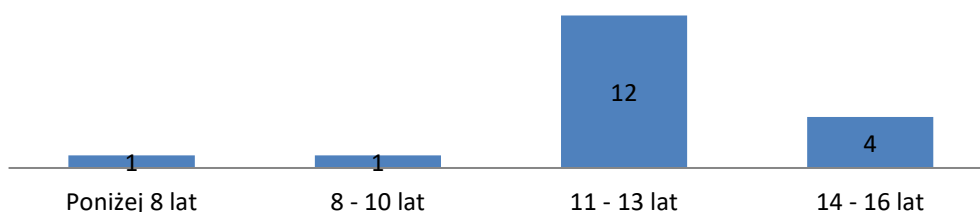
1. Jak często (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się palić papierosy?

Kolejny wykres wskazuje wiek uczniów w jakim sięgnęli pierwszy raz po papierosy. Najliczniejsza grupa to młodzież w wieku 11 – 13 lat. Stanowią oni 70% ogółu młodych, którzy zadeklarowali, że sięgają po papierosy. W badaniach przeprowadzonych w roku 2016

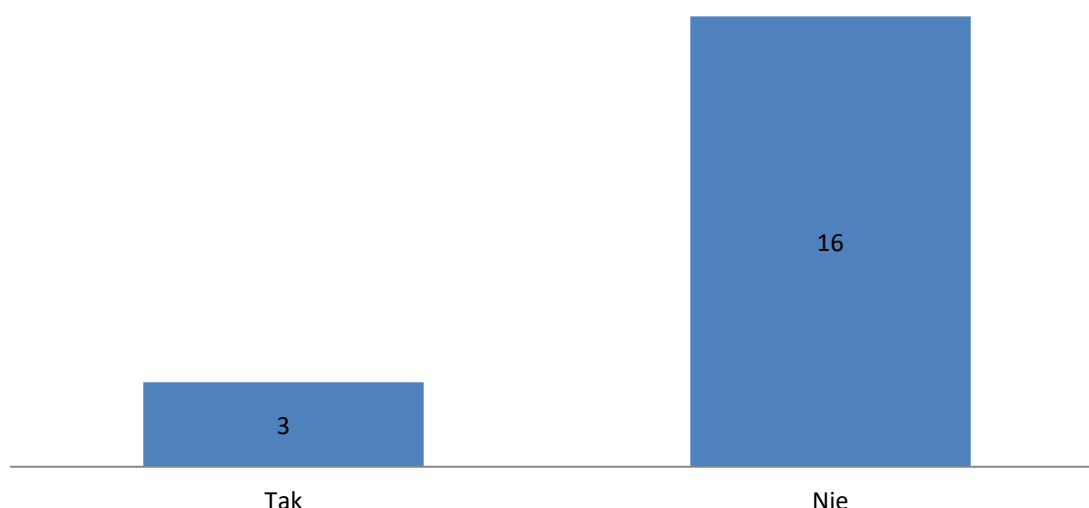
również młodzi wskazali, że w wieku 11 – 13 lat rozpoczęli palenie (47% uczniów szkół podstawowych i 48% uczniów szkół ponadpodstawowych). Tak więc trend ten niestety pozostaje niezmienny.

2. W jakim wieku rozpoczęłeś/aś palenie papierosów?

Zapytaliśmy również badanych o to, czy ich rodzice wiedzą, że młodzi ludzie palą papierosy. Tylko 3 osoby wskazały, że rodzice wiedzą o ich zachowaniach świadczących o demoralizacji tj. o paleniu papierosów. Stanowią oni 16% ogółu deklarujących palenie papierosów. W przeciągu ostatnich pięciu lat i w tym zakresie niewiele się zmieniło, gdyż w badaniach z roku 2016, 6% badanych uczniów szkół podstawowych deklarowało fakt, że rodzice wiedzą o tym, że palą papierosy i 16% uczniów szkół ponadpodstawowych.

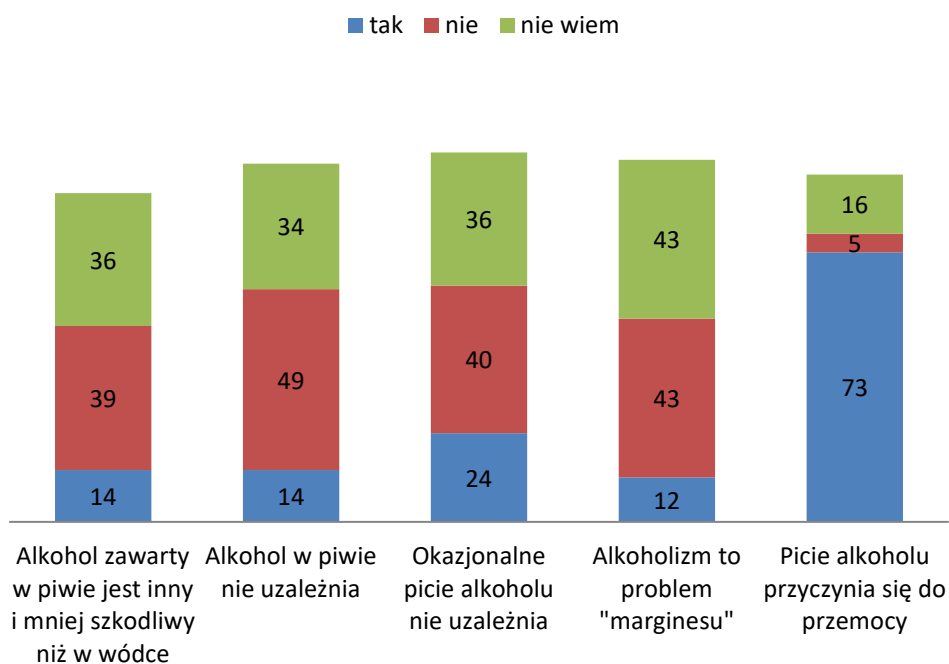
3. Czy Twoi rodzice wiedzą, że palisz papierosy?

Zdecydowana większość młodych respondentów uważa, że spożywanie alkoholu przyczynia się do przemocy – taką opinię wyraziło aż 63,5% uczniów. Należy zwrócić jednak szczególną uwagę, że nadal pewien procent ankietowanych uczniów nie widzi niebezpieczeństwa spożywania piwa, w szczególności w tym, że alkohol zawarty w piwie jest

inny i mniej szkodliwy niż w wódce oraz to, że alkohol w piwie nie uzależnia – takie zdanie ma po 13% badanych uczniów. 21,5% respondentów uważa, że okazjonalne picie nie uzależnia, a 11%, że alkoholizm dotyczy tylko tzw. ‘marginesu’. Takie rozumienie problemu nadużywania alkoholu może prowadzić do tego, że młodzi ludzie będą po alkohol sięgać.

4. Czy zgadzasz się z poniższymi stwierdzeniami:

Kolejne pytanie obrazuje nam wiedzę uczniów na temat problemów z jakimi możemy się spotkać sięgając po alkohol. Większość z badanych wskazuje, że picie alkoholu wpływa na: pogorszenie wyników w nauce – 53%, zachowania agresywne/ bójki/konflikty to 66%, Wystąpienie „kaca”- 59%, luki w pamięci – 52,5%, osłabienie relacji z bliskimi to – 44% odpowiedzi.

6. Jakie znasz negatywne skutki picia alkoholu?

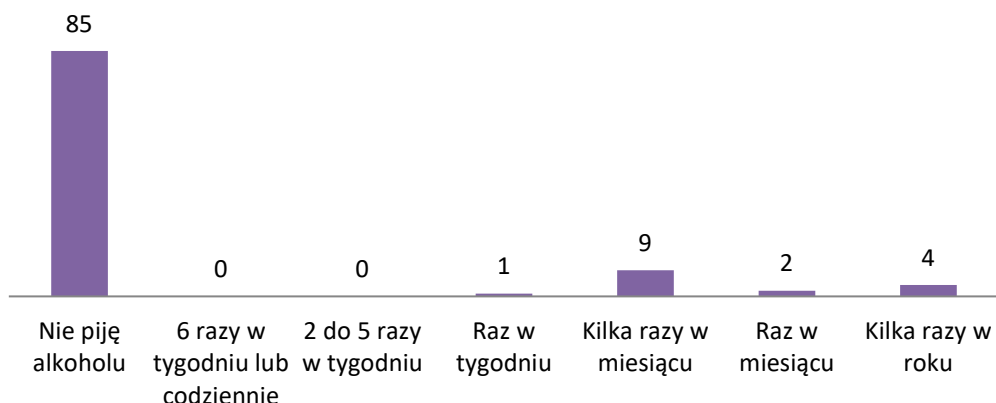
Zapytano również respondentów jakie znają negatywne skutki picia alkoholu. Uczniowie wymienili: przemoc, utrata kontroli nad życiem, uzależnienie, choroby, mniejsza więź rodzinna, agresja, rozłam rodziny, problemy finansowe, choroby wątroby, brak koncentracji, padaczka, choroba, wypadki, pogorszenie zdrowia, utrata przytomności, oderwanie od rzeczywistości.

Analizując podane odpowiedzi przez młodych ludzi, należy przypuszczać, że mają oni wiedzę na temat szkodliwości spożywania napojów alkoholowych.

Jednak nie jest to powodem ku temu, aby po ten alkohol nie sięgać i kolejne pytanie wskazuje jak często to robią. 8% badanych wskazuje, że po alkohol sięga kilka razy w miesiącu. Jedna z osób badanych wskazała, że raz w tygodniu, a 3,5% kilka razy w roku. zadawalające jednak są informacje, że 53% uczniów w ogóle nie pije alkoholu.

W badaniach przeprowadzonych w roku 2016, 88% uczniów szkół podstawowych i 68% uczniów szkół ponadpodstawowych zadeklarowało całkowitą abstynencję. To wskazuje na fakt, że młodzi dziś częściej sięgają po alkohol, niż miało to miejsce 5 lat temu.

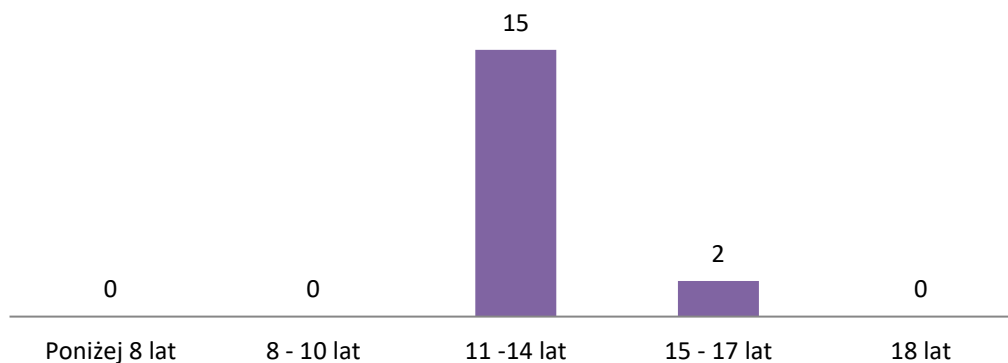
7. Jak często (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się pić alkohol?

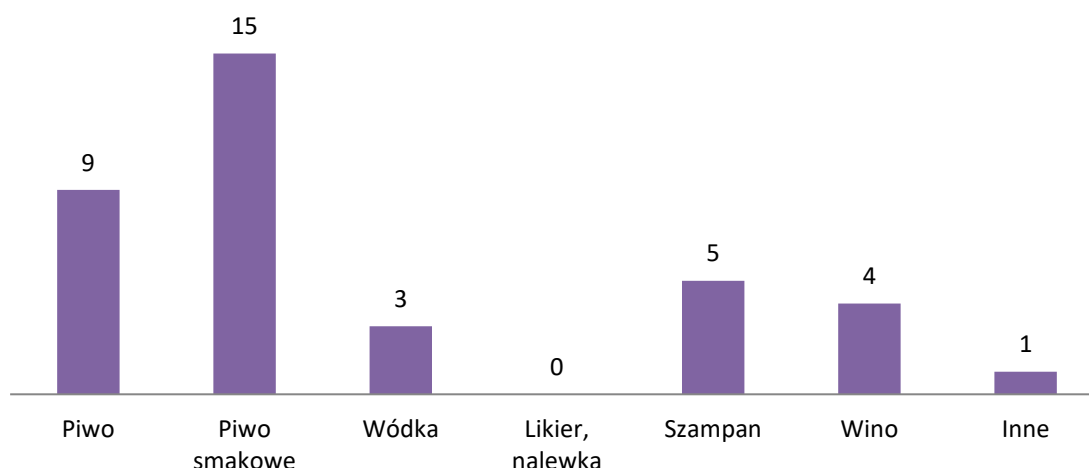
Każde picie alkoholu przez młodych ludzi może nieść ze sobą zagrożenie i ryzyko wystąpienia poważnych szkód zarówno zdrowotnych, emocjonalnych, jak i rozwojowych. Uzależnienie jest tylko jedną z możliwych konsekwencji używania alkoholu i zwykle jest to konsekwencja odroczonej w czasie. Alkohol działający na młody organizm, może wywoływać w nim nieodwracalne szkody. Nie należy tego zagrożenia ignorować, ponieważ na powstanie uzależnienia ma wpływ wiek, w którym dana osoba rozpoczyna picie, co z kolei jest związane z dojrzałością ośrodkowego układu nerwowego. Nadal niepokojącym zjawiskiem jest fakt, że młodzi ludzie zbyt szybko sięgają po alkohol. Badania wskazały, że 15% uczniów sięgnęło po alkohol przed ukończeniem 18 roku życia, w tym najwięcej bo aż 13,5% w wieku 11 – 14 lat.

W porównaniu do badań z roku 2016, przedział wiekowy, kiedy to młodzi ludzie sięgają po alkohol pozostał niezmienny i nadal jest to wiek 11 – 14 lat.

8. W jakim wieku rozpocząłeś/aś spożywanie alkoholu?

9. Jakiego rodzaju alkohol pijesz najczęściej?

Najczęściej młodzież sięga po piwo i piwo smakowe jest to 21,2% badanych. Na kolejnych pozycjach znalazły się szampan, wino i wódka.

Dokładnie w taki sam sposób przedstawiała się sytuacja w 2016 roku, kiedy to po piwo i piwo smakowe sięgał największy odsetek badanych.

Jak już wcześniej wspomniano w raporcie ESPAD 2019 największa część badanej młodzieży, zarówno młodszej, jak i starszej kohorty za najczęściej spożywany alkohol podała piwo. Podobnie jest w przypadku badanej młodzieży z terenu Gminy i Miasta Tuliszków, która także jako najczęściej spożywany alkohol w największym odsetku wskazała piwo oraz piwo smakowe - 21% badanych, którzy wcześniej deklarowali picie alkoholu.

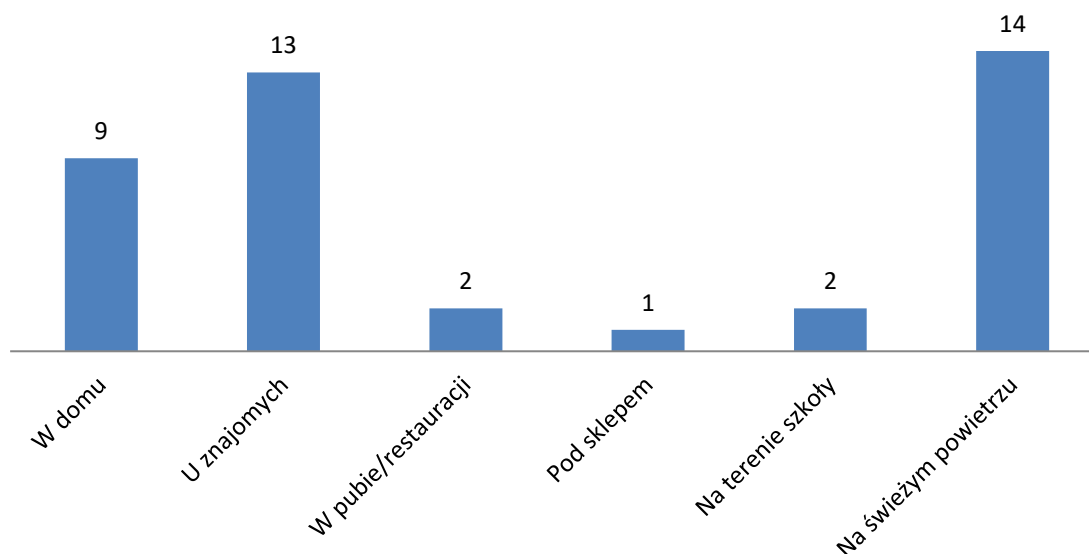
Według Ministerstwa Zdrowia, Polacy piją coraz więcej. W ciągu ostatnich dwóch dekad zmieniły się jednak preferencje Polaków, jeśli chodzi o rodzaj spożywanych napojów alkoholowych.

Wg analiz Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) na jednego Polaka rocznie przypada średnio 11,7 litra czystego alkoholu. To odpowiada mniej więcej 2,4 butelki wina lub 4,5 litra piwa tygodniowo na osobę w wieku 15 lat i więcej. Co najmniej raz w miesiącu upija się 35 proc. dorosłych - oznacza to, że na jedną "okazję" wypijamy ponad 80 proc. butelki wina lub 1,5 litra piwa.

W rozróżnieniu na płeć - mężczyźni w naszym kraju spożywają 18,4 litra czystego alkoholu na mieszkańca rocznie, w przypadku kobiet jest to 5,6 litra. Co ciekawe, kobiety o 62 proc. częściej upijają się (w miesiącu), jeśli mają wyższe wykształcenie.

Jeżeli zaś chodzi o młodzież, 17 proc. chłopców i 21 proc. dziewcząt w wieku 15 lat co najmniej dwa razy w życiu piło alkohol. Autorzy raportu podkreślają, że dzieci, które nigdy nie były pijane, mają o 42 proc. większe szanse na dobre wyniki w szkole.

10. Gdzie zdarzyło Ci się pić alkohol?

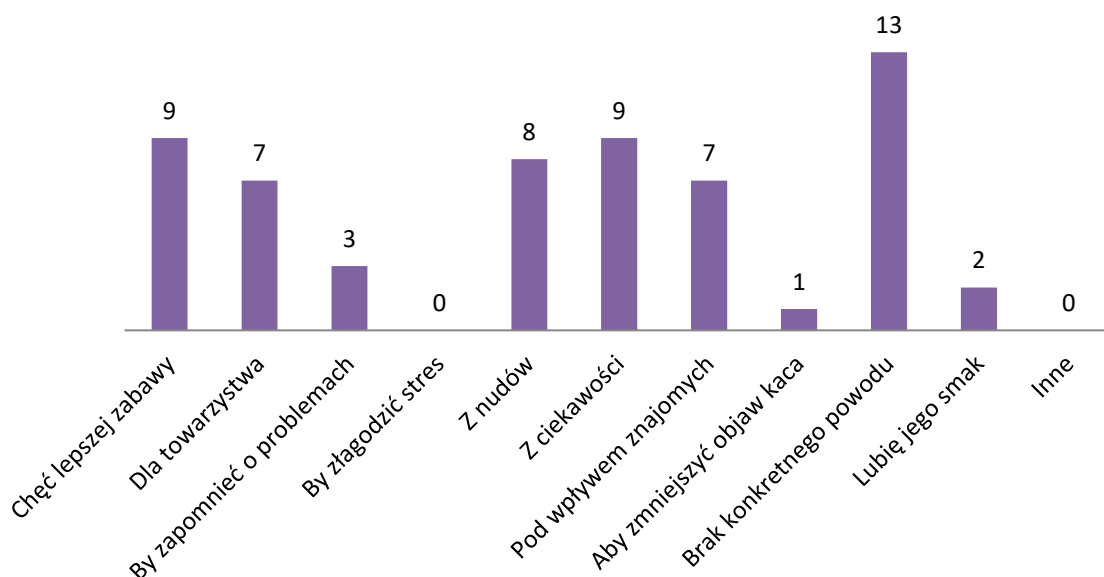

Zapytaliśmy uczniów, gdzie spożywają napoje alkoholowe. Niepokój może budzić fakt, że 8% badanych wskazało, iż miejscem spożywania alkoholu jest ich dom rodzinny. W 2016 roku dom rodzinny wskazało 56% badanych ze szkół podstawowych i 31% badanych ze szkół ponadpodstawowych. Wśród młodzieży ze Szkoły Podstawowej im. Powstańców 1863 r. w Tuliszkowie, 2 osoby wskazały, że miejscem gdzie spożywano alkohol był teren szkoły. Dodatkowo jako inne miejsca spożywania alkoholu wskazano imprezy okolicznościowe.

Nikt nie sięga po alkohol po to, aby mieć problemy. Przeciwnie każdy, kto spożywa alkohol oczekuje korzyści, chce zaspokoić jakieś swoje potrzeby – chce poprawić sobie nastrój, ubarwić szarą codzienność, ułatwić kontakty towarzyskie, zrelaksować się, zapomnieć o problemach. Podobnie jest w przypadku ludzi młodych.

By zgłębić problem zapytaliśmy uczniów, dlaczego ich zdaniem młodzież sięga po alkohol. Trzeba zaznaczyć, że respondenci mogli zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź na to pytanie.

11. Z jakiego powodu sięgasz po alkohol?

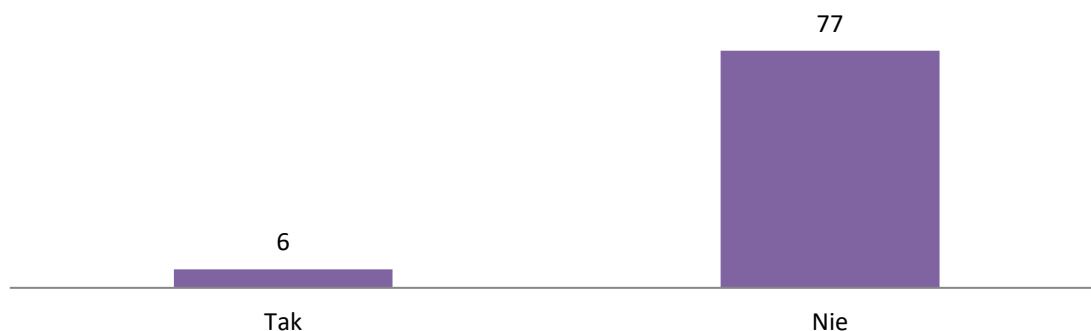

Wśród uczniów najwięcej osób jest zdania, że młodzież sięga po alkohol, bez konkretnego powodu – tak twierdzi 11,5% uczniów. Może to świadczyć o tym, że młodzież nie mając pasji i zainteresowań sięga po alkohol z braku innych ciekawszych zajęć i sposobów na spędzenie czasu wolnego. Duża część młodych ludzi uważa, że alkohol jest sposobem, by dobrze się bawić – 8% wyraziło taką opinię. Niestety jest też część młodzieży, która uważa alkohol za sposób na radzenie sobie z problemami w domu, czy w szkole – 3% uczniów jest tego zdania.

W 2016 roku największy odsetek badanych wskazał, że po alkohol sięga dla towarzystwa (21% uczniów szkół podstawowych i 47% uczniów szkół ponadpodstawowych)

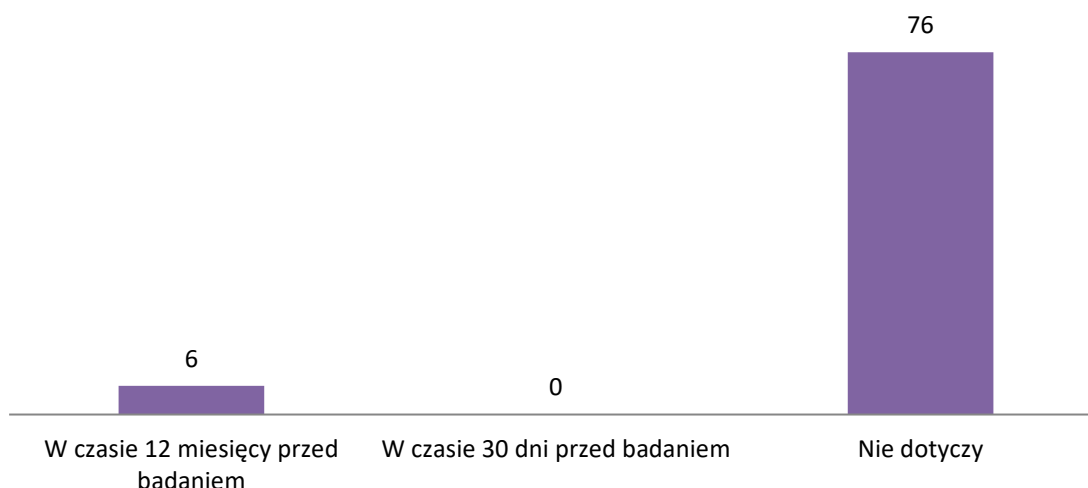
Młodzi ludzie, którzy zadeklarowali, że przed ukończonym 18 rokiem życia spożywali alkohol, wskazali również, że zdarzyło im się upić. Mówi o tym 5,5% badanych uczniów.

12. Czy kiedykolwiek zdarzyło Ci się upić? (doprowadzić do stanu w którym zataczałeś/aś się, bełkotałeś/aś, miałeś/aś luki w pamięci)

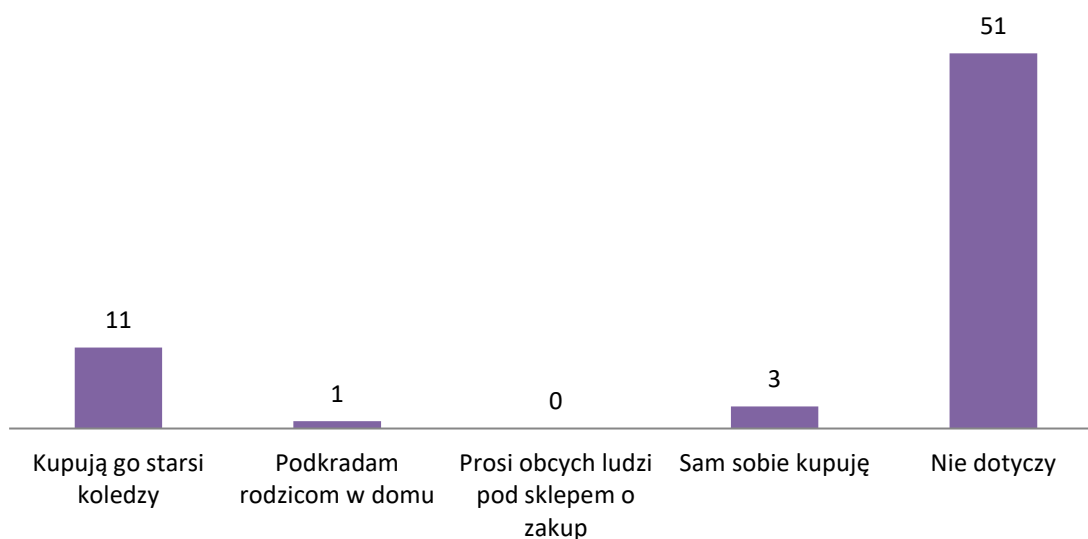
Zapytaliśmy także młodych respondentów o to, kiedy ostatnio pili alkohol. Zgodnie z europejskim standardem, doświadczenia związane z używaniem alkoholu w ciągu 30 dni przed badaniem są wskaźnikiem bieżącego używania. Młodzi, którzy wskazali, że spożywali alkohol, wskazali również, że spożywali go w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem (5,3%).

13. Kiedy ostatnio taka sytuacja miała miejsce?

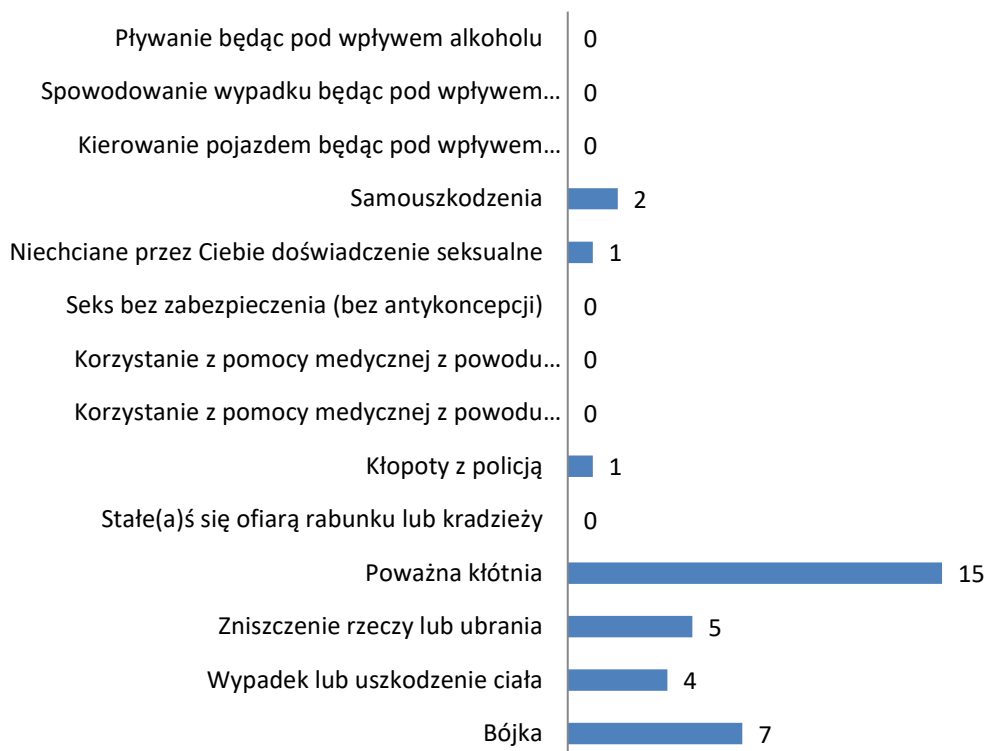

Alkohol uczniowie zdobywają najczęściej prosząc o to starszych kolegów – 10% badanych. Ale też 3 osoby (2,7%) wskazały, że alkohol ten kupują sobie sami, co nasuwa niepokojące przypuszczenia, że w sklepach prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych może dochodzić do sytuacji, w których alkohol sprzedaje się osobom, które nie ukończyły 18 roku życia. 1 osoba wskazała, że alkohol podkrada rodzicom w domu.

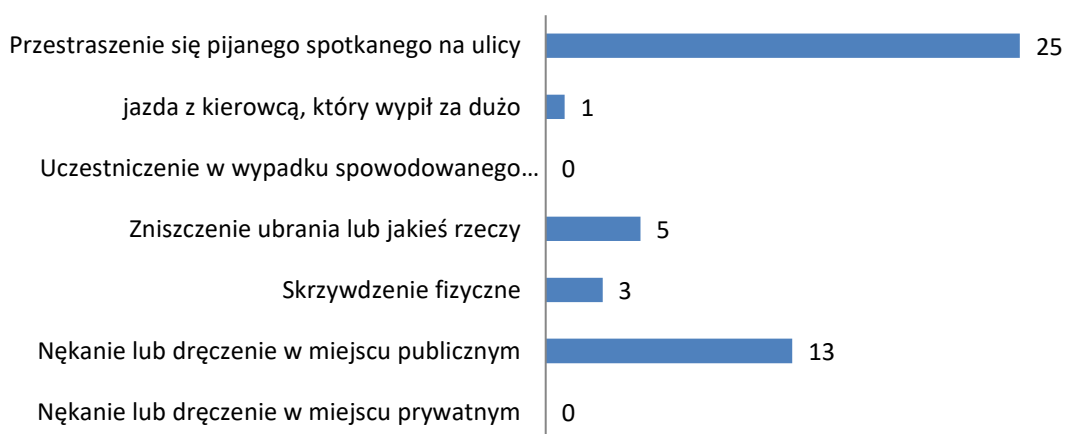
14. W jaki sposób zdobywasz alkohol w Twojej okolicy?

15. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem doświadczyłeś/aś którejs z poniższych sytuacji związanych z alkoholem?

16. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem doświadczyłeś/aś którejs z poniższych sytuacji będących efektem picia kogoś innego?

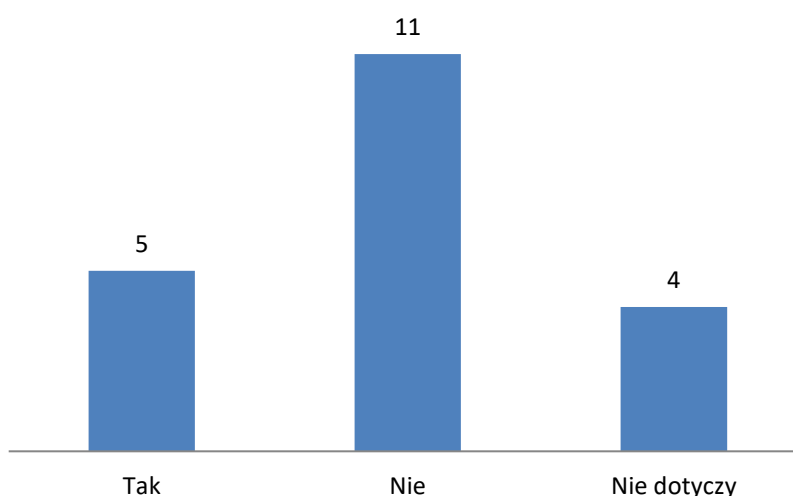

Kolejne pytania dotyczyły nieprzyjemnych sytuacji, z jakimi uczniowie mieli do czynienia w związku ze spożywaniem alkoholu przez siebie czy też inną osobę. W przypadku

ich samych to poważna kłótnia - 13,5%, bójka – 6,2%, zniszczenie rzeczy lub ubrania – 4,4%, wypadek lub uszkodzenie ciała – 3,6%, samouszkodzenia – 1,8% i kłopoty z Policją – 0,9% - były tymi sytuacjami, w których uczestniczyli w związku ze spożywaniem alkoholu. 22,5% respondentów wskazało, że przestraszyli się pijanego spotkanego na ulicy, a 11,5% doznało nękania lub dręczenia w miejscu publicznym, zniszczenie ubrania lub jakieś rzeczy – 4,4%, skrzywdzenie fizyczne – 2,7% oraz jazda z kierowcą, który wypił za dużo – 0,9%

Młodzi ludzie zostali zapytani także o to, czy ich rodzice wiedzą o tym, że pili alkohol. Niestety niepokojącym sygnałem są sytuacje, kiedy rodzice dają przyzwolenie na picie alkoholu przez ich dzieci, uzasadniając to bardzo powszechną frazą „wszystkiego w życiu trzeba spróbować”. Z drugiej strony, biorąc pod uwagę, że często rodzice dzisiejszych nastolatków pochłonięci są pracą, a dzieci są pozbawione opieki i kontroli rodzicielskiej, wydawać by się mogło, że rodzice nie będą posiadać takiej wiedzy.

17. Czy twoi rodzice wiedzą, że pijesz alkohol?

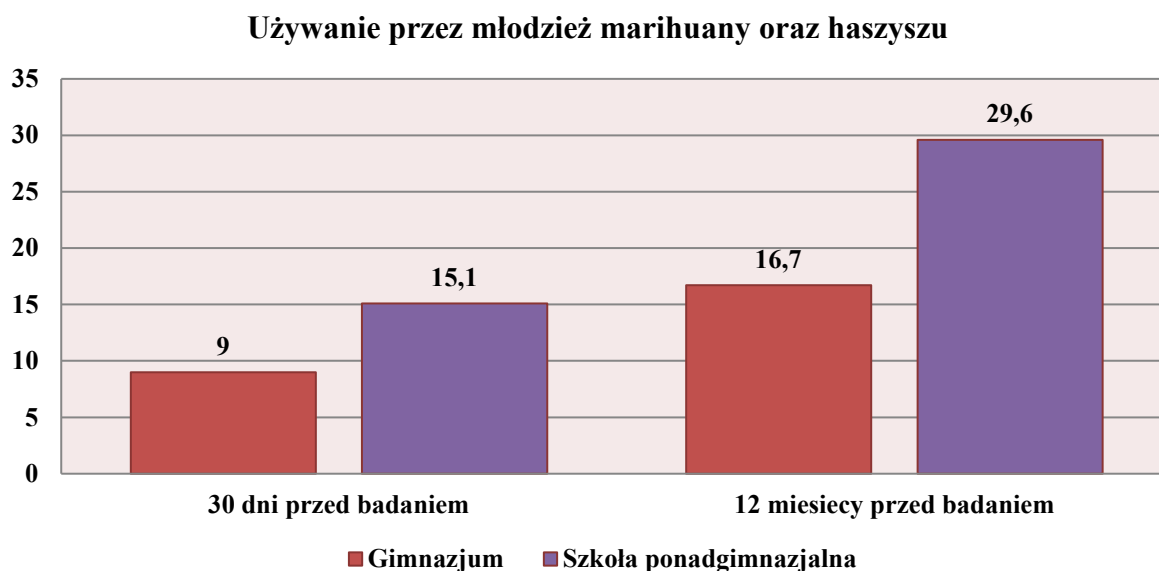
Jak się okazuje, wśród osób, które wcześniej deklarowały picie alkoholu 5 osób przyznaje, że ich rodzice wiedzą o tym fakcie.

Analizując odpowiedzi młodych ludzi w zakresie sięgania po napoje alkoholowe oraz wyroby tytoniowe w roku bieżącym oraz odnosząc się do wyników badań przeprowadzonych w roku 2016 w tej samej grupie wiekowej należy zauważyć, że trend w tym zakresie nie uległ zmianie i oscyluje na tym samym poziomie. Młodzi ludzie mają również takie samo zdanie dotyczące spożywania alkoholu i postrzegania go w kontekście uzależnienia.

3.5.3 Młodzi Polacy i narkotyki

Badania przeprowadzone na terenie Polski wskazują, że problem narkotykowy dotyczy coraz większej liczby młodych osób. Zgodnie z wynikami badań ESPAD z 2019 roku do szerokiej grupy innych niż alkohol i tytoń substancji psychoaktywnych należą takie substancje legalne jak leki przeciwbólowe i nasenne, czy substancje wziewne oraz szeroka gama substancji nielegalnych. Pod pojęciem substancji nielegalnych rozumiemy tu substancje, których produkcja i handel są czynami zabronionymi przez prawo. W języku publicystyki substancje te często nazywane są narkotykami.

Dane pokazują, że wśród uczniów klas gimnazjalnych na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia eksperymentowania znajdują się marihuana i haszysz (21,4%). Wśród uczniów klas starszych - ponadgimnazjalnych na pierwszym miejscu również znajdują się marihuana i haszysz (37,2%).

Rozpowszechnienie podejmowania prób eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi innymi niż alkohol i tytoń zależne jest od płci. Związek między używaniem substancji, a płcią występuje na obu poziomach nauczania – gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne. Chłopcy częściej deklarują próby używania praktycznie wszystkich substancji poza lekami uspokajającymi i nasennymi. Eksperymentowanie z lekami uspokajającymi i nasennymi znacząco bardziej rozpowszechnione jest wśród dziewcząt. Jednak próby łączenia alkoholu z tabletkami spotyka się tak samo często wśród dziewcząt, jak wśród chłopców.

Wyniki badań ESPAD pokazały nam kilka interesujących zmian na scenie narkotykowej kraju. Przede wszystkim odnotowuje się niewielki spadek odsetka uczniów, którzy deklarowali używanie przetworów konopi (marihuany lub haszyszu). W 2019 roku odnotować jednak trzeba wyraźny wzrost dostępności przetworów konopi, podczas gdy dostępność narkotyków syntetycznych pozostaje w trendzie spadkowym, przynajmniej jeśli za wskaźnik przyjmiemy deklarację bardzo łatwego dostępu.

W 2019 roku w badaniach ESPAD po raz kolejny zapytano młodzież o używanie „dopalaczy”. Rozszerzono także ankietę o dodatkowe pytania na ich temat w celu zgłębienia ich niechlubnego fenomenu. Można stwierdzić analizując wyniki aktualnych badań i wyniki z lat poprzednich, że odsetek uczniów sięgających po „dopalacze” uległ zmniejszeniu. Podczas, gdy w 2015 roku do używania „dopalaczy” kiedykolwiek w życiu przyznawało się 10,3% uczniów gimnazjum i 12,6% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej, tak w roku 2019 było to kolejno 5,2% oraz 5,3%. Używanie „dopalaczy” jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Spośród substancji nielegalnych najwyżej oceniana jest dostępność przetworów konopi. Dostępność „dopalaczy” oceniana jest przez młodszych badanych podobnie jak dostępność marihuany, zaś przez starszych nawet nieco wyżej.

Szczególnym wyzwaniem jest wzrost rozpowszechnienia używania przetworów konopi do poziomu, który dotychczas nie był notowany w Polsce. W połączeniu z rosnącym przekonaniem młodzieży o mniejszym – w porównaniu z innymi narkotykami – ryzyku szkód związanych z ich używaniem, można oczekiwać dalszego wzrostu rozpowszechnienia w przyszłości. Nie można wykluczyć, że grunt pod wzrost zainteresowania przetworami konopi przygotowało upowszechnianie się „dopalaczy”, a następnie radykalne zamknięcie do nich dostępu. Popyt na substancje psychoaktywne inne niż alkohol, rozbudzony przez łatwo dostępne i reklamowane, jako bezpieczne „dopalacze”, po zablokowaniu ich podaży mógł skierować się na przetwory konopi. Warto dodać, że w ostatnich latach bardzo mocno ożywił się ruch zwolenników legalizacji marihuany, a w debacie publicznej coraz częściej pojawiały się głosy kwestionujące szkodliwość tej substancji. W ostatnim czasie rozgorzała także dyskusja odnośnie zastosowania przetworów konopi w celach medycznych. Szczątkowe informacje jakie posiada młodzież, stawiają chociażby marihuanę w pozytywnym świetle, jako środek nieszkodliwy, a nawet leczniczy. Dlatego tak ważna jest edukacja młodzieży w tym zakresie.

3.5.4 Młodzież a narkotyki

Wiele badań wykazało, że współczesna młodzież eksperymentuje równolegle z różnymi substancjami psychoaktywnymi, zarówno legalnymi, jak i nielegalnymi. Substancje nielegalne wprawdzie nie są reklamowane wprost, jednak narkotykowe wizje i doznania są często obecne w kulturze masowej, przede wszystkim na forach internetowych adresowanych do młodzieży, czy choćby w popularnych piosenkach. Konsumpcja narkotyków w młodym pokoleniu wzrasta. Dlatego działania zmierzające do ograniczania popytu na narkotyki wydają się ciągle podejściem, z którym można wiązać duże nadzieje. By móc bliżej przyjrzeć się zjawisku na początku zapytaliśmy młodych respondentów z Gminy i Miasta Tuliszków o to, czy zdarzyło im się używać którejkolwiek z wymienionych substancji psychoaktywnych. Jako ta, którą używali wskazano marihuanę lub haszysz.

18. Czy zdarzyło Ci się używać któregoś z podanych niżej środków?

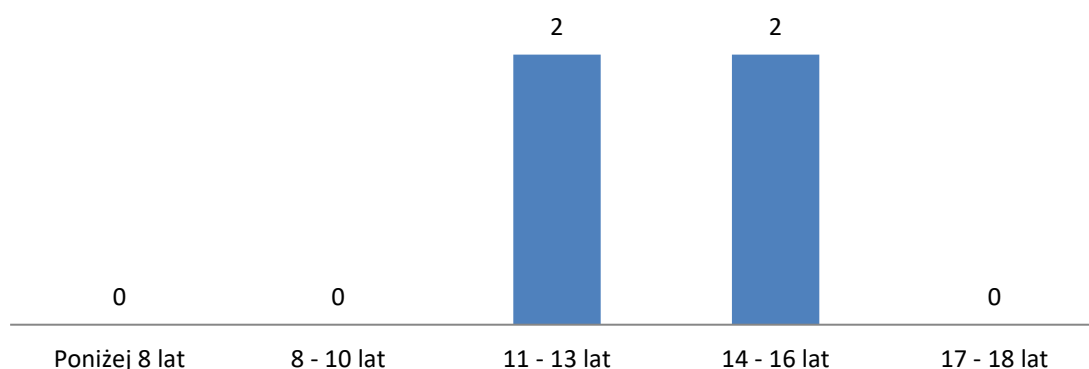
Kiedykolwiek w życiu		
	Tak	Nie
Marihuana lub haszysz	3	96
Substancje wziewne	1	100
Leki uspakajające i nasenne bez przepisu lekarza	0	101
Leki przeciwbólowe w celu odurzenia się	0	101
Amfetamina	0	101
Metamfetamina	0	101
LSD lub inne halucynogeny	0	101
Crack	1	101
Kokaina	0	101
Relevin	0	101
Heroina	0	101
Ecstasy	0	101
Grzyby	0	0
GHB	0	101
Narkotyki wstrzykiwane za pomocą igły i strzykawki	0	101
Alkohol razem z tabletkami	0	101
Alkohol razem z marihuaną	0	101
Sterydy anaboliczne	0	101
Polska heroina (kompot)	0	101
W ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem		
Marihuana lub haszysz	5	99
Substancje wziewne	0	101
Amfetamina	0	101
Metamfetamina	0	101
Kokaina	0	101
Crack	0	101
W ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem		
Marihuana lub haszysz	4	97
Substancje wziewne	0	101

Młodzi ludzie wskazali, w niewielkim procencie (2% - 3,5% badanych), że użyli kiedykolwiek, w ciągu ostatnich 12 miesięcy czy też 30 dni przed badaniem, którejkolwiek z substancji wymienionych powyżej.

W 2016 roku procent sięgających po substancje psychoaktywne był bardzo podobny i oscylował w granicach 1% - 2% badanych). Niemniej należy zauważyć, że w przeciągu ostatnich 5 lat nieznacznie wzrosła ilość osób sięgających po narkotyki.

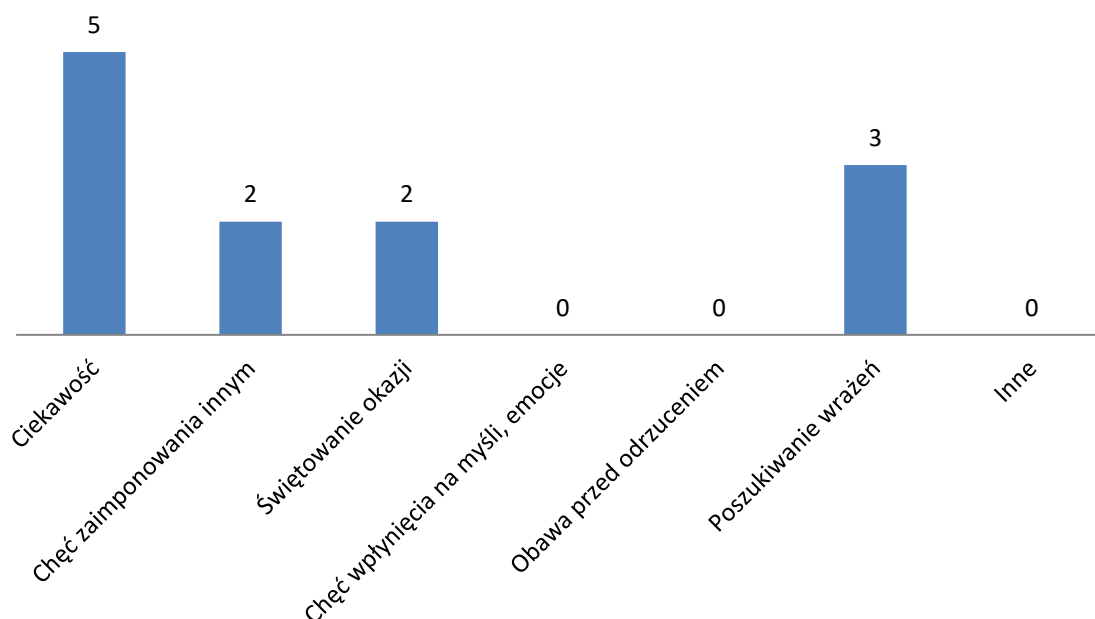
Zapytaliśmy również młodych respondentów, podobnie jak w przypadku palenia papierosów i picia alkoholu, w jakim wieku sięgnęli pierwszy raz po substancje psychoaktywne. Granica wieku i w tym przypadku jest taka sama tj. w wieku 11 – 13 lat oraz w przypadku narkotyków w wieku 14 – 16 lat młodzi ludzie sięgają po te zabronione prawem substancje. Granica wieku badanych 5 lat temu była porównywalna i największy procent uczniów wskazał granicę lat 11- 13.

19. W jakim wieku rozpocząłeś/aś zażywanie narkotyków/dopalaczy?

Podobnie jak w przypadku spożywania alkoholu, tak i w kwestii używania narkotyków, zapytaliśmy młodzież o ich opinię na temat powodów sięgania po te środki psychoaktywne.

20. Z jakiego powodu sięgasz po narkotyki?

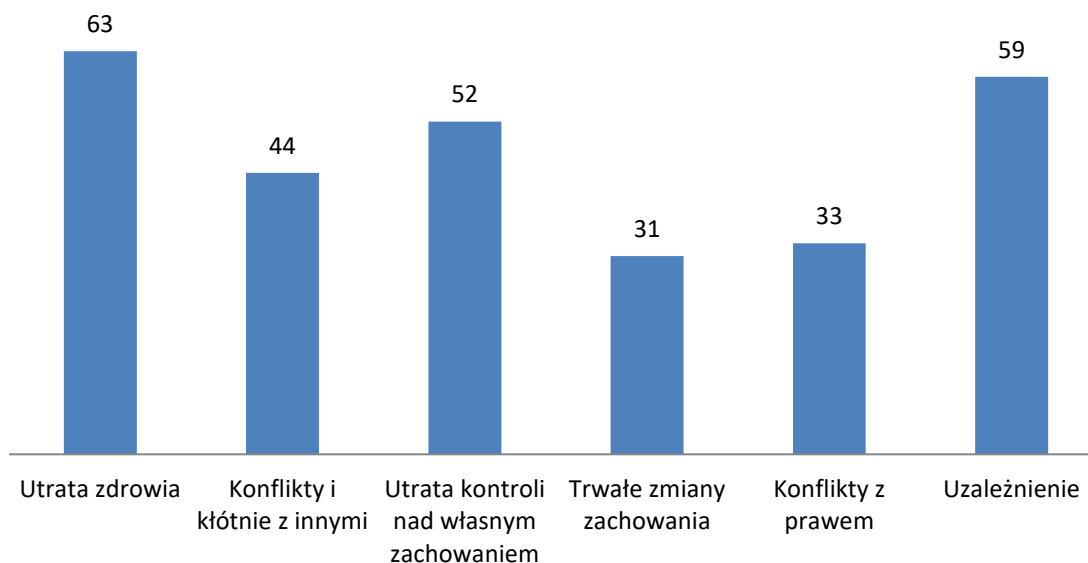

Ciekawość i poszukiwanie wrażeń uzyskała największą ilość wskazań. Co bardzo niepokojące na trzecim miejscu młodzi ludzie wskazali chęć zaimponowania innym i świętowanie okazji.

W roku 2016 również powodem sięgania po narkotyki przez młodych była ciekawość, ale też chęć zaimponowania innym, chęć wpłynięcia na myśli i emocje, poszukiwanie wrażeń i świętowanie okazji.

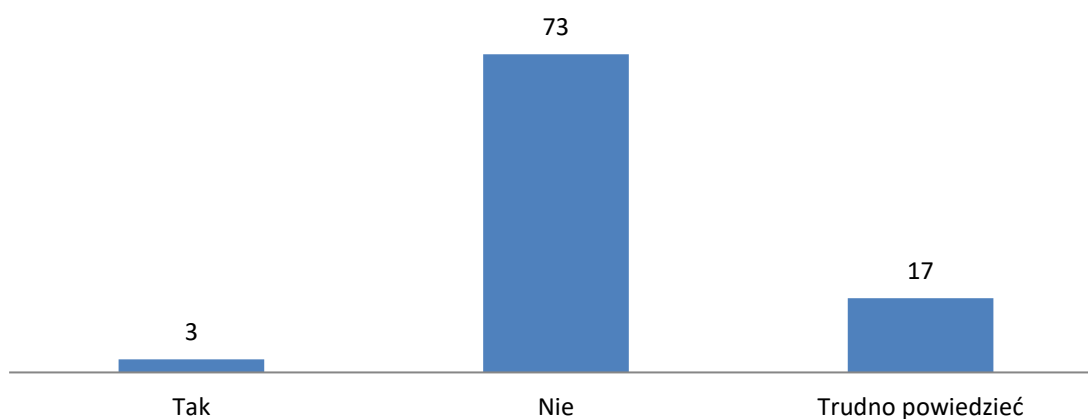
Poniższe pytanie miało przynieść odpowiedź na pytanie dotyczące negatywnych skutków zażywania narkotyków i dopalaczy. Udzielone odpowiedzi wskazują, że uczniowie mają wiedzę na temat szkodliwości używania substancji psychoaktywnych. Utratę zdrowia wskazują najczęściej – 55,5%

21. Jakież znasz skutki zażywania narkotyków/dopalaczy?

Zapytaliśmy młodych respondentów, czy uważają, że sporadyczne zażywanie narkotyków lub dopalaczy jest bezpieczne. Odpowiedź wydaje się oczywista, jednak niestety jak się okazuje nie do końca dla młodych ludzi.

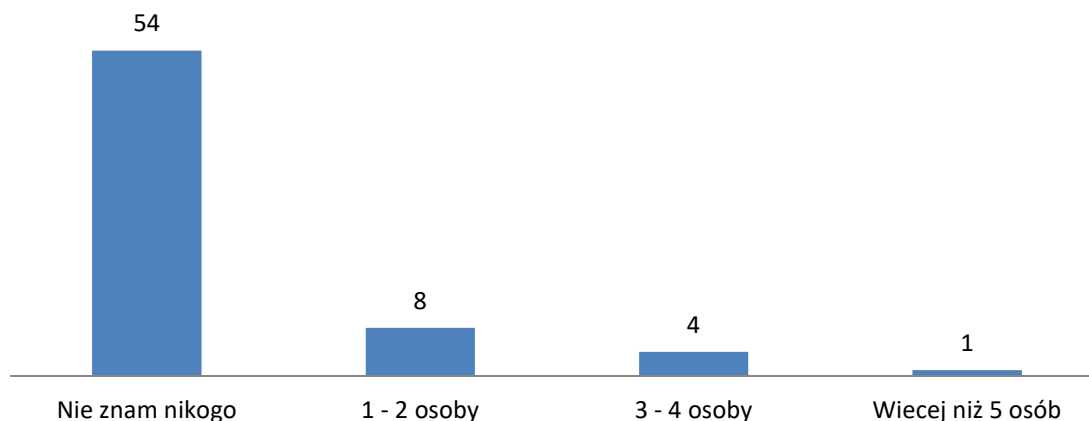
22. Czy uważasz, że sporadyczne zażywanie narkotyków i dopalaczy jest bezpieczne?

Większość badanej młodzieży – 64,5% uczniów jest zdania, że używanie substancji psychoaktywnych, nawet sporadycznie, nie jest bezpieczne. Jednak mimo tej zdecydowanej większości, nadal 3% ankietowanych jest przeciwnego zdania, a więc z większą łatwością mogą sięgać zarówno po narkotyki, jak i dopalacze. A trzeba w tym miejscu podkreślić, że może być to dla młodych ludzi śmiertelne zagrożenie.

Zapytaliśmy respondentów także o to, czy znają ze swojego otoczenia osoby, które „biorą” narkotyki.

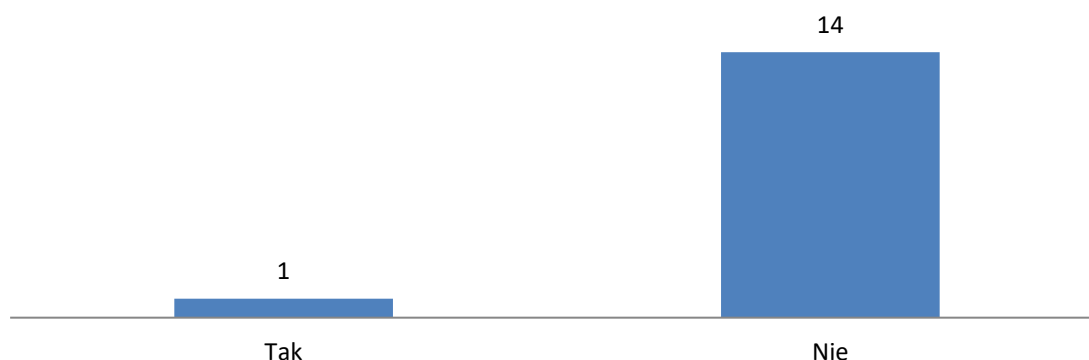
23. Czy znasz osobę ze swojego otoczenia, która "bierze" narkotyki/dopalacze?

Najwięcej badanych osób stwierdziło, że nie zna takiej osoby – 48% zadeklarowało taką odpowiedź. Mimo to pojawiały się odpowiedzi, że respondenci znają 1 lub 2 takie osoby (7% uczniów udzieliło takiej odpowiedzi), a nawet takie, które twierdzą, że znają w swoim otoczeniu od 3 – 4 osób używających narkotyków (3,5%). Trzeba na ten fakt zwrócić szczególną uwagę, gdyż każdorazowy kontakt młodego człowieka z osobą używającą substancji psychoaktywnych zwiększa także u niego ryzyko wystąpienia takich zachowań.

W tym też przypadku zapytaliśmy respondentów czy rodzice wiedzą o tym, że zażywają narkotyki czy też dopalacze. Jeden z uczniów udzielił odpowiedzi pozytywnej na poniższe pytanie.

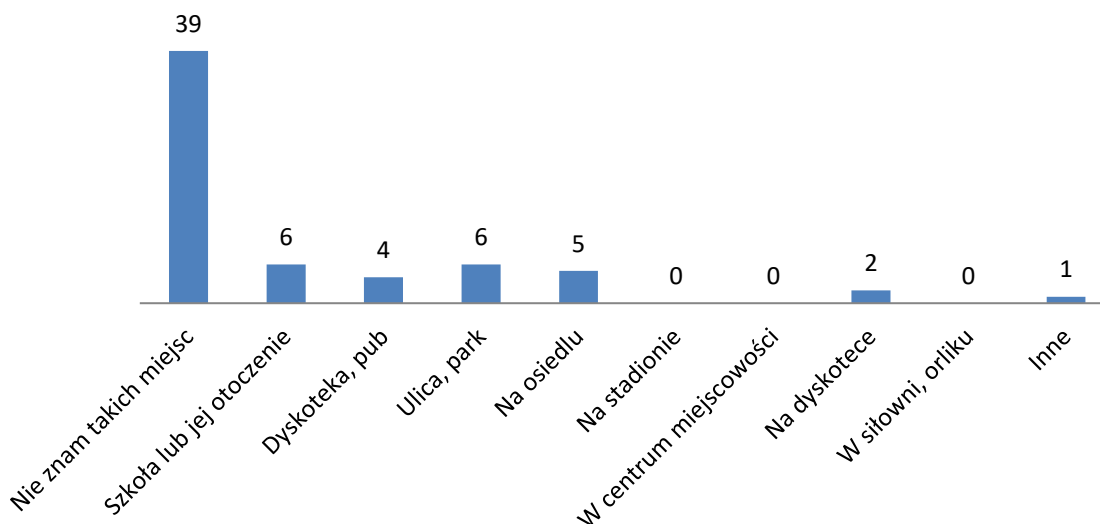
24. Czy Twoi rodzice wiedzą, że zażywasz narkotyki/dopalacze?

Młodzi respondenci również udzielili odpowiedzi dotyczącej miejsc, w których młodzież zaopatruje się w narkotyki czy też dopalacze. 14% badanych wskazało, że nie zna takich miejsc, ale 5,5% młodych respondentów wskazało, że szkoła i jej otoczenie jest

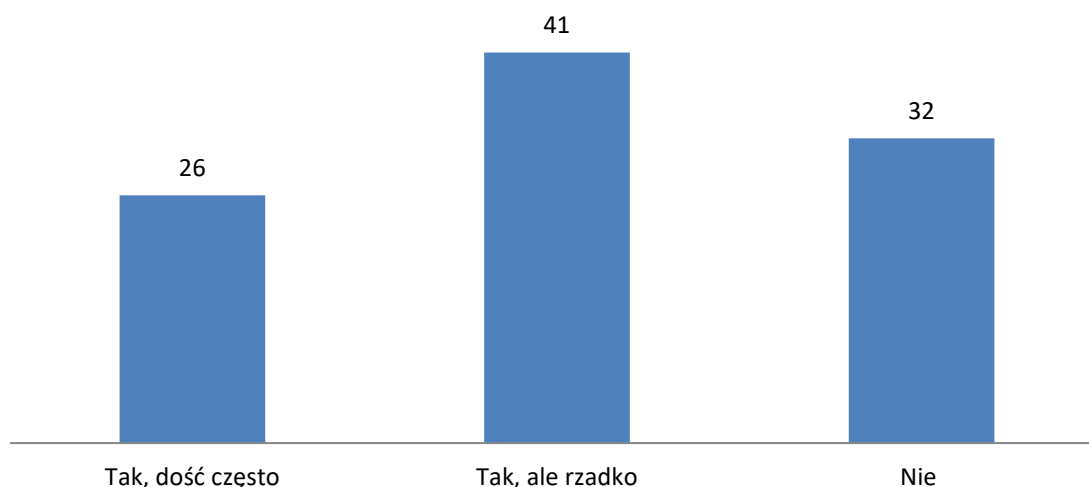
miejszem, gdzie można zaopatrzyć się w substancje psychoaktywne. Jest to bardzo niepokojące zjawisko, na które na pewno należałoby zwrócić szczególną uwagę.

25. Wskaż miejsca, w których młodzież zaopatruje się w narkotyki/dopalacze na terenie Miasta Gminy Tuliszków:

Rodzina jest dla dziecka modelem społeczeństwa. Stosunki panujące w niej są dla niego źródłem informacji o tym, jak dorosłe osoby odnoszą się do siebie. Dziecko obserwuje świat dorosłych i ich zachowania. Warunkiem pełnego zabezpieczenia rozwoju i dojrzałości dziecka jest miłość otoczenia, akceptacja rodziców i zwartość rodziny. Należyte wypełnienie ról rodzicielskich, uznanie praw i obowiązków dziecka oraz zapewnienie mu warunków wszechstronnego rozwoju decydują o wysokiej wartości rodzinnego środowiska wychowawczego. Mogą w nim rozwijać się i wzrastać wartościowi ludzie, bez zahamowań i uprzedzeń, radośni i otwarci na świat. Rodzina to pierwszy wychowawca dziecka. Prawidłowo funkcjonująca rodzina stwarza najdoskonalsze warunki dla dojrzałości i wzrostu człowieka. Rodzice są najważniejszymi tutorami w rozwoju i wychowaniu dziecka ku dojrzałości. Dlatego też ważnym jest aby to rodzice przekazywali wiedzę młodym ludziom o zagrożeniach wieku dorastania i rozmawiali z nimi o szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych takich jak papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze czy też leki. Dlatego też spyaliśmy uczniów szkół czy rodzice rozmawiali z nimi na temat zagrożeń związanych z uzależnieniem od narkotyków czy też dopalaczy.

26. Czy rodzice rozmawiali z Tobą kiedykolwiek na temat zagrożeń związanych z uzależnieniem od narkotyków/dopalaczy?

Młodzi respondenci wskazali w 41 przypadkach (36%), że tak ale rzadko, w 32 przypadkach (28%), że w ogóle nie rozmawiali o zagrożeniach związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych. Tak dość często – takiej odpowiedzi udzieliło 26 respondentów (23%).

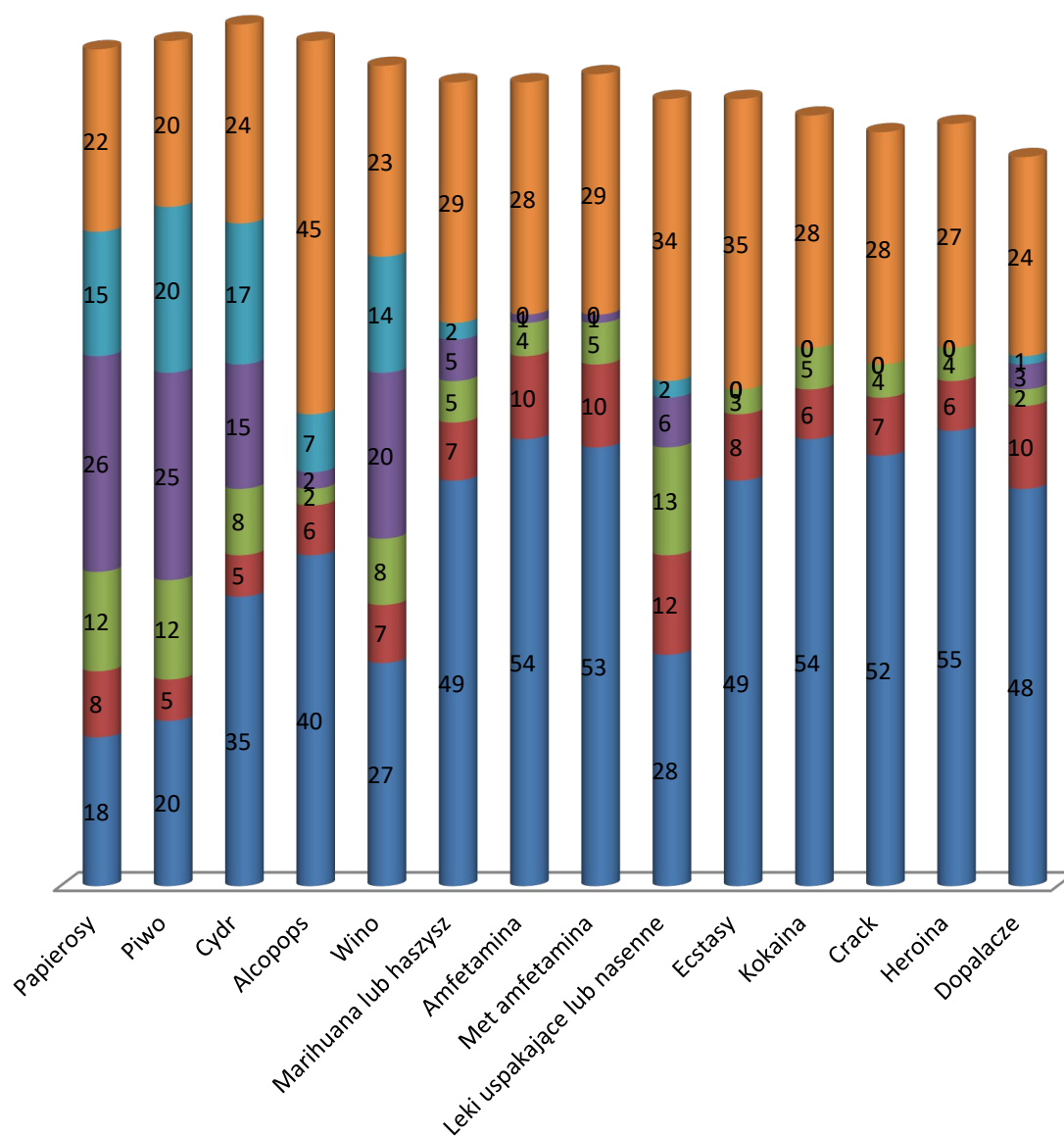
Skala problemu dotycząca zażywania narkotyków czy też dopalaczy również jest porównywalna do tego, co odnotowaliśmy w badaniach w roku 2016 i nie zmienia się.

Zapytaliśmy również młodych respondentów na temat ich wiedzy dotyczącej dostępności substancji psychoaktywnych na terenie Gminy i Miasta Tuliszków.

Piwo, cydr, papierosy i wino to te substancje, jakie wskazują młodzi ludzie, których nabycie byłoby bardzo łatwe. Najtrudniej według badanych kupić byłoby heroinę, kokainę i amfetaminę, jak również ecstazy, marihuanę i haszysz oraz dopalacze.

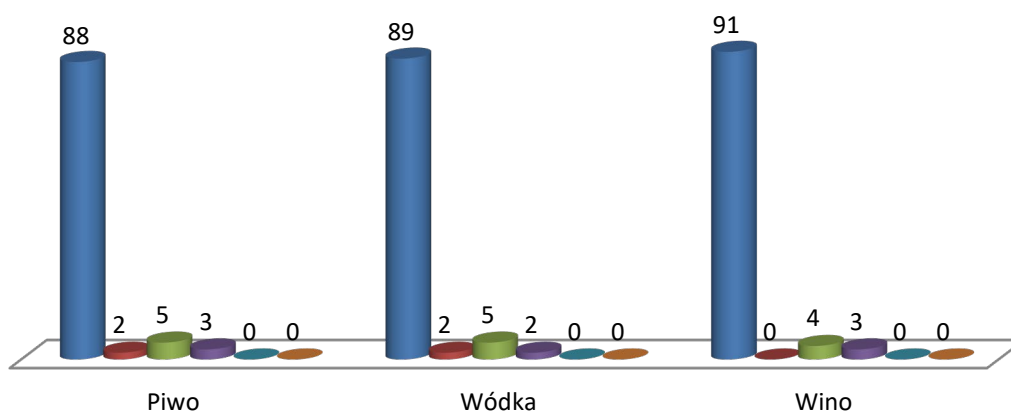
27. Gdybyś chiał/a zdobyć każdą z następujących substancji, jak trudne byłoby to dla Ciebie?

■ Nie możliwe ■ Bardzo trudne ■ Dość trudne ■ Dość łatwe ■ Bardzo łatwe ■ Nie wiem

28. Ile razy w czasie ostatnich 30 dni (jesli w ogóle) kupileś/aś jakiś napój alkoholowy, (tzn. piwo, wino, wódkę) na swoje potrzeby?

■ Nie kupowałem ■ 1 - 2 razy ■ 3 - 5 razy ■ 6 - 9 razy ■ 10 - 19 razy ■ 20 lub więcej razy

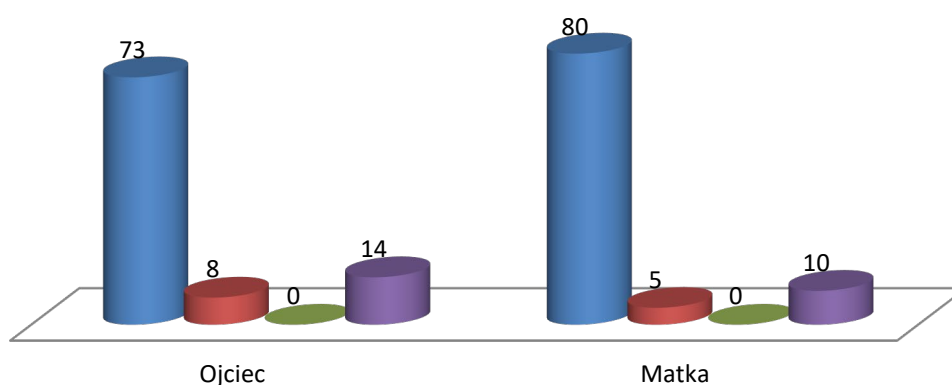

Pytając o to ile razy w ciągu ostatnich 30 dni młodzi respondenci kupili jakiś napój alkoholowy otrzymaliśmy odpowiedź, że ok. 80% badanych takich zakupów nie dokonywało. Jednak pojawiły się również odpowiedzi twierdzące zarówno przy zakupie piwa, wódki jak i wina.

29. Jak sądzisz?

Gdybyś chciał/a napić się alkoholu (lub jeśli już pijesz) jak sądzisz, czy Twój ojciec i Twoja matka pozwoliliby Ci na to?

■ Nigdy nie pozwala ■ Pozwala, ale tylko przy rodzicach
■ Pozwala także bez obecności rodziców ■ Trudno powiedzieć

We wcześniejszych pytaniach ankietowych sprawdzaliśmy czy rodzice badanych respondentów wiedzą o tym, że młodzi ludzie spożywają alkohol. Teraz dopytaliśmy o to czy wiedząc o tym, że młody człowiek sięga po tą substancję psychoaktywną pozwoliliby na to, aby ich dziecko spożywało alkohol. Większość młodych ludzi odpowiedziała, że ani ojciec

(64%), ani matka (71%) nigdy nie pozwoliłoby im spożywać alkohol. Niemniej pojawiły się odpowiedzi twierdzące i 7% badanych uważa, że ojciec oraz 4,5% że matka, pozwoliłby im na spożycie alkoholu ale przy nich.

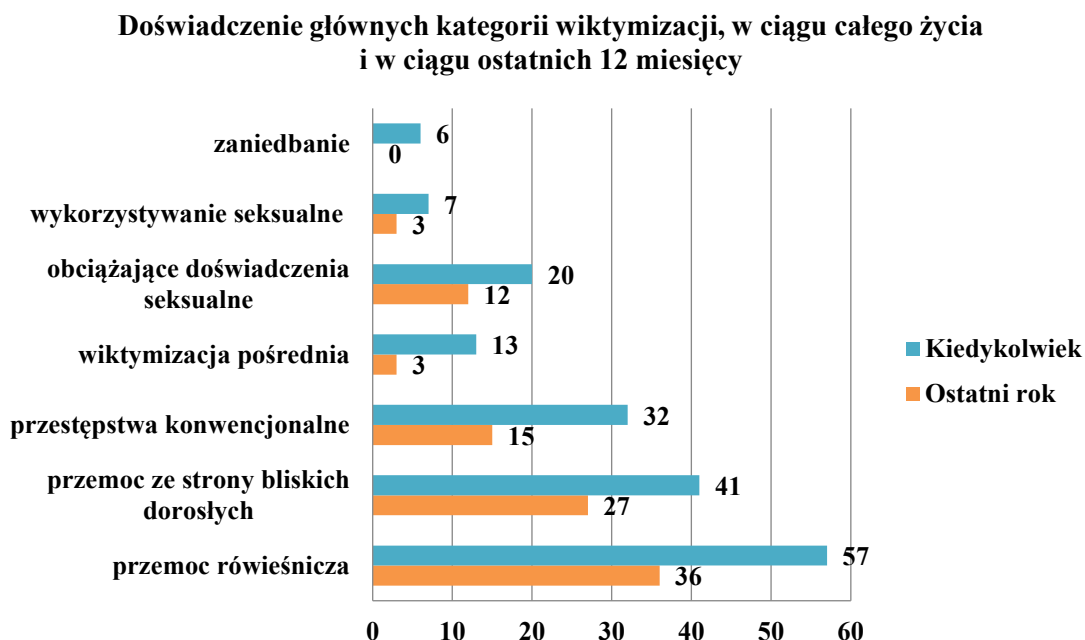
3.5.5. Młodzież a przemoc

Zagrożenie dzieci i młodzieży przemocą, niestety zwłaszcza przemocą stosowaną wobec młodych ludzi przez najbliższych, jest szczególnie niepokojącym zjawiskiem, mającym miejsce w dzisiejszej rzeczywistości. Z badań wynika, że ofiarami przemocy w rodzinie są przede wszystkim dzieci. Niestety większość sytuacji przemocowych wobec dzieci pozostaje ukryta „w czterech ścianach”, gdzie nie ma świadków i możliwej bezpośredniej pomocy. Dlatego też zjawisko to wymaga diagnozowania i podejmowania środków zaradczych, zanim przybierze ono jeszcze bardziej krzywdzącą formę. Celem podjętych badań, była próba określenia obszaru zagrożenia młodzieży wybranych szkół oraz rozmiaru badanego zjawiska, a także postawy młodych ludzi wobec zachowań przemocowych. Warto w tym miejscu zdefiniować pojęcie przemocy w rodzinie, bo to właśnie na niej skupiały się prowadzone badania.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) **przemoc w rodzinie** to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (w rozumieniu art. 115 § 11 *Kodeksu Karnego*), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Z „Ogólnopolskiej diagnozy skali i uwarunkowań krzywdzenia dzieci” z 2018 roku, przeprowadzonej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę wynika, że przeważająca większość polskich nastolatków – 72% doświadczyła w swoim życiu przynajmniej jednej formy krzywdzenia. W porównaniu do podobnych badań przeprowadzonych w Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii, skala krzywdzenia dzieci w naszym kraju, zwłaszcza przemocy fizycznej ze strony dorosłych jest znacząco wyższa: w Polsce odsetek osób, które przemocy doświadczyły wynosi 21% natomiast w Wielkiej Brytanii trzy razy mniej, bo 7%.

Z tych samych badań wynika, że respondenci (młodzież w wieku 11-17 lat) najczęściej doświadczają przemocy rówieśniczej – 57%. Ofiarami przemocy ze strony bliskich osób dorosłych padło w ostatnim roku 27% badanych. Najważniejsze wyniki przedstawia wykres poniżej.

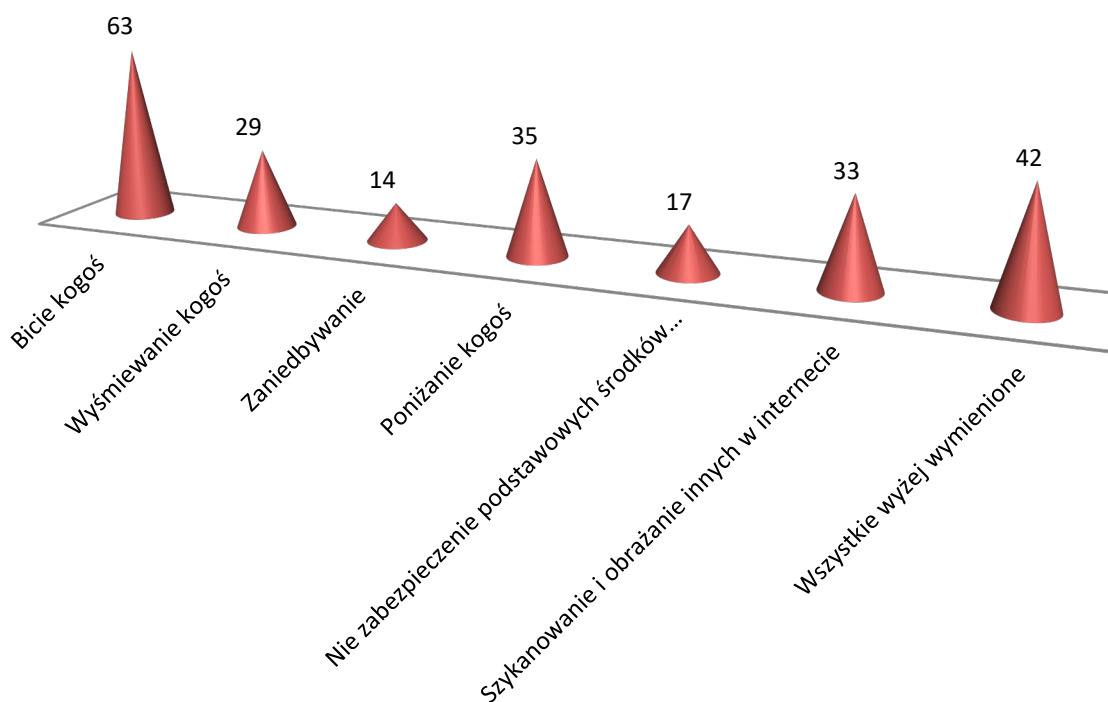
W styczniu 2012 roku weszła w życie ustawa *O wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, która została wprowadzona: „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności” (Ustawa *O wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*) określająca wiele nowych zadań z zakresu wspierania rodziny. Warto także wspomnieć, że z dniem 13 lipca 2017 roku weszła w życie nowelizacja Kodeksu Karnego zaostrzająca m.in. kary dla sprawców przemocy wobec dzieci oraz wprowadzająca prawny obowiązek każdego obywatela do reagowania i zgłaszania sytuacji, gdy posiada on wiedzę o ciężkim przestępstwie popełnionym wobec dziecka.

Około dwóch piątych dorosłych Polaków (42%) uważa, że potrzebna jest zmiana przepisów w celu zapewnienia dzieciom właściwej ochrony przed przemocą w rodzinie. Mniej więcej tyle samo osób (41%) jest natomiast zdania, że obecnie obowiązujące przepisy prawa w wystarczającym stopniu chronią dzieci, trzeba je tylko lepiej egzekwować. Zdania więc są podzielone. Z przedstawionych danych wynika jasno, że problem przemocy wobec dzieci i młodzieży jest nadal aktualny. Należy bezspornie podejmować działania mające

na celu zmniejszenie, a docelowo całkowite wyeliminowanie tego zjawiska. Dlatego tak ważne jest prowadzenie diagnozy zjawiska, gdyż bez informacji nie można podejmować działań, ponieważ mogą okazać się niewystarczające.

Nieco tytułem wstępu zapytaliśmy młodych respondentów o to, czym według nich jest przemoc.

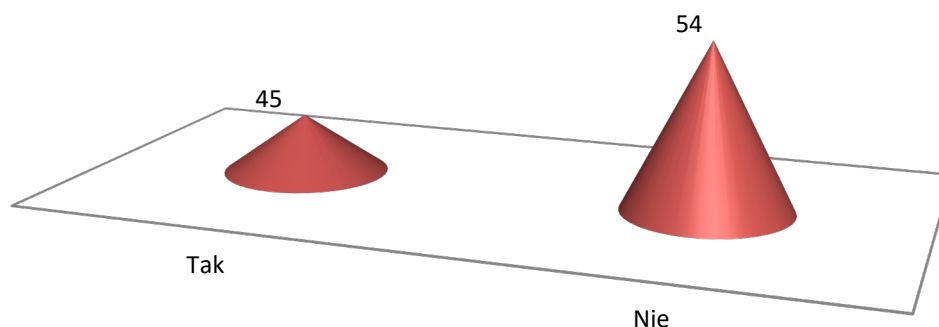
30. Czym jest dla Ciebie przemoc?

Przemoc naszym respondentom kojarzy się głównie z biciem kogoś – 55,5% uczniów wybrało właśnie tę odpowiedź. Trudno się z nimi nie zgodzić, jednak należy pamiętać, że przemoc to nie tylko bicie. Możemy mieć do czynienia z przemocą fizyczną, ale także psychiczną (poniżanie kogoś wybrało 30,8%, a wyśmiewanie wybrało 25,2% uczniów), ekonomiczną (niezabezpieczenie podstawowych środków wybrało jedynie 15% uczniów) czy niestety popularną w ostatnim czasie cyberprzemocą – szykany w Internecie za przemoc uważa 29% uczniów.

Zapytaliśmy też, młodych ludzi czy byli świadkami przemocy i gdzie ten akt przemocy miał miejsce.

31. Czy byłeś kiedykolwiek świadkiem przemocy?

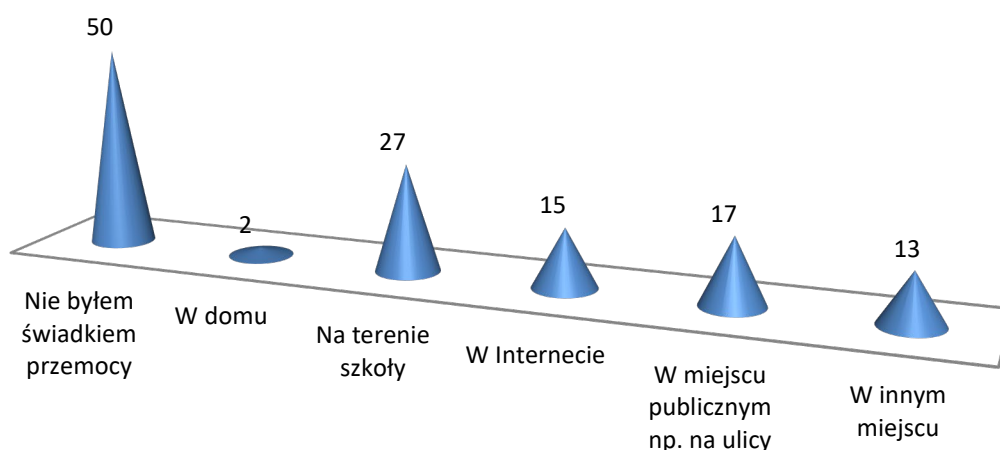

Kiedykolwiek świadkiem przemocy było 40% badanych, a miejscem gdzie najczęściej dochodziło do przemocy była szkoła (24%), kolejne wskazane miejsca to miejsce publiczne np. ulica – (15%) i Internet (13,2%)

W badaniach przeprowadzonych w roku 2016, 49% uczniów szkół podstawowych i 46% uczniów szkół ponadpodstawowych wskazało, że byli świadkami przemocy. Najczęściej miejscem tejże przemocy była szkoła (36% badanych uczniów szkół podstawowych i 33% uczniów szkół ponadpodstawowych wskazało to miejsce), dodatkowo Internet i miejsce publiczne.

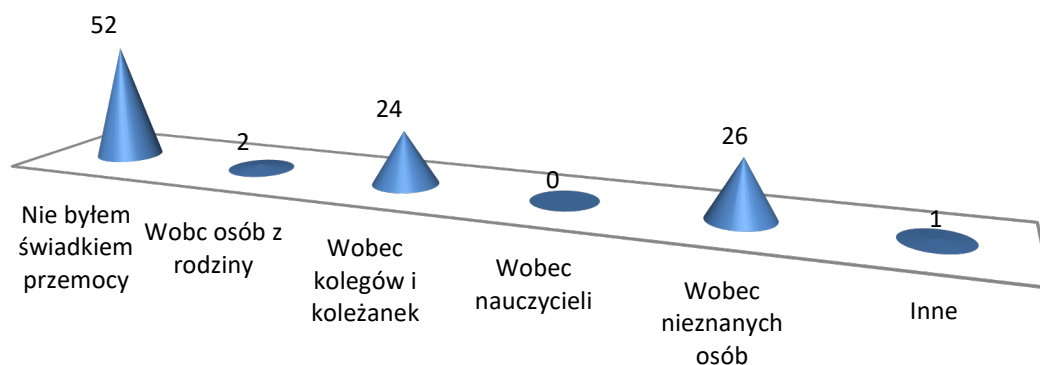
Wyniki ostatnich pięciu lat są porównywalne.

32. Gdzie miał miejsce akt przemocy, którego byłeś/aś świadkiem?

Najczęściej przemoc ta kierowana była do osób, których nie znają respondenci (23%) oraz wobec kolegów i koleżanek (21%) i tak to też przedstawiała młodzież w roku 2016, tj. przemoc o której wiedzieli badani była najczęściej kierowana wobec kolegów i koleżanek (39% uczniów szkół podstawowych i 35% uczniów szkół ponadpodstawowych wskazało taką odpowiedź).

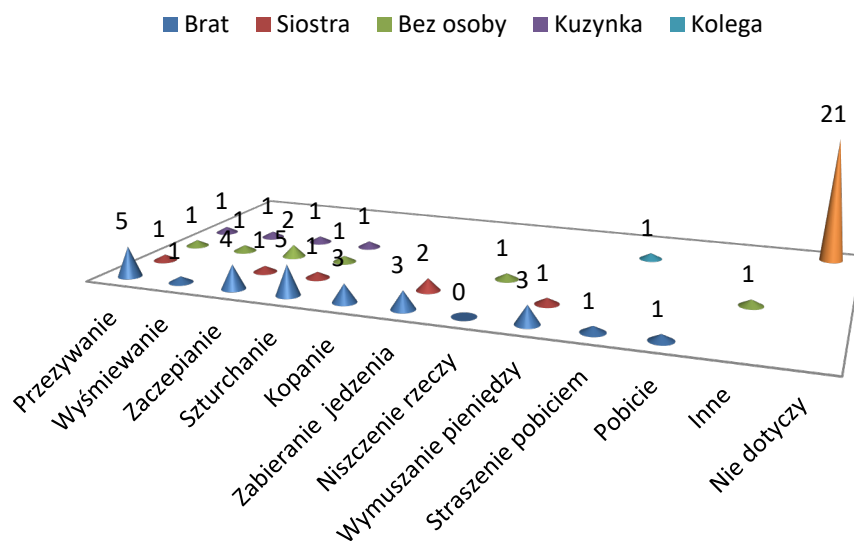
33. Wobec kogo była stosowana przemoc, której byłeś/aś świadkiem?

Przemoc jest niestety ciągle w naszym społeczeństwie oraz w społecznościach lokalnych swego rodzaju tematem „tabu”. Ludzie, zarówno dorośli, jak i młodzież rzadko przyznają się do tego, że są ofiarami przemocy, a wręcz przeciwnie, często ukrywają ten fakt przed innymi. Tym bardziej jeśli sytuacja przemocy ma miejsce w najbliższym otoczeniu, w domu.

By nieco zgłębić temat zapytaliśmy ankietowaną młodzież o to, czy doświadczyli określonych form przemocy ze strony osób najbliższych. Poproszono ich także o określenie, kto konkretnie stosował wobec nich przemoc.

34. Czy doświadczyłeś ze strony członków twojej rodziny, któregoś z poniższych zachowań?

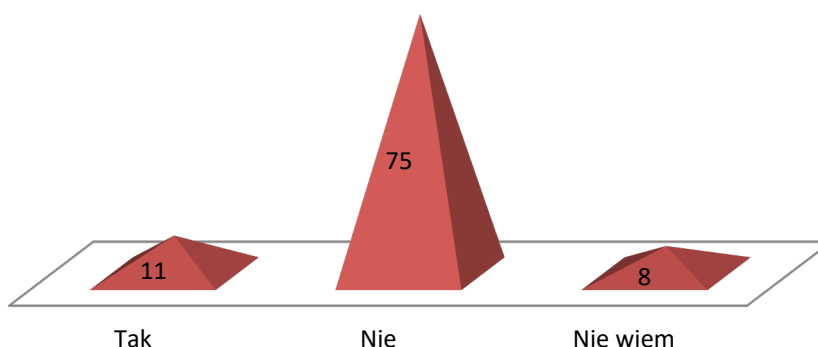

Badane osoby jako te, od których doświadczały przemocy wskazywali najbliższych czyli rodzeństwo, ale też kuzynostwo czy też kolegów. Kiedy spojrzymy na statystyki policyjne z 2019 roku okazuje się, że sprawcy – nieletni stanowią 0,4% wśród podejrzanych o sprawstwo przemocy w rodzinie. Dane te są alarmujące i pokazują jak ważna jest profilaktyka przemocy wśród młodzieży.

Przemocy doświadczyło 10% badanych.

W tym to przypadku w roku 2021, w porównaniu do badań przeprowadzonych w roku 2016 odnotowano spadek. W roku 2016 przemocy doświadczyło 26% badanych uczniów szkół podstawowych i 24% uczniów szkół ponadpodstawowych).

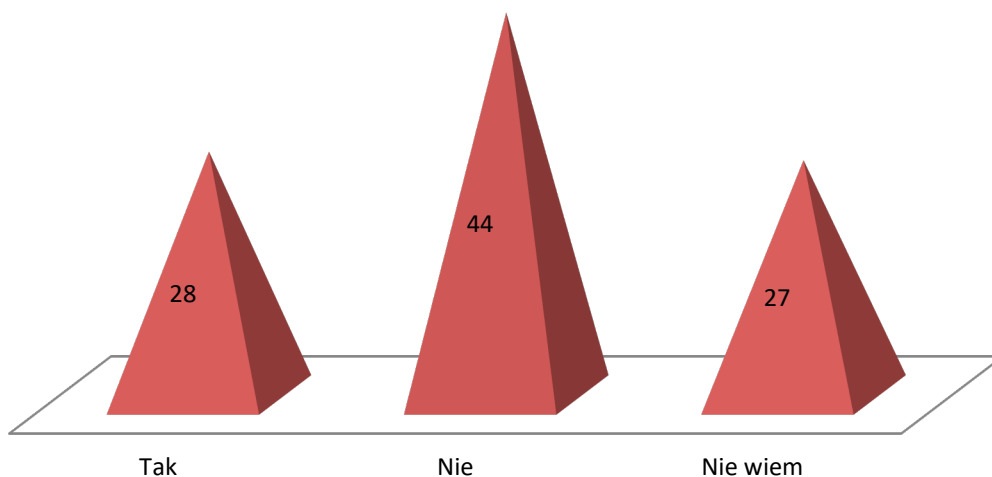
35. Czy zdarzyło Ci się doświadczać przemocy?

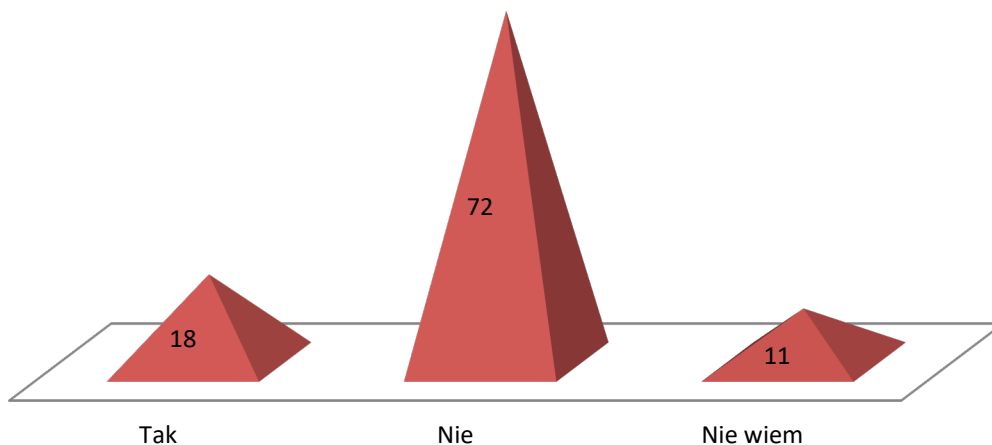
Młodych ludzi zapytaliśmy także o to, czy w ich szkole występuje problem przemocy między uczniami. 24,6% badanych wskazało, że w ich szkole taki problem występuje i 16% badanych doświadczyło przemocy ze strony swoich kolegów.

W roku 2016, 45% uczniów szkół podstawowych i 38% uczniów szkół ponadpodstawowych wskazało, że w ich szkole występuje problem przemocy między uczniami. 15% uczniów szkół podstawowych i 25% uczniów szkół ponadpodstawowych doświadczyło przemocy ze strony swoich rówieśników. W tym to przypadku odnotowaliśmy niewielki spadek tego, tak niebezpiecznego zjawiska.

36. Czy w twojej szkole występuje problem przemocy między uczniami?

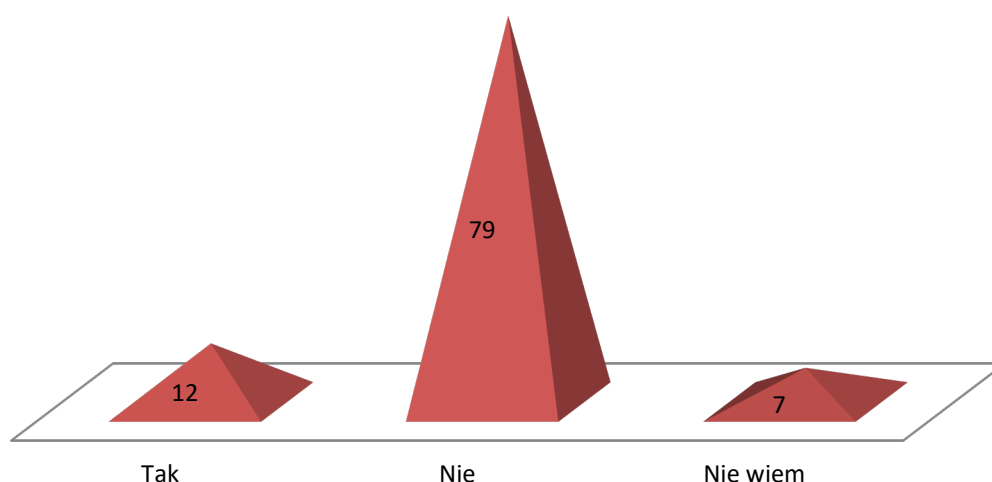
37. Czy kiedykolwiek doświadczać przemocy ze strony swoich rówieśników?

Teorii odnośnie powstawania agresji jest wiele, żadna jednak z nich nie usprawiedliwia czynów agresywnych wobec innych osób. Możemy mówić o pewnym „profilu sprawcy przemocy” – bardzo często jest to osoba przekonana o swoim oczywistym prawie do decydowania w imieniu innych, mająca autorytarne i sztywne poglądy, charakteryzująca się niskim poziomem empatii, małą wrażliwością, niskim poczuciem własnej wartości, brakiem umiejętności rozpoznawania własnych stanów emocjonalnych i problemem z przeżywaniem złości, gniewu, czy frustracji. Jednakże posiadanie określonych cech nie zmusza nas do podejmowania zachowań przemocowych, ani w żaden sposób ich nie usprawiedliwia. Bardzo ważne jest, by przekazywać młodym ludziom bardzo istotną i wyraźną informację o braku przyzwolenia i usprawiedliwienia stosowania przemocy. Stosowanie przemocy wobec innych nie jest czymś zwyczajnym i nie może być czymś powszechnym, a niestety tak często myślą młodzi ludzie.

Dlatego też spyaliśmy o to, czy badani również byli w gronie tych, którzy stosują przemoc w grupie rówieśniczej. Badanie wskazało, że aż 10,6% respondentów stosowało przemoc wobec swoich rówieśników. W badaniach prowadzonych na terenie Gminy i Miasta Tuliszków w roku 2016, aż 18% uczniów szkół podstawowych i 25% uczniów szkół ponadpodstawowych wskazało, że stosowali przemoc wobec rówieśników. W tym zakresie odnotowano pozytywny spadek.

38. Czy samemu zdarzało Ci się stosować przemoc wobec rówieśników?

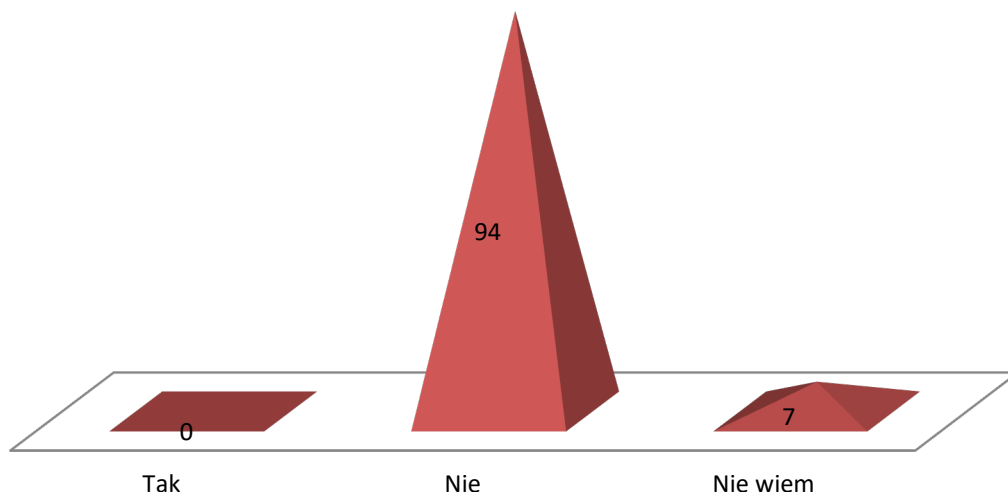

Przemoc to nie tylko środowisko rówieśnicze, ale również środowisko rodzinne. Zapytaliśmy młodych respondentów czy oni muszą się mierzyć z tym problemem we

własnym domu. Na to pytanie uzyskaliśmy odpowiedź przeczącą. 83% badanych stwierdziło, że w ich domu nie występuje problem przemocy, a 6,55 uznało, że nie wie.

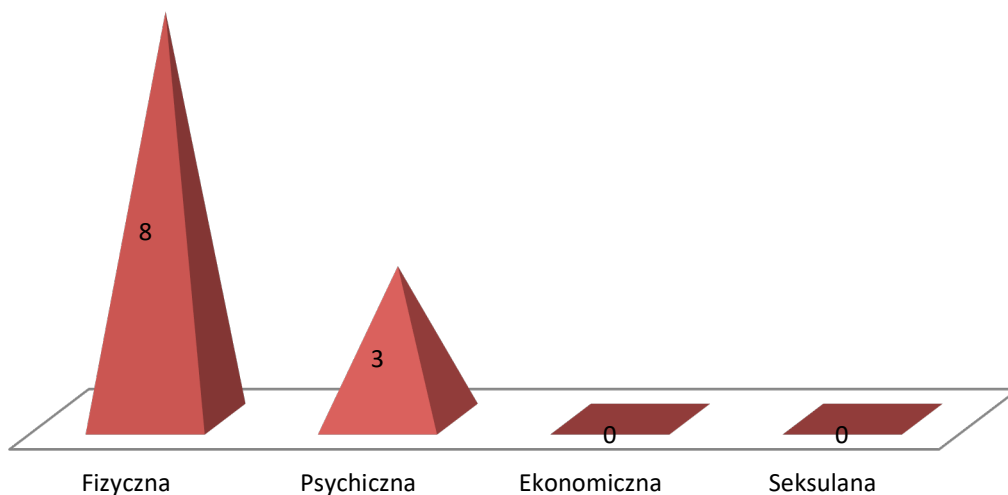
W badaniach z roku 2016 – 2% uczniów szkół podstawowych i 4% uczniów szkół ponadpodstawowych wskazało, że w ich domach występuje problem przemocy.

39. Czy w twoim domu występuje problem przemocy?

Ale już w kolejnym pytaniu o rodzaj przemocy z jakim się zetknęli młodzi ludzie w domu, wskazują oni, że 7% uczniów spotkało się w domu z przemocą fizyczną, a 2,7% z przemocą psychiczną.

40. Z jakimi formami przemocy w rodzinie się zetknąłeś/ zetnęłaś? (można udzielić kilka odpowiedzi)

- ❖ **Fizyczna** (bicie, duszenie, kopanie, policzkowanie, popychanie, ciągnięcie za włosy, drapanie, plucie),
- ❖ **Psychiczna** (groźenie, szantażowanie, mówienie brzydkich, wulgarnych słów na drugą osobę, wyzwiska, ograniczenie swobody, wyśmiewanie),
- ❖ **Ekonomiczna** (zaniedbanie dzieci, brak jedzenia w domu, brak uwagi i zainteresowania rodziców dzieckiem, nie dbanie o czystość ubrań, odzieży dziecka, brak odpowiednich warunków do nauki),
- ❖ **Seksualna** (dotykanie w miejscach intymnych, zmuszanie do oglądania zdjęć, filmów dozwolonych tylko dla dorosłych, zmuszanie do współżycia).

3.5.6 Młodzi Polacy i Internet

Nadmierne korzystanie z Internetu jest dziś niezwykle poważnym problemem społecznym. Na ryzyko uzależnienia szczególnie narażone są dzieci i młodzież, dla których Internet jest nieodłącznym elementem ich codziennej aktywności, życia społecznego oraz rozrywki. Właściwie cała aktywność młodych ludzi skoncentrowana jest wokół tego, co oferuje im Internet. Cały czas trwa dyskusja, czy termin „uzależnienie” jest adekwatny do problemu nadmiernego korzystania z Internetu. Niezależnie jednak od debaty ekspertów, badania pokazują, że problem staje się coraz poważniejszy i wymaga szybkiej reakcji rodziców, opiekunów i pedagogów. Jak wynika z publikacji L. Kirwił *„Polskie dzieci w Internecie. Zagrożenia i bezpieczeństwo – część 2. Częściowy raport z badań EU Kids Online II przeprowadzonych wśród dzieci w wieku 9 – 16 lat i ich rodziców”* podczas ostatniego badania EU Kids Online przeprowadzonego wśród dzieci z 25 państw Europy okazało się, że niedojadanie lub niedosypianie z powodu surfowania po sieci deklaruje prawie 20% polskich nastolatków. Ponad 30% młodzieży odczuwa dyskomfort, kiedy nie ma dostępu do Internetu, a 35% przyznaje, że Internet ma niekorzystny wpływ na ich relacje z rodziną lub przyjaciółmi. Nadmierne korzystanie z Internetu przez dzieci ma również ogromny wpływ na ich rozwój emocjonalny. Dziś ten problem coraz bardziej się nasila i młodzi ludzie coraz częściej swe dotychczasowe życie przenoszą do świata wirtualnego.

Ogromnym problemem związanym z Internetem jest cyberprzemoc (ang. cyberbullying). Określenie to dotyczy wykorzystywania technik informacyjnych i komunikacyjnych do świadomego, wielokrotnego i wrogiego zachowania się osoby (lub grupy osób), mającego na celu wyrządzenie krzywdy innym. Jest to zjawisko

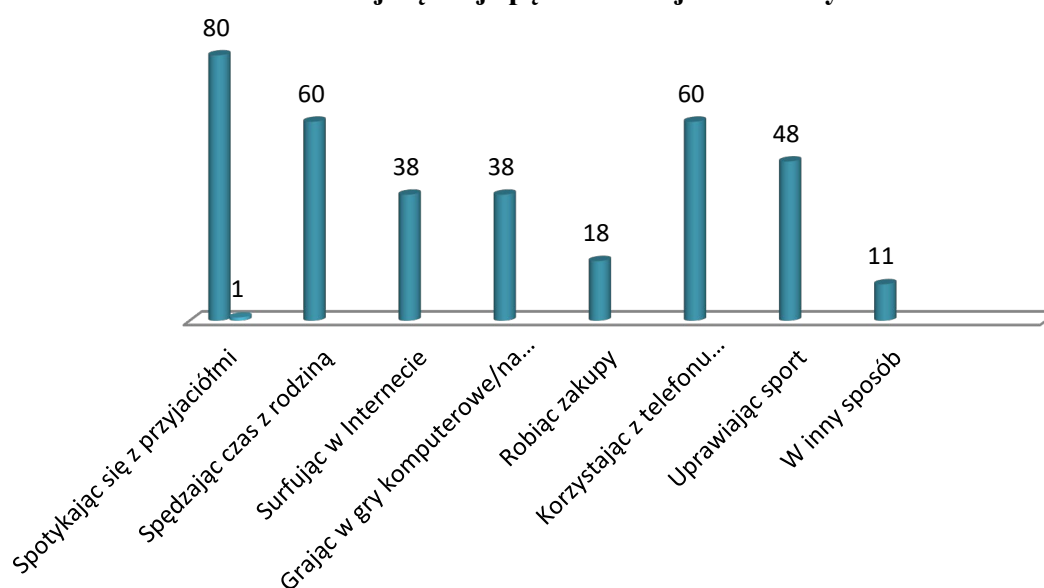
stosunkowo nowe i ciągle ewoluujące. Według badań przeprowadzonych przez Fundację Dzieci Niczyje pod hasłem „*Przemoc rówieśnicza a media elektroniczne*” wynika, że w Polsce ponad połowa dzieci, które korzystają z Internetu doświadcza przemocy w sieci w postaci wyzywania (47%), poniżania i ośmieszania (21%), czy też straszenia i szantażowania (16%). Młodzież pada również ofiarą różnego rodzaju intryg z użyciem Internetu lub telefonów komórkowych, przykładowo 29% z nich doświadczyło włamań na konta w serwisach społecznościowych, czy też sytuacji kradzieży tożsamości. Z sytuacją gdzie opublikowano w sieci kompromitujące materiały (zdjęcia, filmy, teksty) miało styczność 14%.

3.5.7 Młodzież a Internet

Trudno wyobrazić sobie dzisiejsze funkcjonowanie zarówno młodzieży, jak i dorosłych bez dostępu do Internetu. Bardzo często jest tak, że realne życie przenosi się w świat wirtualny – mamy więcej znajomych na portalach społecznościowych niż w rzeczywistości spotykamy. Ryzyko działa także w drugą stronę zwłaszcza, jeśli chodzi o dzieci. Są one przekonane, że mają takie same umiejętności jak ich awatary w przeróżnych grach komputerowych. Niejednokrotnie dochodzi do tragedii, bo gracz nie jest w stanie rozróżnić prawdziwego zagrożenia od wirtualnego, a tym samym atakuje prawdziwych ludzi w swoim otoczeniu, zazwyczaj najbliższych.

Badając wśród młodych ludzi także inne uzależnienia, zapytaliśmy ich o to, w jaki sposób najczęściej spędzają czas wolny. Często młodzi ludzie wybierali więcej niż jedną odpowiedź.

41. Jak najczęściej spędzasz swój czas wolny?

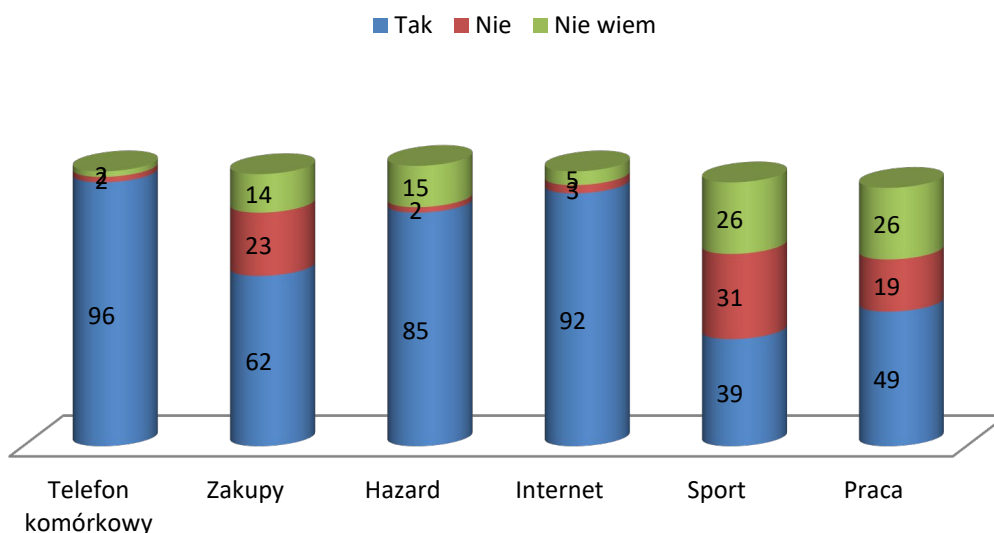

Największy odsetek badanej młodzieży spędza swój czas wolny spotykając się z przyjaciółmi – 70,5% uczniów tak wybrało. Niebezpieczeństwo uzależnienia od telefonu potwierdza się w odpowiedziach naszych młodych ankietowanych – 53% uczniów spędza czas wolny na korzystaniu z telefonu komórkowego, czy smartfona. Część spędza czas z rodziną – 53% uczniów. Bardzo pocieszające jest też to, że 42,5% badanej grupy w wolnym czasie uprawia sport. Młodzi ludzie, którzy wybrali odpowiedź „inne” najczęściej twierdzili, że spędzają wolny czas: czytając, na pracy w ogrodzie, na uczeniu się, zabawie z bratem, słuchając muzyki, rysowaniu, malowaniu, czy też spaniu.

Pytając młodych ludzi o to, od czego człowiek może się uzależnić, bardzo często słyszymy, że „od wszystkiego”. Prawdą jest, że wiele zarówno substancji, jak i czynności może być uzależniające, jednak, by zdiagnozować uzależnienie spełnione muszą być określone kryteria. Kryteria Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób ICD-10 pozwalające diagnozować uzależnienie jako objawy uzależnienia wymieniane są: silne pragnienie przyjmowania substancji, poczucie przymusu; trudność kontrolowania zachowania związanego z przyjmowaniem (niemożność zakończenia, niemożność ograniczenia ilości); fizjologiczny objaw odstawienia (drżenie mięśniowe, bezsenność, nudności, drażliwość); tolerancja na coraz większe dawki; przyjmowanie substancji, pomimo wyraźnych szkód dla organizmu oraz zaniedbywanie innych aspektów życia – liczy się tylko używka.

Naszych młodych respondentów zapytaliśmy także o to, czy oni sami mają wiedzę na temat tego, od czego można się uzależnić. Mogli oni wśród odpowiedzi wskazać kilka ewentualności.

42. Czy twoim zdaniem od którejś z wymienionych rzeczy można się uzależnić?

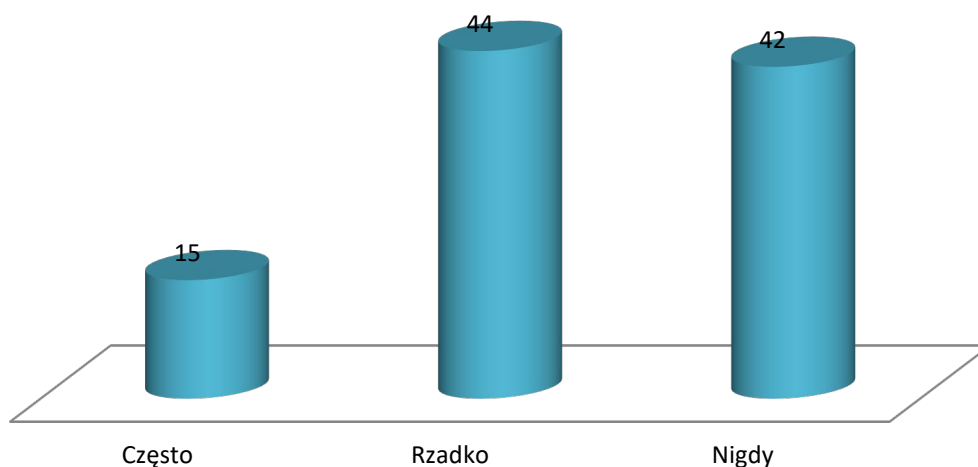

Najwięcej badanych uczniów wskazało, że uzależnić można się od telefonu komórkowego – 85%, Internetu – 81% osób oraz hazardu – 75% wskazało właśnie taką odpowiedź. Oczywiście wszystkie odpowiedzi wymienione jako możliwe w tym pytaniu były prawidłowe i obrazują najczęstsze uzależnienia behawioralne z jakimi mamy do czynienia w dzisiejszej rzeczywistości.

Terminem „uzależnienia behawioralne” określa się formy zaburzeń niezwiązanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, a z niekontrolowanym wykonywaniem pewnych czynności. Mówimy wtedy o uzależnieniu od czynności, zachowań, popędów (actionaddiction, behavioraldependency) takich, jak: gry komputerowe i hazardowe, Internet, jedzenie, praca, seks, zakupy czy telefon komórkowy.

Jednym z symptomów uzależnienia jest zaniedbywanie innych obszarów życia, niezwiązanego z używką. Dlatego zapytaliśmy naszym młodych respondentów, czy zdarzyły im się takie sytuacje.

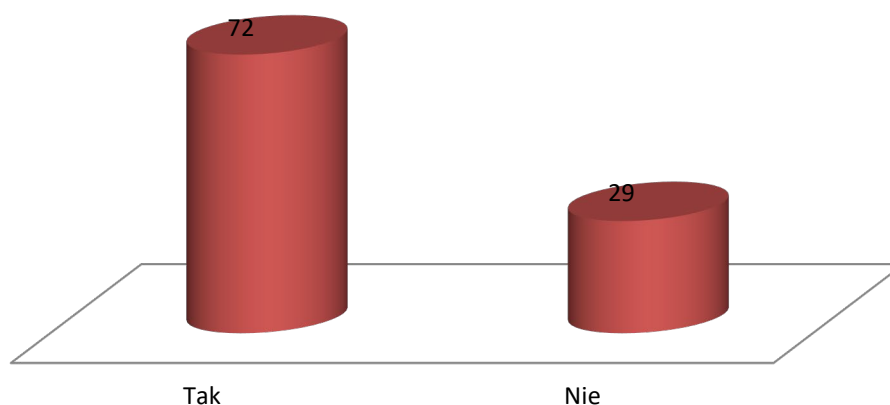
43. Czy kiedykolwiek zdarzyło Ci się zaniedbać obowiązki/znajomych/rodzinę, bo straciłeś/aś poczucie czasu przebywając w sieci, bądź korzystając z telefonu komórkowego?

Niestety aż 13,2% uczniów twierdzi, że często zaniedbuje rodzinę, przyjaciół, czy obowiązki na rzecz telefonu, czy Internetu. Potwierdza to także wnioski uzyskane w poprzednim pytaniu. Może to być już poważny sygnał, że u młodego człowieka pojawiają się pierwsze symptomy uzależnienia. Dlatego ważne, by w działaniach profilaktycznych nie pomijać także kwestii uzależnień behawioralnych.

W związku z coraz większym zainteresowaniem młodych ludzi Internetem i funkcjonowaniem w sieci, niestety pojawia się także znacznie więcej sytuacji przemocy w Internecie, czyli tzw. cyberprzemocy. Doświadczają jej wszyscy, bez względu na wiek, jednak młodych ludzi dotyka ona znacznie bardziej. Zapytaliśmy naszych ankietowanych także o to, czy wiedzą co to jest cyberprzemoc.

44. Czy wiesz czym jest cyberprzemoc?

Pozytywnie na to pytanie odpowiedziało 63,5% badanych uczniów. W roku 2016 również zapytano młodzież o to, czy wiedzą czym jest cyberprzemoc. W tych to badaniach 79% uczniów szkół podstawowych i 89% uczniów szkół ponadpodstawowych stwierdziło, że wie co to znaczy.

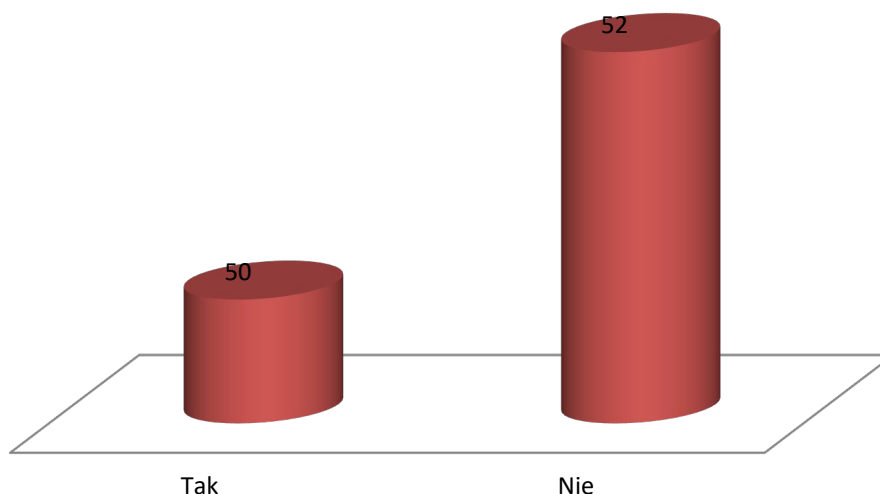
Kolejne pytanie dotyczyły tego czym cyberprzemoc jest według badanych:

Cyberprzemoc to: hejt, obrażanie w Internecie, przemoc, przemoc psychiczna, wyzywiska, wyśmiewanie w Internecie, nękanie, agresja, prześladowanie.

Skoro młodzi ludzie w większości wiedzą czym jest cyberprzemoc to też zapytaliśmy ich o to czy znają zasady „dobrego zachowania” w Internecie.

28,5% badanych odpowiedziało, że zna zasady „dobrego zachowania” w Internecie.

46. Czy znasz zasady dotyczące dobrego zachowania w Internecie? (jeśli udzieliłeś odpowiedzi "tak" wypisz je)

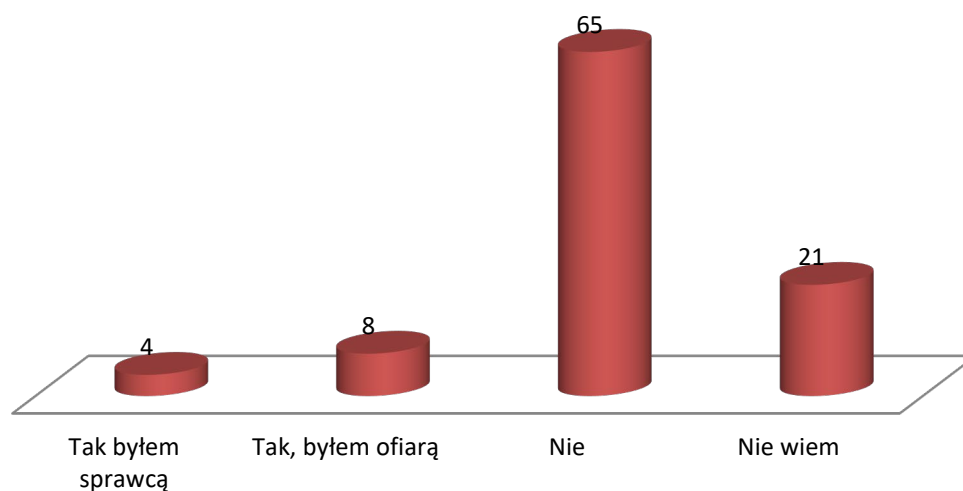

Według respondentów, zasady dotyczące dobrego zachowania w Internecie to: nie podawanie swoich danych osobowych, nie wchodzenie w nieznane linki, nie nawiązywanie kontaktów z obcymi, bycie miłym, kulturalnym, nie hejtowanie, nie wyzywanie, nie dokuczanie, nie używanie przekleństw, nie spamowanie.

Następnie zapytaliśmy badanych czy oni sami doświadczyli kiedykolwiek cyberprzemocy. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że 57,2% nie doświadczyło cyberprzemocy (rok 2016 – 75% uczniów szkół podstawowych i 77% uczniów szkół ponadpodstawowych), twierdząco odpowiedziało 7,1% (rok 2016 - 7% uczniów szkół

podstawowych i 9% uczniów szkół ponadpodstawowych). Dodatkowo 3.6% badanych stwierdziło, że to oni sami byli sprawcami cyberprzemocy (rok 2016 – 5% badanych uczniów).

47. Czy doświadczyłeś kiedykolwiek cyberprzemocy?

Kiedy mówimy o działaniach profilaktycznych jedną z fundamentalnych kwestii, powinno być także wskazanie młodym ludziom możliwości pomocy. Wciąż mało mówi się o instytucjach, o organizacjach pozarządowych, które wspierają zarówno osoby borykające się z problemem uzależnienia, czy też przemocy, ale także które obejmują swoim wsparciem ich najbliższych. Dlatego też poprosiliśmy młodych ludzi, aby wskazali osoby czy też instytucje do których zwróciliby się o pomoc.

48. Wskaż osoby i/lub instytucje do których zwróciłbyś/labyś się o pomoc w sytuacji:

- ✓ uzależnienia od środków psychoaktywnych (alkohol, narkotyki i inne):

badani wskazali: rodzina, rodzice, psychiatra, psycholog, terapeuta, szpital, odwyk, przyjaciel, Policja, Urząd Gminy, OPS, pedagog szkolny, chłopak, poradnia uzależnień, nauczyciele,

- ✓ doświadczania przemocy w szkole lub domu:

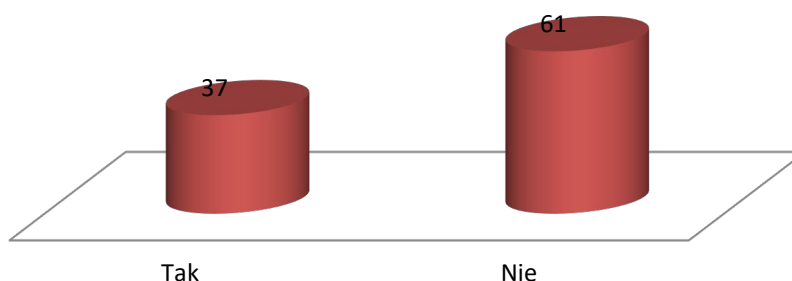
badani wskazali: rodzina, Pani dyrektor, nauczyciele, psycholog, pedagog szkolny, rodzice, OPS, Policja, Niebieska Linia, szkoła, ale też nie zwróciliby się do nikogo,

- ✓ uzależnienia od wykonywania czynności typu: surfowanie w Internecie, zakupy, hazard, gry komputerowe)

badani wskazali: psychiatra, pogotowie, pedagog, rodzice, przyjaciele, chłopak, klinika uzależnień, ale też nie zwrócili się do nikogo.

Poprosiliśmy również ankietowanych aby udzielili nam informacji dotyczących wiedzy na temat tego, czy uczestniczyli oni kiedykolwiek w warsztatach czy też innych zajęciach zawierających elementy działań profilaktycznych i czy były one przydatne czy też przyniosły oczekiwane rezultaty. 32,5% badanych odpowiedziało twierdząco,

49.Czy uczestniczyłeś/aś kiedykolwiek w warsztatach lub innych zajęciach z elementami profilaktyki? (jesli udzieliłeś/aś odpowiedzi "tak" napisz czy Twoim zdaniem takie zajęcia przynoszą rezultaty i są przydatne)

Ankietowani uczniowie stwierdzili, że warsztaty lub inne zajęcia z elementami profilaktyki są przydatne i lubią takie zajęcia. Przynoszą one rezultaty, są rozwijające, ale zależy to od nauczyciela.

Na pytanie w zajęciach z jakiego zakresu chcieliby uczestniczyć odpowiedzieli, że w zajęciach o tematyce: uzależnień, cyberprzemocy, uzależnień od gier komputerowych ale też motywowania do nauki czy też współpracy grupy po pandemii.

4. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców Gminy i Miasta Tuliszków

4.1 Temat i cel badania

Głównym celem badania było poznanie opinii oraz postaw względem wybranych zagrożeń i problemów społecznych, przede wszystkim problemu alkoholowego, zjawiska używania narkotyków, zjawiska przemocy, a także oszacowanie skali występowania tych zjawisk w badanej gminie. Poruszony został także z mieszkańcami problem nadmiernego korzystania z Internetu oraz gier hazardowych.

4.2 Technika i narzędzie badawcze

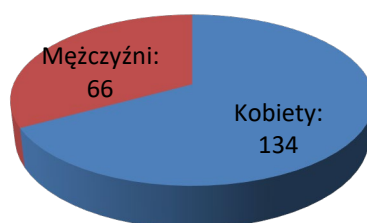
Techniką uzyskania materiału badawczego zastosowaną w niniejszym badaniu była **anonimowa ankieta rozdawana**. Przy wypełnianiu ankiety, respondent był informowany o jej anonimowości oraz o wykorzystaniu badań w celach analiz statystycznych, stanowiących podstawę do konstruowania programów pomocowych w mieście.

Kwestionariusz ankiety składał się z 43 pytań oraz metryczki.

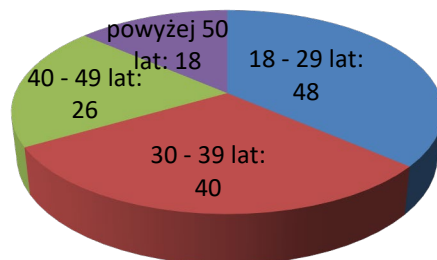
4.3 Badana populacja

Badaniem objęta została grupa 200 dorosłych mieszkańców Gminy i Miasta Tuliszków, z czego 67% stanowiły kobiety, natomiast pozostałe 33% stanowili mężczyźni.

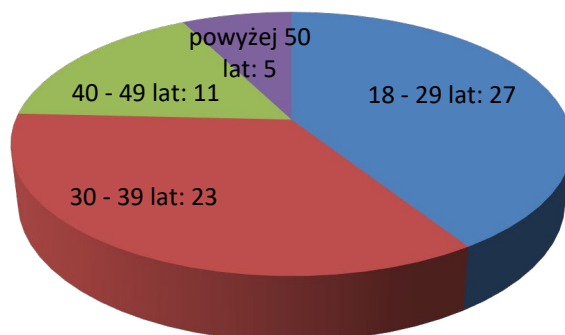
Płeć

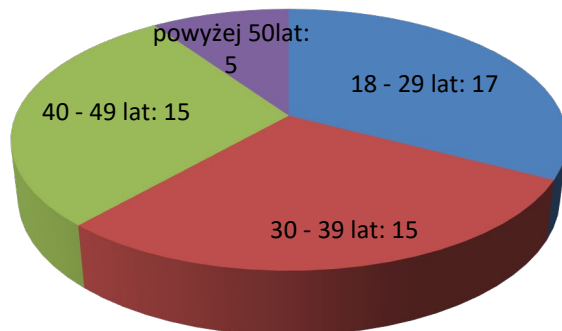
Wiek

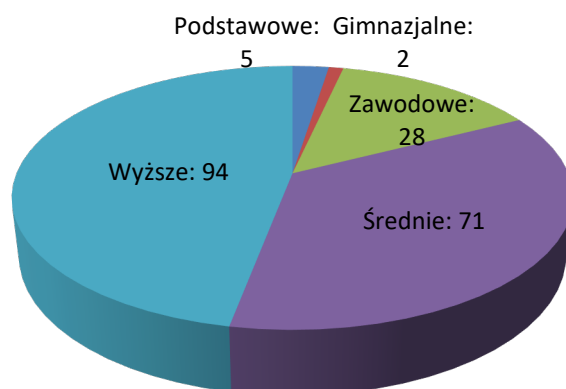
w tym kobiety

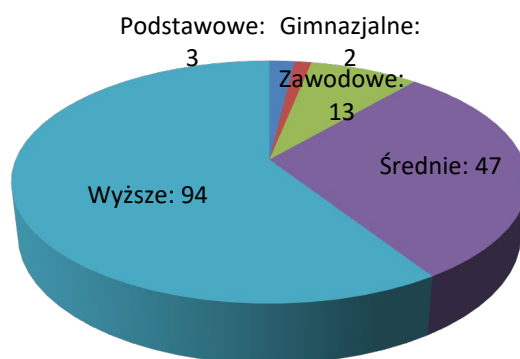
w tym mężczyźni

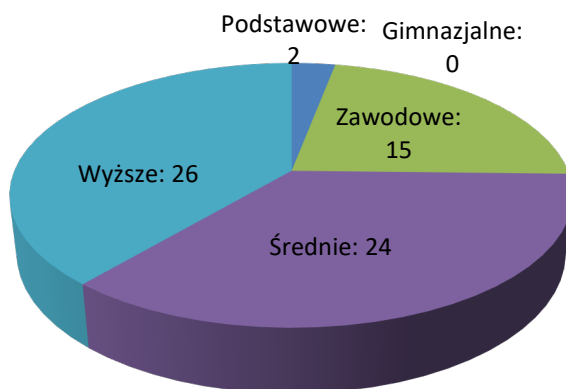
Wykształcenie

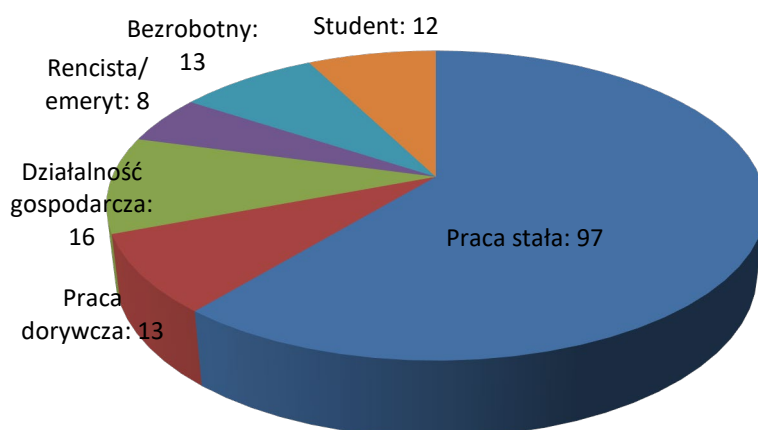
Wykształcenie - kobiety

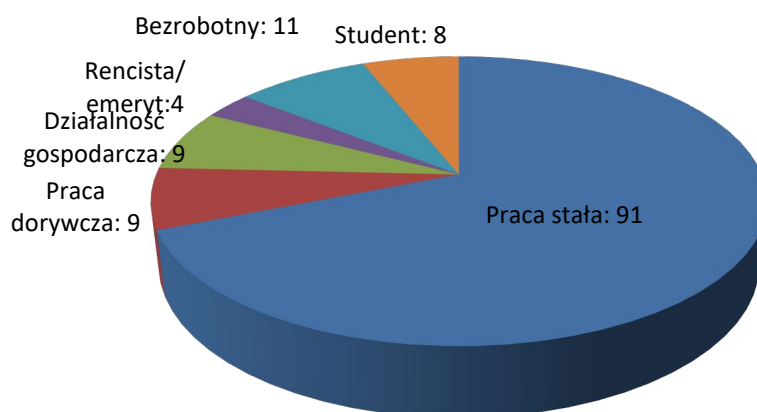
Wykształcenie mężczyźni

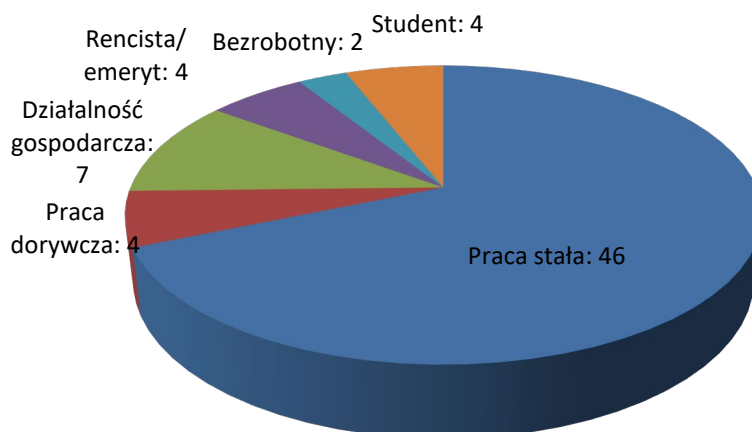
Aktywność zawodowa

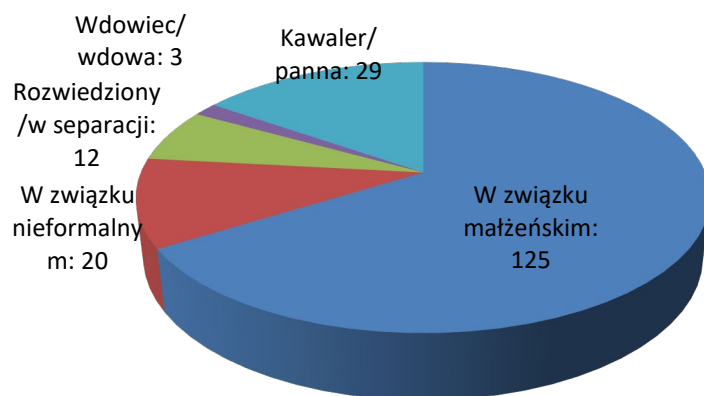
Aktywność zawodowa - kobiety

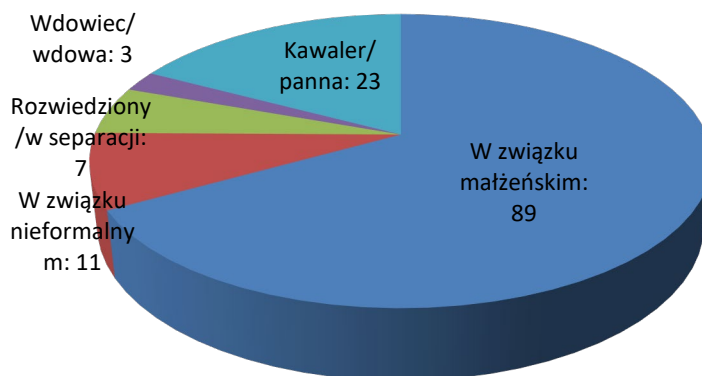
Aktywność zawodowa mężczyźni

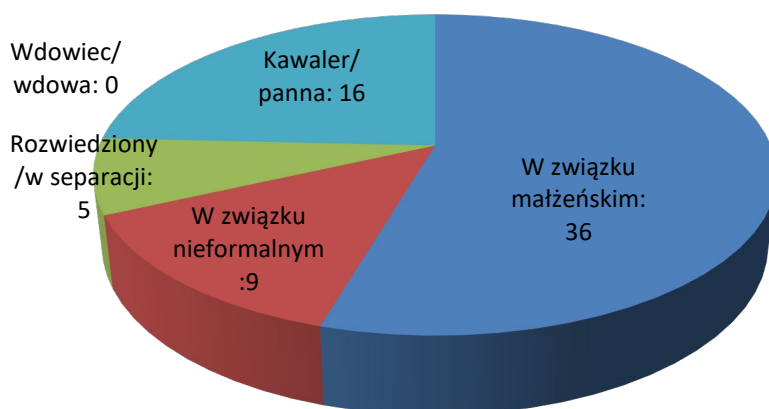
Stan cywilny

Stan cywilny - kobiety

Stan cywilny - mężczyźni

4.4 Miejsce i termin badań

Badanie przeprowadzone zostało we wrześniu 2021 roku na terenie Gminy i Miasta Tuliszków.

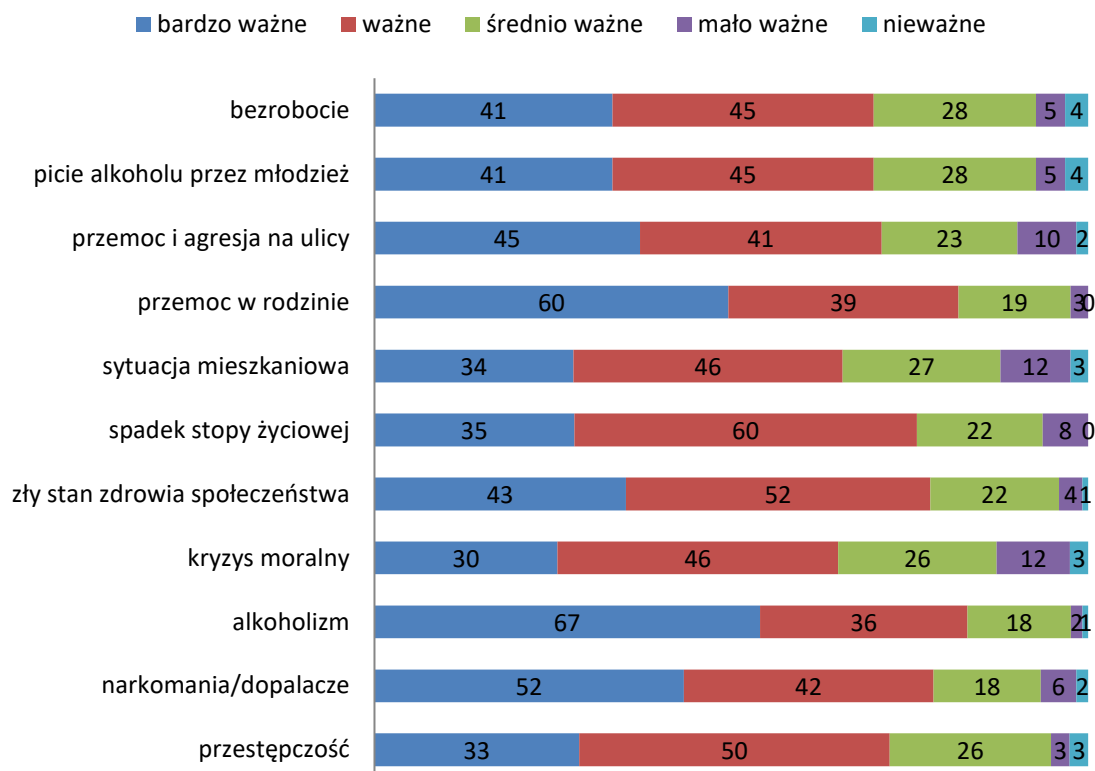
4.5 Rezultaty badań

4.5.1 Najważniejsze problemy społeczne w opinii dorosłych mieszkańców

W pierwszym zadanym pytaniu poprosiliśmy mieszkańców o uszeregowanie problemów społecznych od najważniejszego do najmniej ważnego według nich. Jako najważniejszy mieszkańcy wskazali alkoholizm, przemoc w rodzinie, narkomanię/dopalacze oraz picie alkoholu przez młodzież. Na kolejnych miejscach znalazły się: przemoc i agresja na ulicy, przestępczość, zły stan zdrowia społeczeństwa, sytuacja mieszkaniowa, bezrobocie, spadek stopy życiowej oraz kryzys moralny. Pierwsze trzy pozycje wskazane przez mieszkańców Tuliszkowa wyraźnie wskazują kierunek działań, jakie powinny zostać podjęte na terenie gminy odnośnie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Także problem przemocy, pomimo wielu działań zakrojonych na szeroką skalę, jest w Polsce nadal bardzo aktualny, co widać w otrzymanych wynikach badań. Działania mające na celu wyeliminowanie zachowań przemocowych zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży i wobec nich, są niestety niewystarczające. Dlatego należy skupić się na działaniach profilaktycznych mających na celu zmniejszenie liczby osób, które doznają przemocy, edukowanie w zakresie reagowania i pomocy ofiarom.

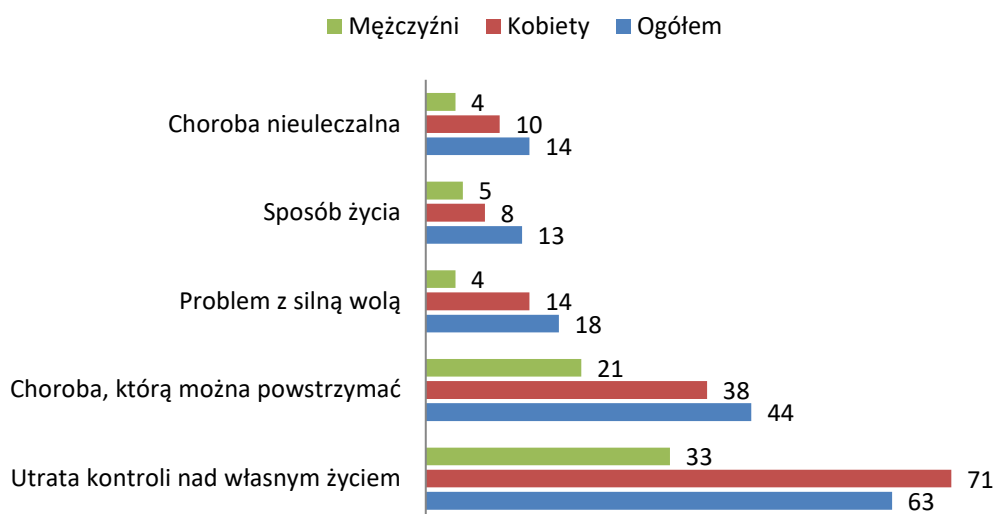
6. Które z wymienionych problemów społecznych są według Pana/Pani najistotniejsze w środowiku lokalnym?

4.5.2 Spożywanie alkoholu oraz związane z nim inne problemy społeczne

Dorośli mieszkańcy Gminy i Miasta Tuliszków zostali zapytani o to, czy wiedzą, czym jest alkoholizm. Respondenci wybierali niejednokrotnie więcej niż jedną odpowiedź.

7. Alkoholizm to:

W badanej grupie dorosłych 31% uważa, że alkoholizm to utrata kontroli nad własnym życiem w tym 53% kobiet i 50% mężczyzn. Za chorobę, którą można powstrzymać alkoholizm uważa 22% ankietowanych, natomiast 11% jest zdania, że jest to problem z silną wolą.

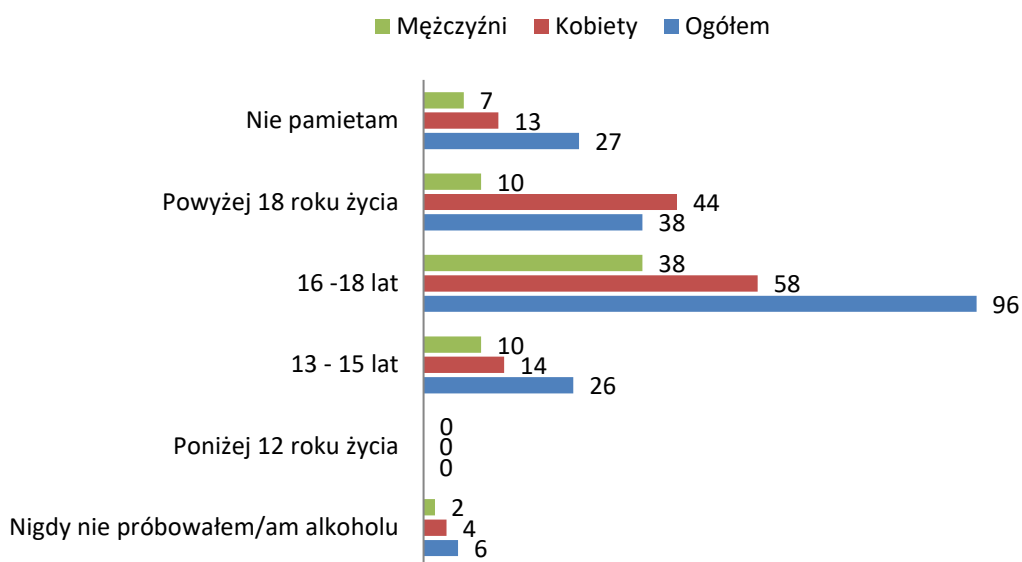
Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób definiuje zespół uzależnienia od alkoholu, jako:

"Stan zmian psychicznych i zwykle także somatycznych, spowodowany używaniem alkoholu, charakteryzujący się określonymi reakcjami behawioralnymi i innymi, które z reguły obejmują skłonność do stałego lub okresowego używania alkoholu w celu doznania jego efektów psychicznych, a czasem także - aby uniknąć złego samopoczucia wynikającego z braku alkoholu; może wystąpić wzrost tolerancji".

Można powiedzieć, że właściwie wszystkie z wymienionych w tym pytaniu odpowiedzi, są poniekąd związane z chorobą alkoholową

W kolejnym pytaniu chcieliśmy sprawdzić w jakim wieku badani sięgnęli pierwszy raz po alkohol.

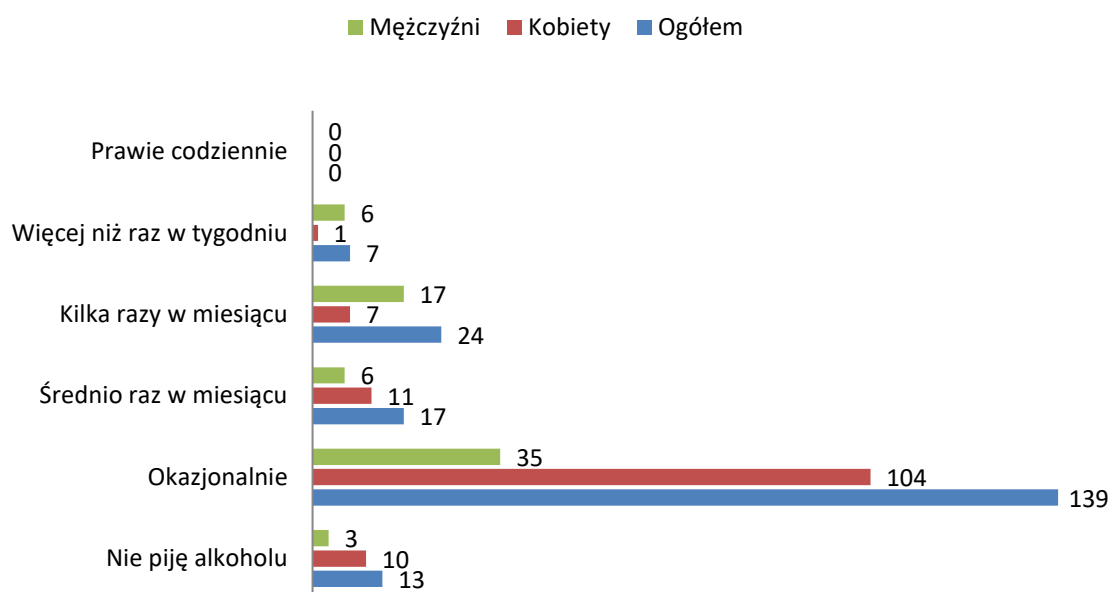
8. W jakim wieku miał/a Pan/i pierwszy kontakt z alkoholem?

Największa grupa badanych wskazała na wiek między 16 – 18 rokiem życia i było to 48% badanych, w tym kobiet 43,5% i mężczyzn 57,5%.

Okazjonalnie po alkohol sięga największa grupa badanych i jest ich 69,5%, w tym kobiet 78% i mężczyzn 53,2%.

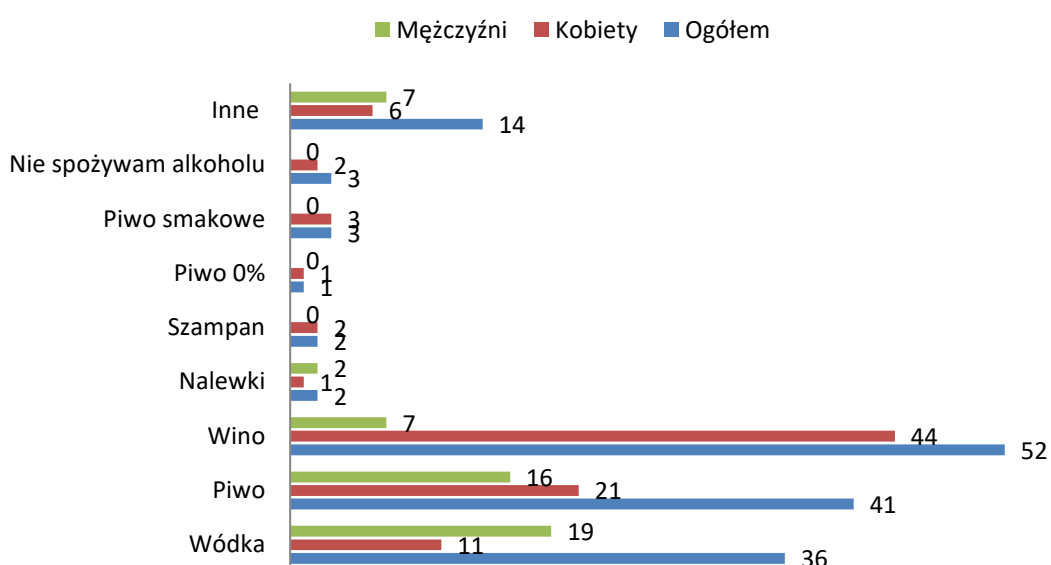
9. Jak często pije Pan/i alkohol?:

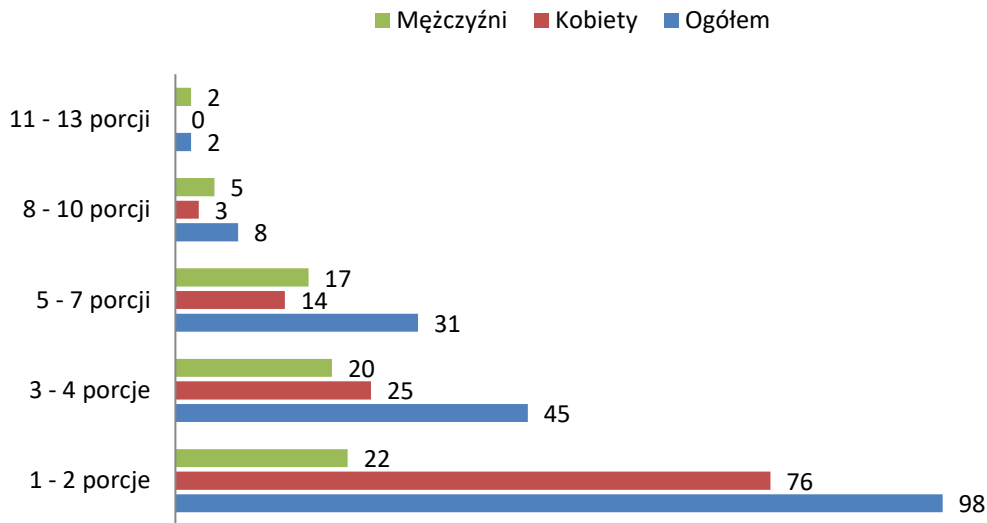
Według badanych alkoholem, po który najczęściej sięgają jest wino – 26%, w tym kobiety 33% i mężczyźni 11,8%. Kolejny rodzaj alkoholu, który wymieniali respondenci to piwo, po które sięga 20,5% respondentów, w tym 16% kobiet i 24,5% mężczyzn.

W tym zakresie można zauważyć zmiany w preferencji rodzaju alkoholu po który sięgają respondenci. W badaniach prowadzonych w roku 2016 to piwo cieszyło się większym zainteresowaniem wśród respondentów i na to właśnie piwo wskazało 41% badanych, a wino uplasowało się na drugiej pozycji z wynikiem 37%.

10. Jaki alkohol spożywa Pan/i najczęściej:

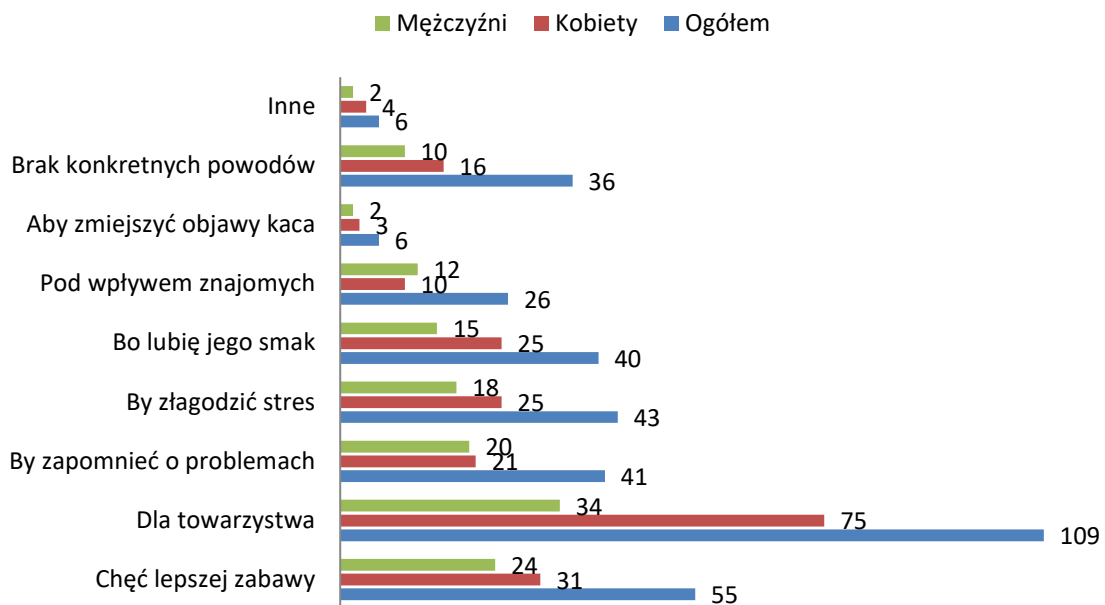
11. Ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu dnia, w którym Pan/i pije?

Na pytanie, ile porcji alkoholu wypija Pan/i w ciągu dnia, w którym pije Pan/i alkohol, najczęściej osób wskazało 1 – 2 porcji – 49%, w tym kobiet 56,8% i mężczyzn 34%.

Kolejne pytanie dotyczyło powodów sięgania po alkohol przez osoby dorosłe i właśnie opinię na ten temat chcieliśmy poznać wśród dorosłych mieszkańców gminy.

12. Z jakich powodów sięga Pan/i po alkohol?

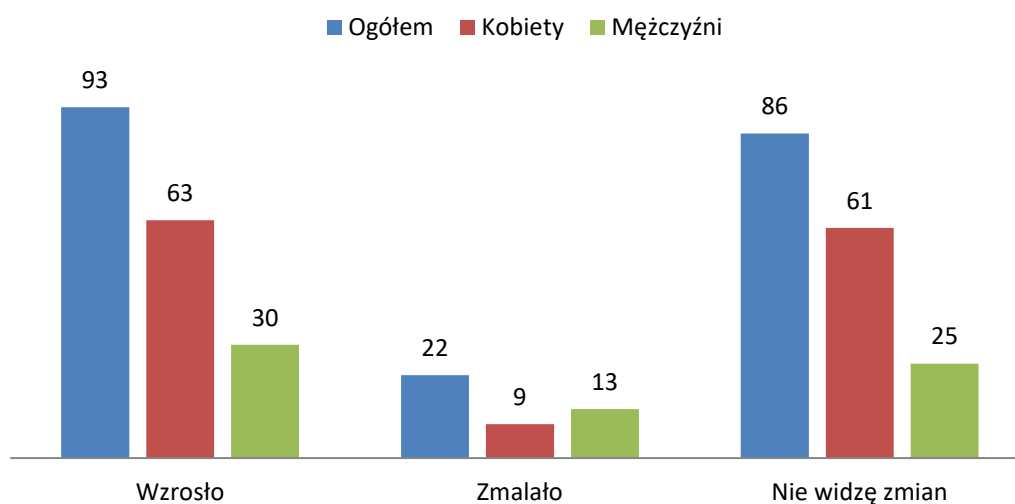

Najwięcej ankietowanych mieszkańców uważa, że ludzie sięgają po alkohol dla towarzystwa – 54,5%, w tym kobiet 56% i mężczyzn 51,5%. Jako kolejny z powodów wskazano chęć lepszej zabawy i by zapomnieć o problemach. Jak widać powody, z jakich ludzie piją alkohol mogą być bardzo różne i właściwie każda osoba pijąca mogłaby wymienić swój.

Innymi powodami jakie podawali respondenci było: okazja do spotkania czy też doznania smakowe.

Dorośli respondenci zapytani zostali także o to, czy zauważyli zmiany w obyczajowości spożywania alkoholu w swoim środowisku, na przestrzeni ostatnich 5 lat.

13. Jak Pana/i zdaniem zmieniło się spożycie alkoholu na terenie Miasta Gminy Tuliszków na przestrzeni ostatnich 5 lat?

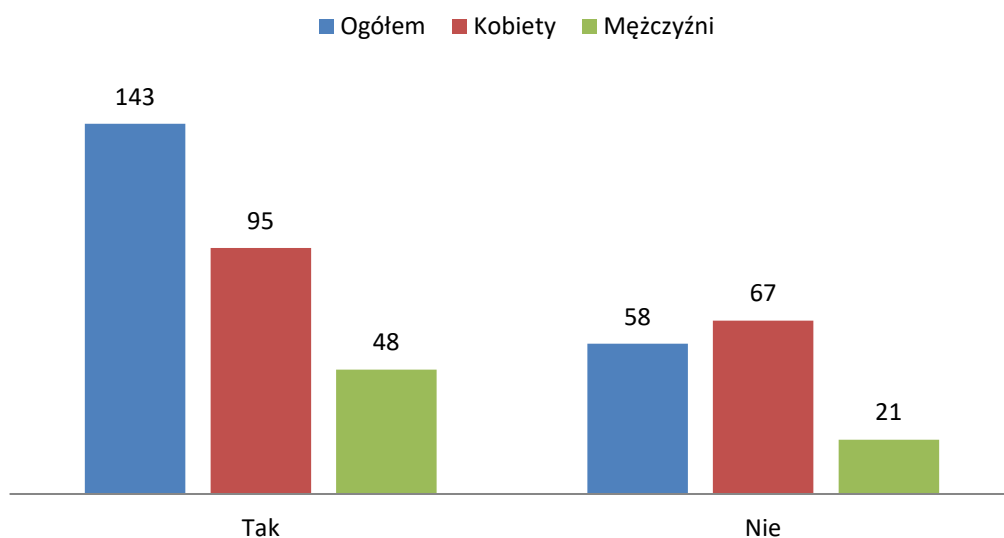
Zmiany na tzw. „minus”, a więc wzrost picia alkoholu w środowisku lokalnym zaobserwowało aż 46,5% badanych w tym kobiet 47,5% i 49,9% mężczyzn. Jest to bardzo niepokojący sygnał, gdyż oznacza to widoczne zmiany w zakresie problemu picia alkoholu. Takich zmian nie zauważyło około 43% badanych, natomiast 11% uważa, że spożycie alkoholu na terenie gminy w ciągu ostatnich 5 lat zmalało. Warto zaznaczyć, że zmieniła się tzw. „kultura picia”, co nie oznacza, że nastąpił spadek spożywania alkoholu.

W roku 2016 r. o wzroście spożycia alkoholu wspomniało 25% badanych, a 19% ankietowanych uważało, że maleje. O stałym poziomie spożywania alkoholu mówiło 35% badanych.

Poziom spożycia napojów alkoholowych w Polsce jest na bardzo podobnym poziomie od wielu lat, obserwuje się natomiast zmiany w rodzaju alkoholu spożywanego przez Polaków.

Respondenci zostali również zapytani, czy znają skutki nadużywania alkoholu.

14. Czy potrafi Pan/i wymienić skutki nadużywania alkoholu?

73% badanych stwierdziło że takie skutki zna, w tym 71% kobiet i 72,8% mężczyzn odpowiedziało twierdząco na zadane pytanie.

15. Jakie skutki Pana/i zdaniem powoduje regularne picie alkoholu?

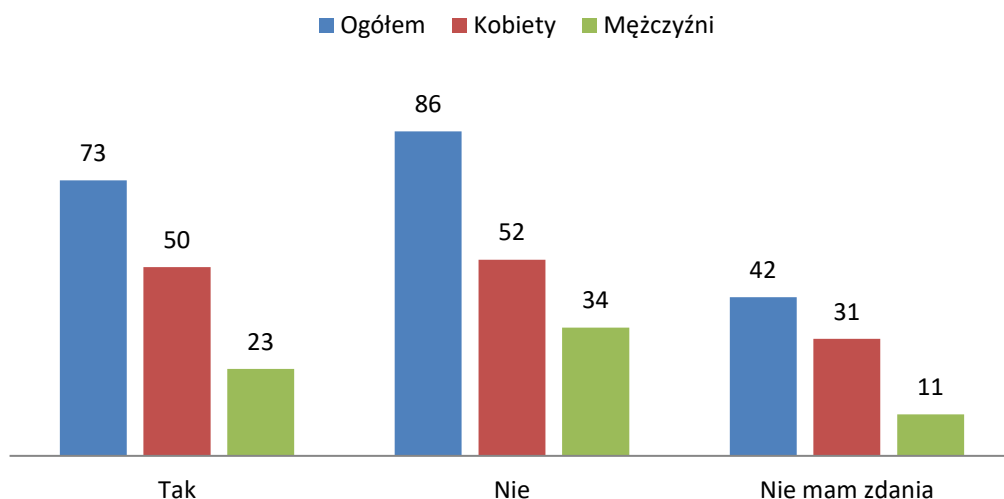
Ankietowani wymienili:

narażenie organizmu na choroby, choroby psychiczne, depresja, choroba alkoholowa, uzależnienia, skłonność do agresji w rodzinie/w domu, utrata chęci/motywacji do podjęcia pracy/pomocy/dbania o swoje zdrowie oraz życie, utrata przytomności, śmierć, ryzyko wystąpienia nowotworów, problemy z koncentracją, pamięcią, brak kontroli, utrata bliskich, problemy rodzinne, rozpad rodziny, rozwody, przemoc, przemoc w rodzinie, bieda, zmiany priorytetów życiowych.

Na pytanie, czy osoby pijące alkohol w miejscu Pana/i zamieszkania stanowią szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa 43% badanych odpowiedziało przecząco, w tym

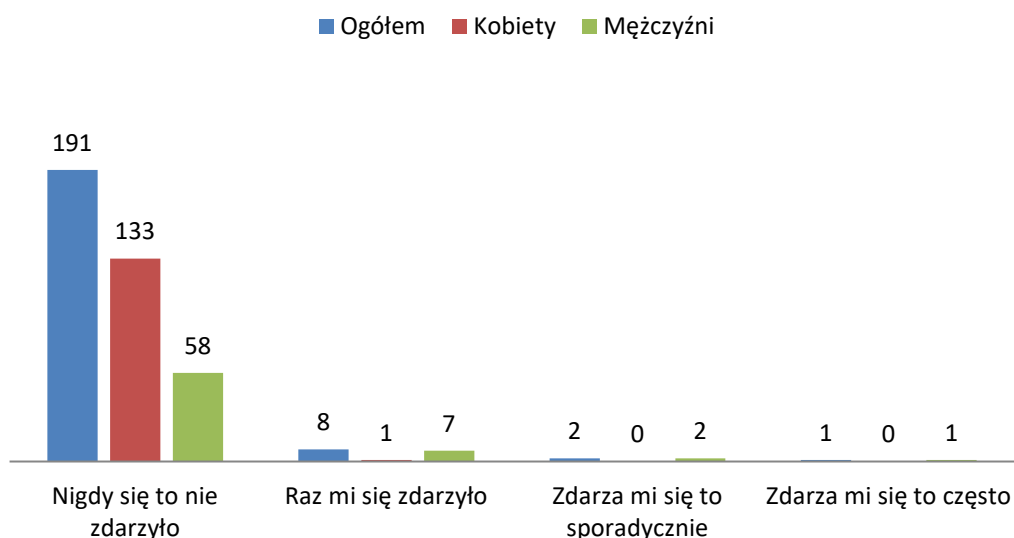
kobiet 39% kobiet i 51,5% mężczyzn. Twierdząco na pytanie odpowiedziało 36,5% badanych, w tym 38% kobiet i 36% mężczyzn.

16. Czy osoby pijące alkohol w miejscu Pana/Pani zamieszkania stanowią szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa?

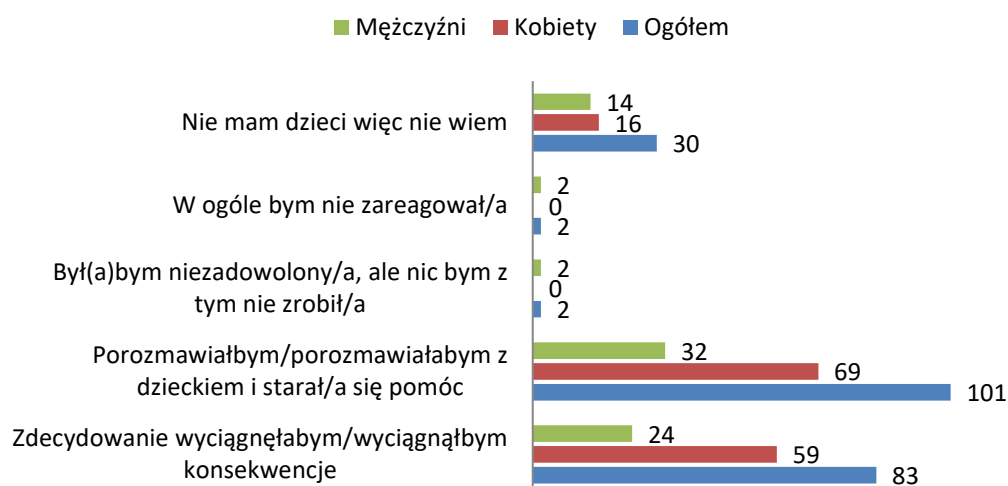

Respondenci zostali zapytani, czy zdarzyło się im kierować pojazdem pod wpływem alkoholu. Większość udzieliła odpowiedzi przeczącej, jednak niepokojącym jest to, że zdarza się to jednak i pojedyncze odpowiedzi twierdzące o tym świadczą, Raz się zdarzyło 4% badanych w tym 11% badanych mężczyznom.

17. Czy zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem pod wpływem alkoholu bądź innych środków psychoaktywnych?

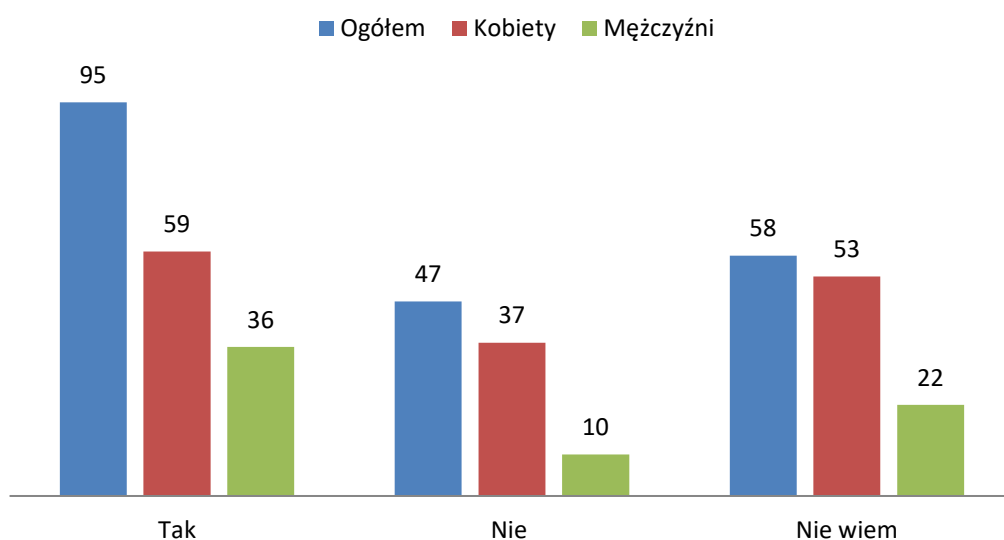

18. Jak zareagował(a)by Pan/i na informację, że Pan/i dziecko pije alkohol, pali papierosy bądź zażywa inne środki psychoaktywne?

Rodziców zapytano również o to jak zareagowałiby na informację o tym, że ich dziecko pije alkohol, pali papierosy czy też zażywa inne środki psychoaktywne. 50,5% badanych, w tym 51,5% kobiet i 49% mężczyzn porozmawiałoby ze swoim dzieckiem i starałoby mu się pomóc, a 41,5% ogółu badanych, w tym 44,5% kobiet i 37% mężczyzn zdecydowanie wyciągnęliby konsekwencje takich zachowań.

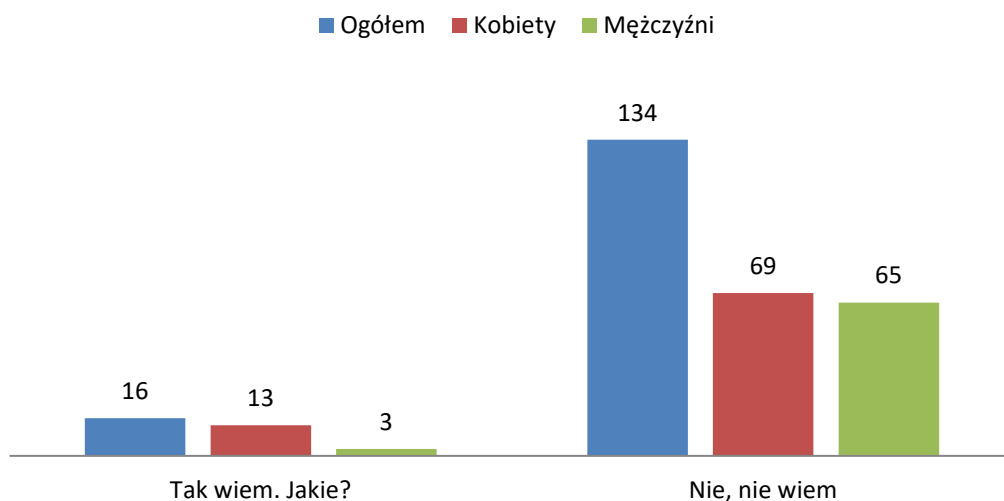
19. Czy w Pana/i miejscowości osoby niepełnoletnie mogą zakupić alkohol?

Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, iż w kolejnym pytaniu, w którym respondenci mieli się wypowiedzieć na temat możliwości zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie,

twierdząco odpowiedziało 47,5% badanych (w roku 2016 twierdząco odpowiedziało 62% badanych), w tym 44,5% kobiet i 54,8% mężczyzn.

20. Czy wie Pan/i jakie działania są prowadzone na terenie gminy/miasta, by przeciwdziałać i zapobiegać uzależnieniom od alkoholu i narkotyków/dopalaczy?

Zapytaliśmy respondentów o to, czy wiedzą jakie działania prowadzone są na terenie Miasta i Gminy Tuliszków w celu zapobieżenia i przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i narkotyków oraz dopalaczy. Na to pytanie 69,9% badanych odpowiedziało, że nie wie, w tym było 51,5% kobiet i 65% mężczyzn.

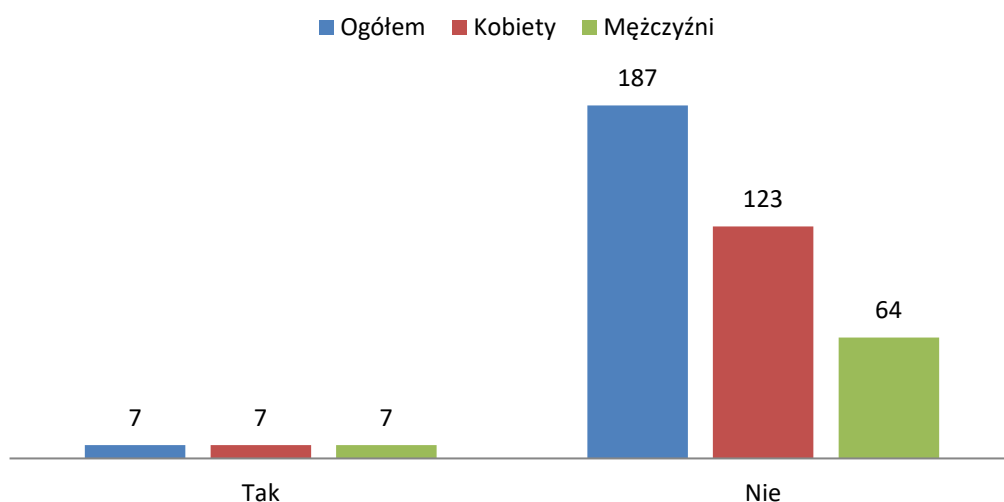
Osoby, które odpowiedziały twierdząco wymieniły następujące działania o których wiedzą:

spotkania grupy AA, działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja w szkole mówi o tym, spotkania dla dzieci w szkołach, kontrole policyjne, edukacja publiczna, ulotki, akcje, kampanie, spotkania „czytanie pod drzewem”, pomoc uzależnionym.

Jednak większość badanych uważa, że nie spotkało się z takimi działaniami i są one niewystarczające według ich opinii. W taki sposób odpowiedziało 93,5% badanych, w tym 96,5% kobiet i 98% badanych mężczyzn.

Działania profilaktyczne prowadzone w Gminie, o których wspominają respondenci: dystrybucja materiałów informacyjnych w formie ulotek (które i tak nie trafiają do osób zagrożonych), działania sportowe, działania kulturalne, działania grup AA, świetlice dla dzieci, wyjazdy, wydarzenia.

21. Czy Pana/i zdaniem działania profilaktyczne w Gminie są wystarczające lub czy spotkałeś się z profilaktyką alkoholową w Gminie?

Kolejne pytanie, jakie zadano respondentom dotyczyło ograniczenia sprzedaży alkoholu na terenie Gminy i Miasta Tuliszków.

22. Czy Pana/i zdaniem, należy wprowadzić na terenie gminy lub miasta ograniczenia sprzedaży alkoholu?

57,5% ogółu badanych nie ma zdania w tym temacie, w tym 52% kobiet i 62% mężczyzn. Za wprowadzeniem ograniczeń wypowiedziało się 16,5% badanych w tym 16,5% kobiet i 14% mężczyzn.

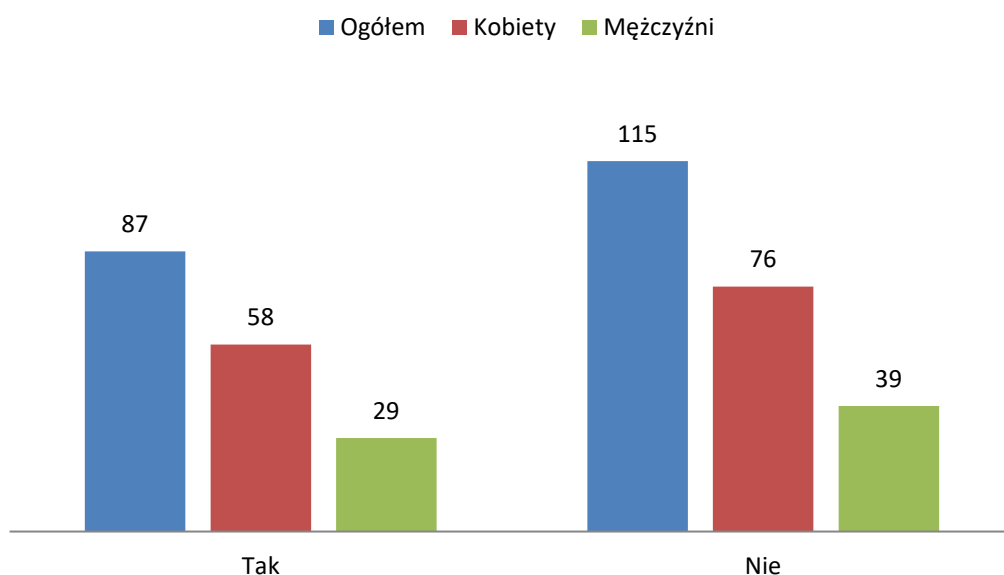
4.5.3 Palenie tytoniu

Z dorosłymi respondentami Gminy i Miasta Tuliszków poruszyliśmy także tematykę palenia papierosów. W dalszym ciągu jest to nałóg, do którego najczęściej przyznają się Polacy.

Przypomnijmy, że według badań Głównego Inspektoratu Sanitarnego z 2019 roku wynika, że do nałogowego (codziennego) palenia przyznaje się ponad jedna piąta Polaków – 21%. Odsetek palaczy jest nieznacznie mniejszy niż w poprzednich latach, kiedy prowadzono badania (2011 r. – 31%, 2013 r. – 27%, 2015 r. – 24%). Co ciekawe Polska dąży do tego, by po 2030 roku liczba palaczy zmniejszyła się do około 5%. Badania pokazują także, że w nałóg palenia częściej wpadają mężczyźni niż kobiety. Większość palaczy przyznaje, że zaczęła nałogowo (codziennie) palić tytoń w wieku 15-19 lat – 59% palaczy. Jak pokazują wyniki ze wszystkich dotychczasowych edycji badania, ogólnie rzecz biorąc, mężczyźni zaczynają palić wcześniej niż kobiety. Palący tytoń mężczyźni częściej niż kobiety wpadli w nałóg jeszcze przed 20-tym rokiem życia.

Zbadaliśmy postawę respondentów, co do palenia papierosów i zapytaliśmy ich na początek o własne doświadczenia odnośnie palenia.

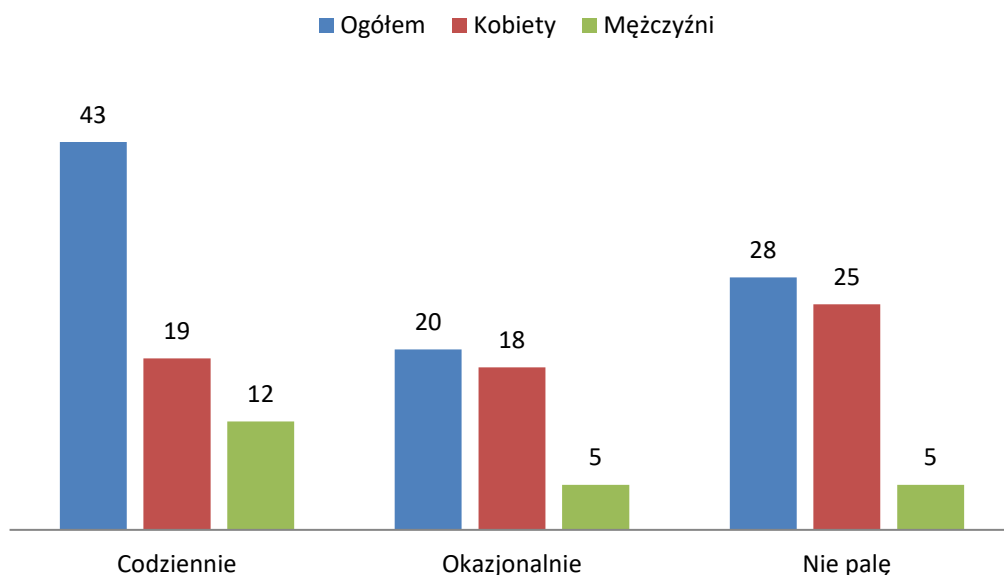
23. Czy kiedykolwiek palił Pan/i papierosy?

Do palenia tytoniu przyznało się aż 43,5% ankietowanych mieszkańców, w tym 43,4% kobiet i 44% mężczyzn, co niemal dwukrotnie przewyższa wynik ogólnopolski. Nieco więcej

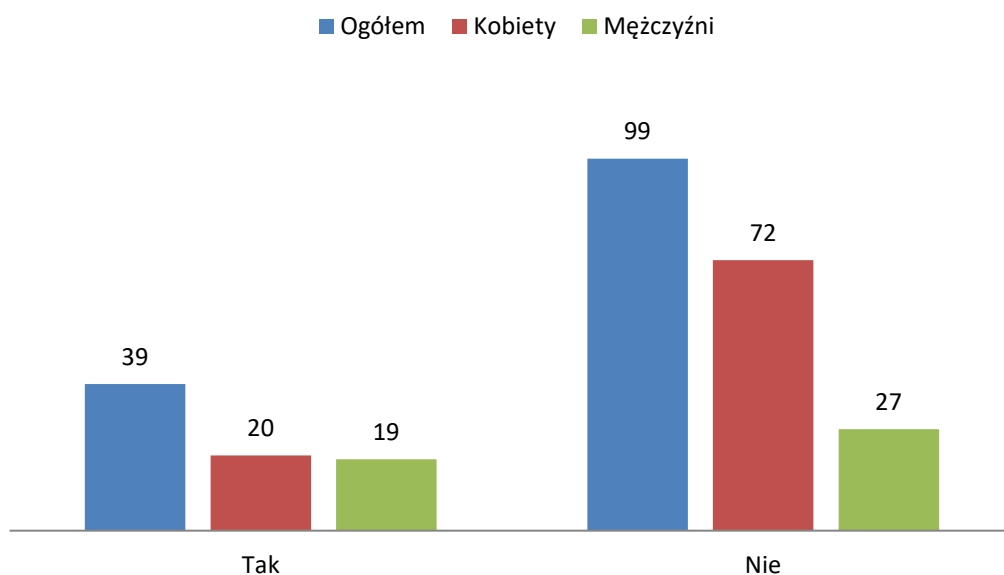
jednak, bo 55,5% w tym 57,5% kobiet i 59,5% mężczyzn deklaruje, że nigdy nie sięgnęło po papierosa.

24. Jak często pali Pan/i papierosy?

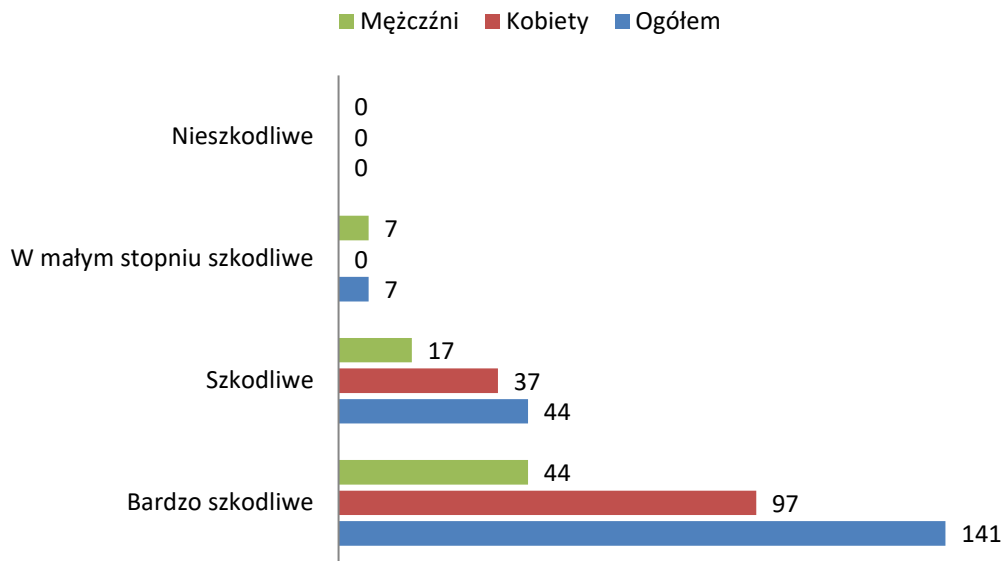
Codziennie papierosy pali 21,5% ogółu badanych, w tym 14,5% kobiet i 18,5% mężczyzn.

25. Czy uważa Pan/i, że jest uzależniony od papierosów?

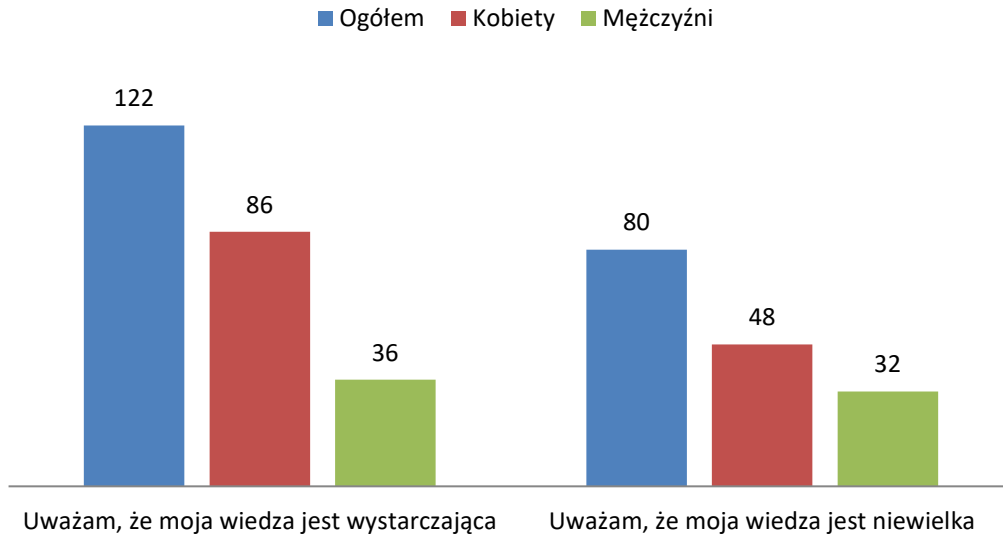
Jednak 49,5% ankietowanych uważa, że nie jest uzależniona od papierosów, w tym 54% kobiet i 42% badanych mężczyzn.

26. Jak ocenia Pan/i szkodliwość palenia papierosów?

Ankietowani, uważają, że palenie papierosów jest bardzo szkodliwe, takie zdanie ma 70,5% badanych, w tym 72,5% kobiet i 68% mężczyzn.

27. Jak ocenia Pan/i swój poziom wiedzy na temat alkoholu, narkotyków/dopalaczy?

Zapytaliśmy badanych o to, czy ich wiedza na temat alkoholu, narkotyków i dopalaczy jest wystarczająca. Twierdząco na pytanie odpowiedziało 61% badanych, w tym 64,5 kobiet i 54,7% mężczyzn.

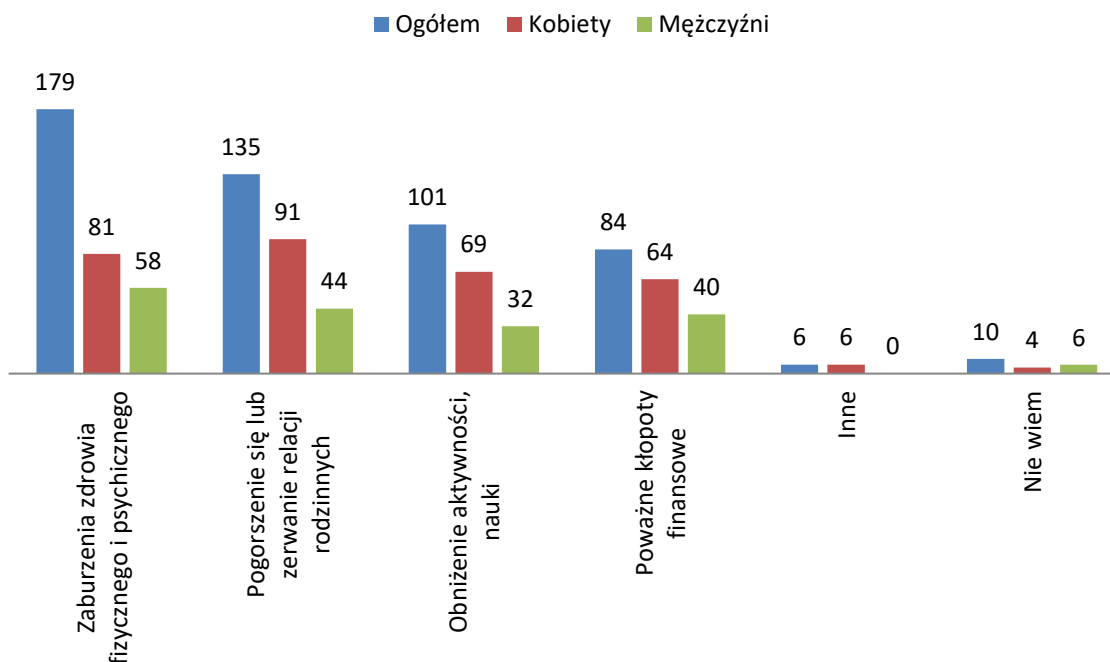
4.5.4 Narkotyki w środowisku lokalnym

Na problemy związane z narkotykami należy patrzeć szeroko, widzieć je w kontekście problemów powodowanych przez używanie innych substancji psychoaktywnych.

Zgodnie ze stanowiskiem Światowej Organizacji Zdrowia wszelkie substancje psychoaktywne niezależnie od tego, czy legalne, czy nielegalne są groźne, patrząc na rzecz z perspektywy zdrowia publicznego.

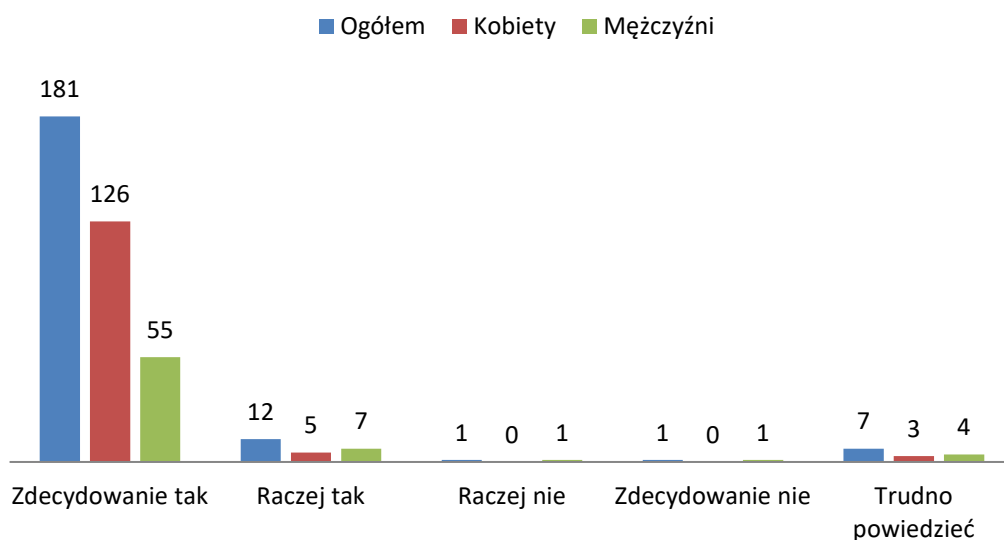
Współwystępowaniu używania różnych substancji legalnych i nielegalnych towarzyszy interakcja problemów z tym związanych. Nadmierne picie i narkotyki, jeżeli występują jednocześnie, wywołują w sumie więcej poważnych problemów. Często problem nadużywania substancji psychoaktywnych łączy się ze zjawiskiem przemocy czy przestępczości. Może prowadzić do bezrobocia i pogorszenia sytuacji materialnej. Obserwuje się też interakcyjny wpływ innych czynników, np. stylu życia, czy warunków życiowych. Osoby, które dotknął już problem alkoholowy lub stały się regularnymi użytkownikami narkotyków, doświadczają poważnych szkód zdrowotnych, podlegają też procesowi społecznej degradacji.

28. Które z niżej wymienionych skutków według Pana/i mogą być konsekwencjami nadużywania narkotyków/dopalaczy?

Respondenci, wypowiedzieli się także na temat skutków jakie mogą być konsekwencjami nadużywania narkotyków czy też dopalaczy. 89,5% badanych, w tym 61% kobiet i 87,9% mężczyzn wskazało na zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego. Kolejne to pogorszenie się lub zerwanie relacji rodzinnych, obniżenie aktywności czy też nauki i poważne kłopoty finansowe.

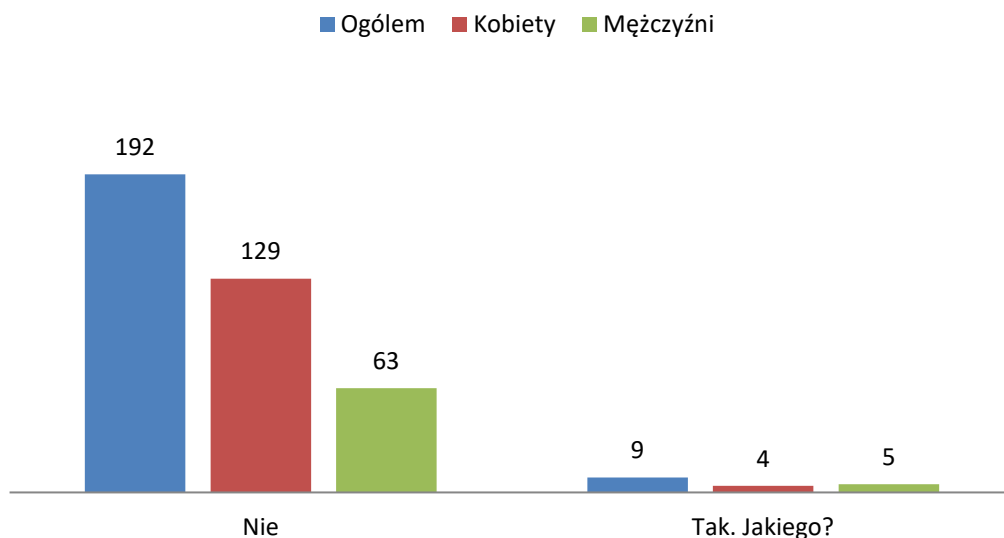
29. Czy uważa Pan/i że zażywanie narkotyków/dopalaczy jest szkodliwe dla zdrowia?

Respondenci uważają również, że zażywanie narkotyków/dopalaczy zdecydowanie jest szkodliwe dla zdrowia. Tak uważa 90,5 ogółu badanych, w tym 94,5% kobiet i 84% mężczyzn.

Zapytaliśmy też o to, czy zdarzyło się badanym kiedykolwiek użyć narkotyku lub innego środka odurzającego.

30. Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek użyć narkotyku lub innego środka odurzającego?

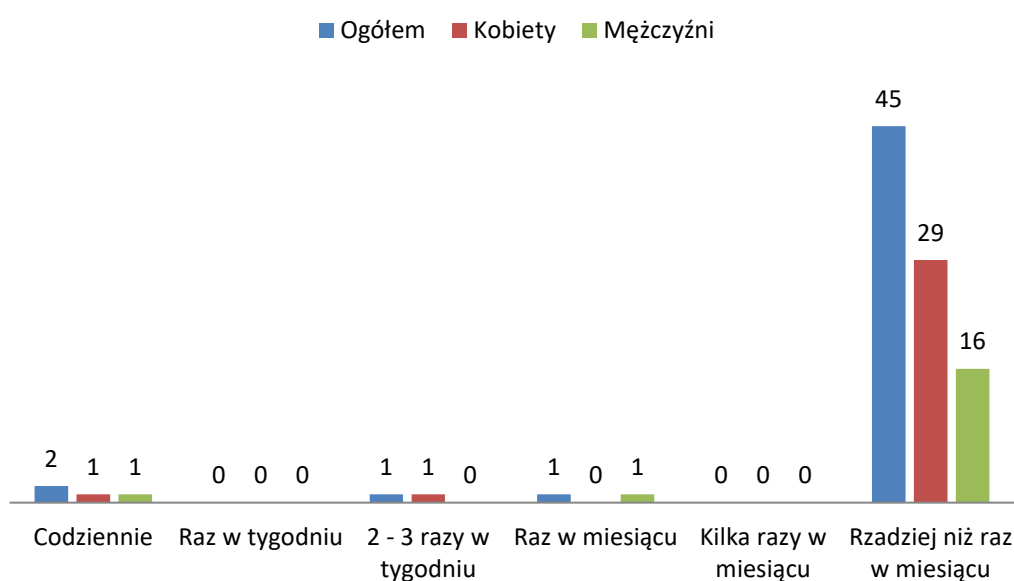

96% badanych odpowiedziało negatywnie, w tym 97% kobiet i 96% mężczyzn.

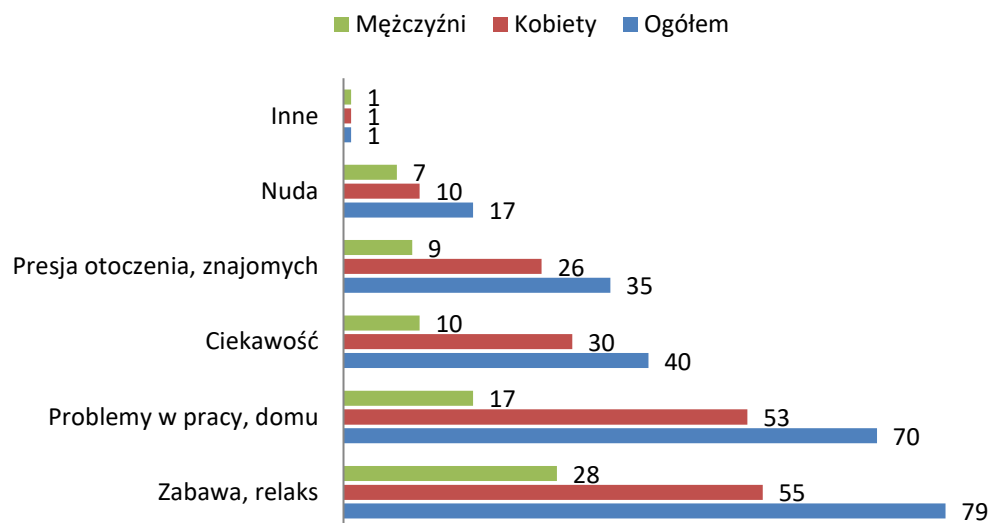
4,5% badanych w tym 3% kobiet i 8% mężczyzn, jednak potwierdziło, że użyli środków odurzających i wymienili następujące substancje psychoaktywne jako te, które kiedykolwiek użyli: amfetamina oraz jej pochodne, MDMA, opioidy, heroina, marihuana.

Częstotliwość sięgania po narkotyki to rzadziej niż raz w miesiącu i takiej odpowiedzi udzieliło 22,5% badanych, w tym 22% kobiet i 24,6% mężczyzn.

31. Jak często sięga Pan/i po narkotyki?

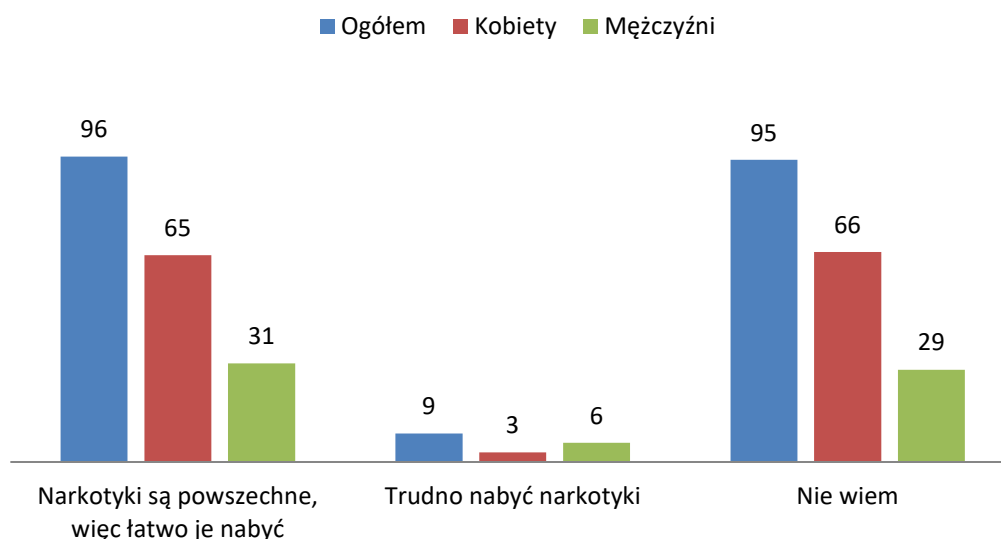

32. Jak Pan/i sądzi z jakich przyczyn dorośli sięgają po narkotyki/dopalacze?

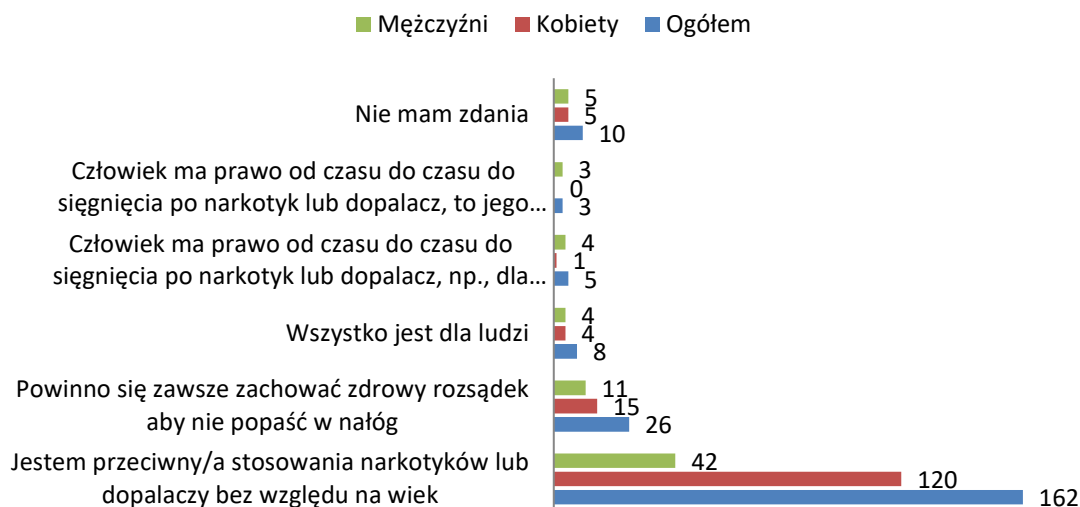
Zapytaliśmy badanych o przyczyny sięgania po narkotyki i dopalacze. 39,5% badanych, w tym 41,5% kobiet i 43% mężczyzn wskazało, że sięgają po używki dla zabawy i relaksu. Kolejnym powodem są problemy w pracy czy też w domu oraz ciekawość.

33. Jak ocenia Pan/i dostępność narkotyków/dopalaczy na terenie Miasta/Gminy Tuliszków?

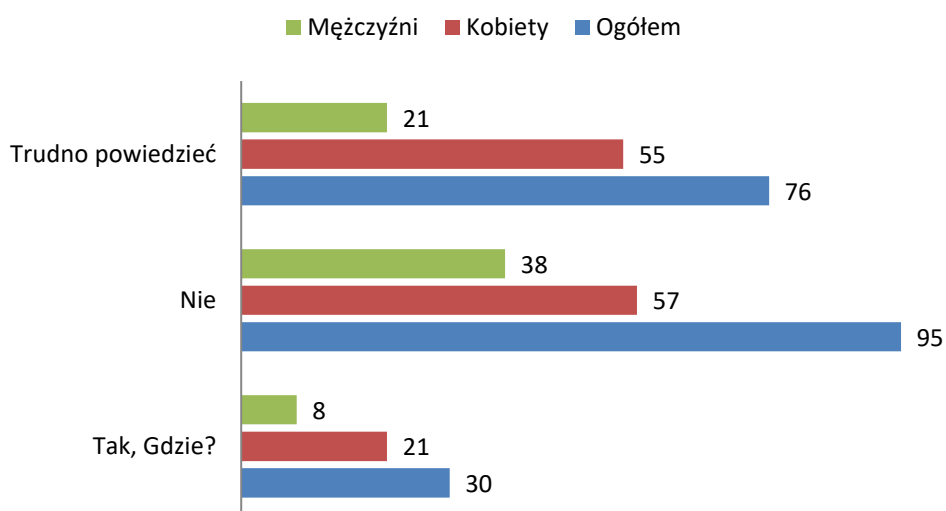
Respondenci zapytani o dostępność narkotyków/dopalaczy na terenie Miasta/Gminy Tuliszków stwierdzili, że narkotyki są powszechne i łatwo je kupić. Tak uważa 48% badanych, w tym 48,6 kobiet i 47% mężczyzn. Ale również 47,5% badanych w tym 49,5% kobiet i 47% mężczyzn nie wie czy narkotyki są dostępne na terenie Miasta/Gminy Tuliszków.

34. Jak jest Pana/i podejście do używania środków psychoaktywnych przez dorosłych?

Badani wypowiedzieli się na temat ich podejścia do używania środków psychoaktywnych przez dorosłych. 81% ogółu badanych w tym 90% kobiet i 65% mężczyzn jest przeciwna stosowania narkotyków lub dopalaczy bez względu na wiek. Jednak i pojawiały się odpowiedzi wskazujące na to, że zawsze powinno się zachować zdrowy rozsądek aby nie popaść w nałóg i tak wypowiedziało się 13% ogółu badanych, w tym 11,5% kobiet oraz 18% mężczyzn.

35. Czy wie Pan/i gdzie należy szukać pomocy w przypadku nadużywania alkoholu bądź problemu z zażywaniem/nadużywaniem substancji psychoaktywnych?

Ankietowani, na pytanie, czy wiedzą gdzie szukać pomocy w przypadku nadużywania alkoholu bądź problemu z zażywaniem czy też nadużywaniem substancji psychoaktywnych udzielili w większości odpowiedzi, że nie wiedzą i jest to 47,5% ogółu badanych, w tym 42,9 kobiet i 58% mężczyzn, trudno odpowiedzieć - 38% badanych, w tym 84,9% kobiet i 31,9% mężczyzn.

Wie o tym 15% badanych, w tym 15,9% kobiet i 12,5% mężczyzn. Jako miejsca, gdzie można szukać pomocy wskazali:

Punkt konsultacyjny, Monar w Koninie, grupy AA, np. w Koninie, przy parafii Kolbe w Licheniu, psychiatra, GKRPA, Opieka społeczna, Poradnia AA, Lekarze, Policja, Gmina, PCPR w Turku, psycholog, Poradnia Zrowia Psychicznego.

4.5.5 Przemoc

Poruszanie tematu przemocy w badaniach ankietowanych zawsze jest obarczone pewnym ryzykiem. Często osoby ankietowane widząc temat ankiety wycofują się, nie odpowiadają lub pomijają pewne pytania, bądź też wprost negują zasadność prowadzenia tego rodzaju badań. Jednak przemoc, zwłaszcza ta mająca miejsce w środowisku rodzinnym, jest na tyle ważna, że warto podejmować próby analizy zjawiska, by móc precyzować działania profilaktyczne.

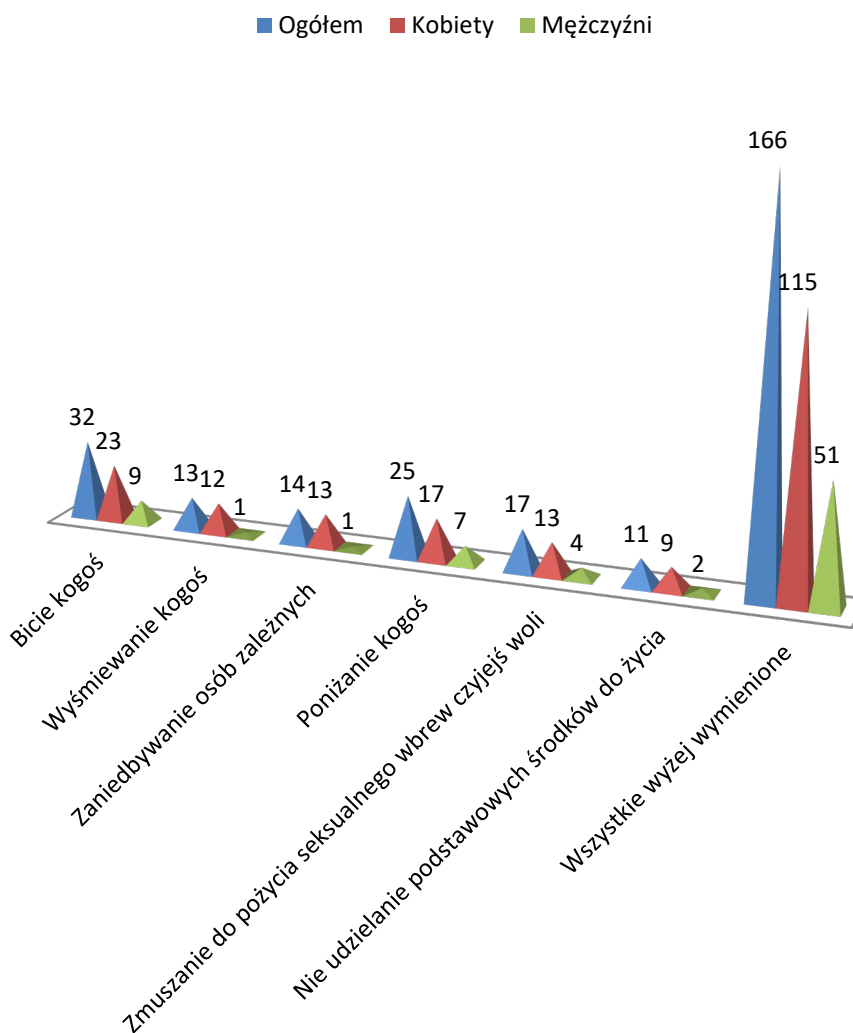
Pytanie rozpoczynające część dotyczącą przemocy dotyczyło wiedzy ankietowanych dorosłych na temat samego pojęcia „przemoc”. Trzeba nadmienić, że respondenci, którzy wskazali inną odpowiedź niż „wszystkie wymienione” zaznaczali kilka podanych możliwości.

Największy odsetek respondentów jest zdania, że wszystkie wymienione w pytaniu formy dotyczą przemocy (83%), w tym 85,9% kobiet i 78% mężczyzn tak uważa, co zresztą jest zgodne z prawdą. Według 12,5% ankietowanych (kobiet – 12,9%, mężczyzn – 11%) przemoc to poniżanie kogoś, natomiast 16% badanych (kobiet – 17,6, mężczyzn – 14%) wskazało bicie kogoś.

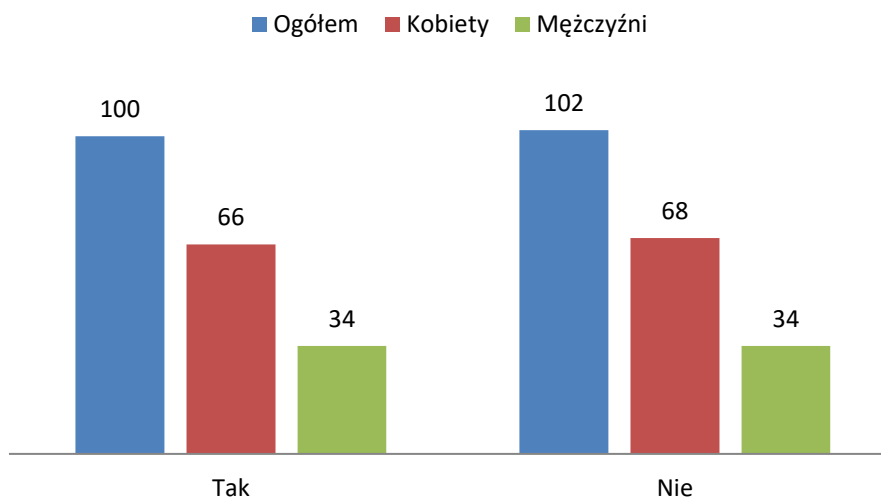
Przypominając definicje przemocy, według której rozstrzyga się chociażby kwestie związane ze zgłaszaniem przemocy na policję, zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) **przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie**

lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (w rozumieniu art. 115 § 11 *Kodeksu Karnego*), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

36. Czym zdaniem Pana/i jest przemoc w rodzinie?

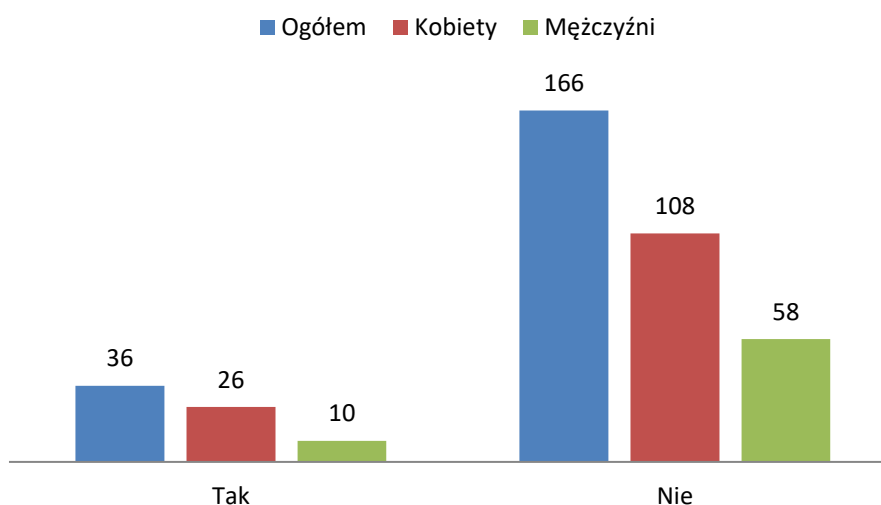

37. Czy zna Pan/i przypadki występowania przemocy w rodzinie na terenie Miasta/Gminy Tuliszków?

50% badanych (kobiet – 49,5% i mężczyzn – 52%) wskazało, że zna przypadki występowania przemocy w rodzinie na terenie Miasta/Gminy Tuliszków.

38. Czy kiedykolwiek doświadczył/a Pan/i przemocy ze strony najbliższych osób?

Zapytaliśmy respondentów czy kiedykolwiek doświadczyli przemocy ze strony najbliższych im osób. Twierdząco na to pytanie odpowiedziało 18% badanych w tym 20% kobiet i 16% mężczyzn. Biorąc pod uwagę to, że przemoc w naszym społeczeństwie ciągle jest tematem tabu i jest ukrywana „w czterech ścianach”, to uzyskany wynik jest bardzo niepokojący.

Smutną prawdą jest to, że bardzo często okazuje się, że miejscem, gdzie doznajemy przemocy jest dom, a więc miejsce, które powinno być kojarzone z bezpieczeństwem i spokojem. Najczęstszą formą przemocy jest przemoc fizyczna.

Zgodnie z definicją przyjętą przez Radę Europy w 1986 za przemoc fizyczną uważa się „*jakikolwiek czyn lub zaniedbanie ze strony jednego członka rodziny wobec innych jej członków, które zagrażają życiu, cielesnej bądź psychicznej integralności lub wolności innego członka danej rodziny albo poważnie szkodzą rozwojowi jego osobowości*” (źródło: www.niebieskalinia.pl). Przemoc fizyczna jest także objęta artykułami Kodeksu Karnego np. art. 217 KK dotyczący naruszenia nietykalności cielesnej. Stosowanie przemocy jest karalne i należy o tym mówić głośno nie tylko podczas działań profilaktycznych prowadzonych wśród młodzieży, ale taka informacja też musi trafiać do osób dorosłych.

Ankietowani również wypowiedzieli swoją opinię na temat niżej wymienionych stwierdzeń:

39. Proszę określić czy poniższe zdania są prawdziwe czy fałszywe.

	Prawda			Fałsz		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Zjawisko przemocy w rodzinie dotyczy tylko środowisk patologicznych i rodzin z marginesu społecznego	11	3	8	191	131	60
Przemoc występuje wtedy, gdy widoczne są ślady, siniaki, rany, zadrapania	18	8	10	184	126	58
Obrażanie i wyzwiska są normalną rzeczą podczas kłótni między małżonkami, rodzicami, dziećmi	24	13	11	178	121	57
Rodzice mają prawo dać „klapsa” swojemu dziecku, gdy dziecko się źle zachowuje	53	29	24	149	105	44
Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa i nikt nie powinien się wtrącać	12	8	4	139	126	13

4.5.6 Inne uzależnienia

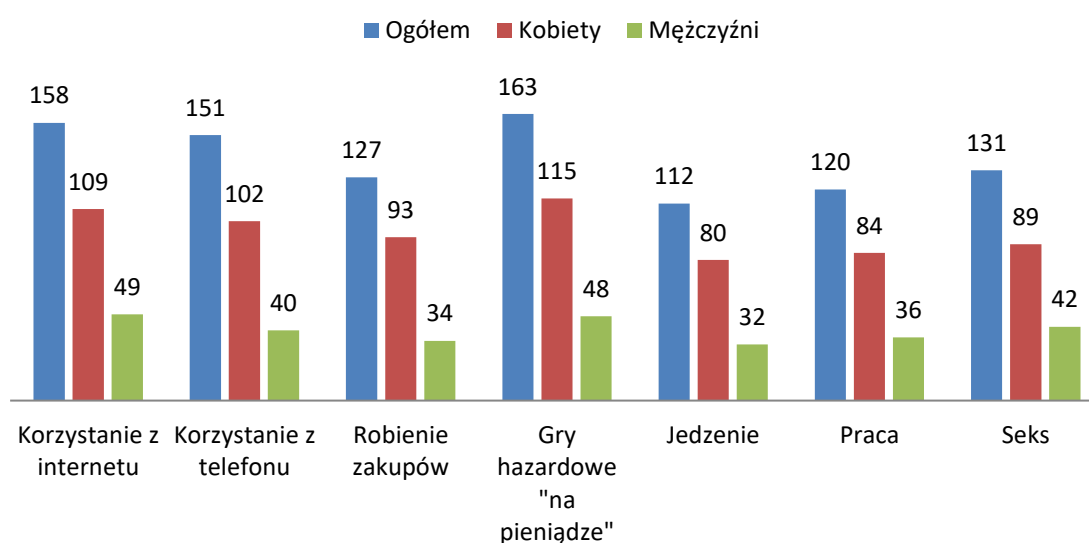
Mówiąc o innych uzależnieniach mamy tutaj na myśli głównie uzależnienia behawioralne inaczej nazywane czynnościowymi, które nieco szerzej pod kątem definicyjnym opisano w części dotyczącej młodzieży.

Jednym z najbardziej popularnych w dzisiejszej rzeczywistości jest sieciorholizm – uzależnienie od Internetu oraz fonoholizm – uzależnienie od telefonu komórkowego. O uzależnieniach behawioralnych jednak nadal mówi się mniej niż od tych od substancji psychoaktywnych, być może dlatego, że skutki uzależnienia behawioralnego są bardziej rozciągnięte w czasie, ale także co się z tym wiąże, trudne w leczeniu.

Dorosłych respondentów poprosiliśmy o to, by określili, od czego według nich, oprócz substancji psychoaktywnych można się uzależnić. Warto dodać, że ankietowani niejednokrotnie wybierali więcej niż jedną odpowiedź.

Największy odsetek respondentów uważa, że można uzależnić się od gier hazardowych „na pieniądze” – 81,5% (kobiet – 86%, mężczyzn – 72,9%) tak uważa, 79% wskazało na korzystanie z Internetu, a niewiele mniej, bo 75,5% na korzystanie z telefonu. Według badanych uzależnić można się od seksu, robienia zakupów, pracy i jedzenia. Oczywiście wszystkie z wymienionych powyżej czynności mogą prowadzić do uzależnienia.

40. Proszę wskazać czynności od których Pana/i zdaniem można się uzależnić:

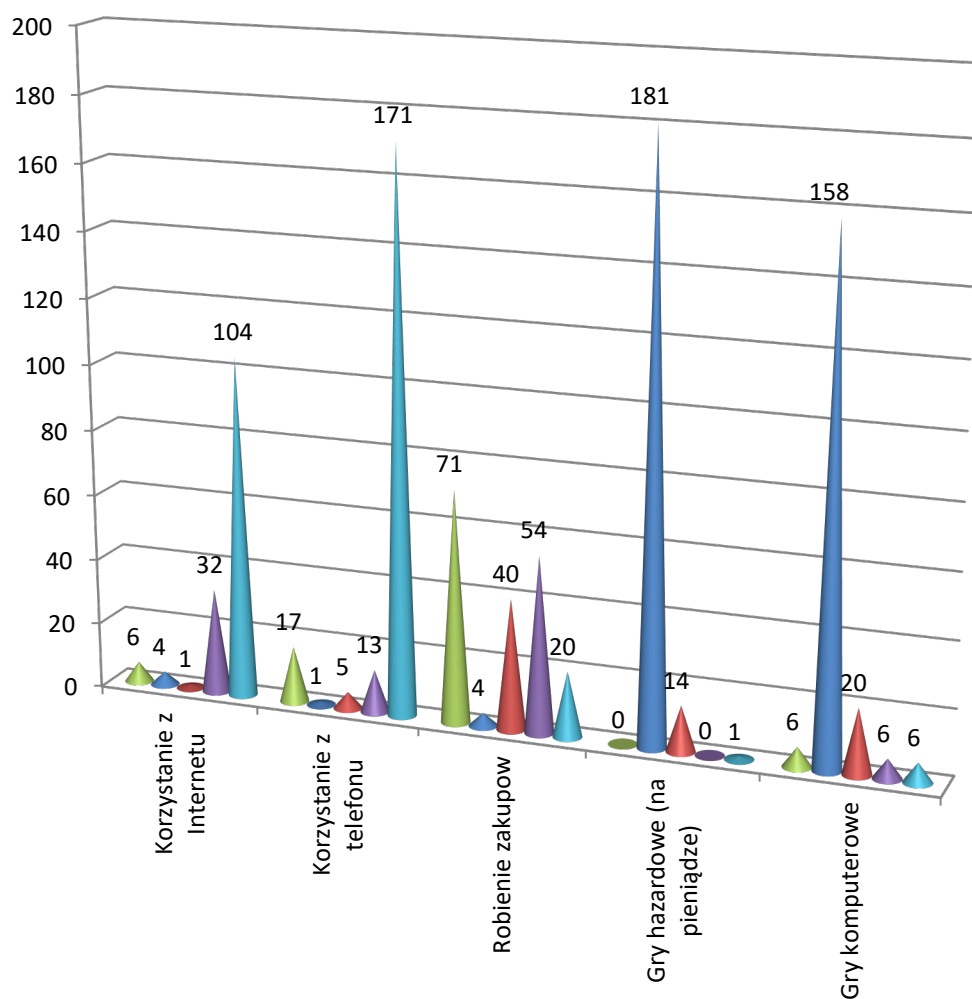

Respondenci zostali poproszeni także o ustosunkowanie się do tego, w jakim stopniu wymienione czynności dotyczą ich samych. Wyniki zostały zebrane w tabeli.

Największy odsetek badanych codziennie korzysta z telefonu komórkowego – 85,5% tak deklaruje, co w dzisiejszych czasach nie jest czymś zaskakującym, podobnie jak korzystanie z Internetu, na które wskazuje 52% ankietowanych. Znacznie mniejszym zainteresowaniem ze strony ankietowanych dorosłych cieszą się gry hazardowe, czy też gry komputerowe, choć są wśród dorosłych osoby, które grają w gry komputerowe codziennie.

41. Proszę określić w jakim stopniu dotyczą Pana/i poniższe zjawiska

- Kilka/kilkanaście razy w miesiącu
- Nie używam/nie korzystam
- Sporadycznie 1 - 2 razy w miesiącu
- Prawie codzienne
- Codziennie

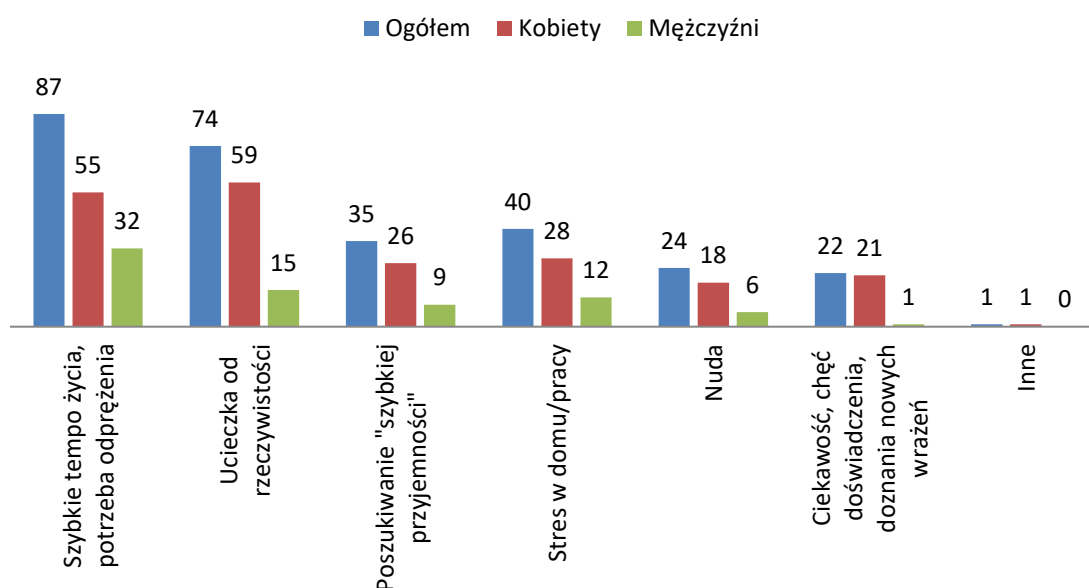

Ankietowani zostali na zakończenie zapytani także o to, dlaczego ich zdaniem osoby dorosłe podejmują zachowania ryzykowne związane z uzależnieniami behawioralnymi.

Jako główny powód zachowań ryzykownych dorośli mieszkańcy Gminy i Miasta Tuliszków podają szybkie tempo życia i potrzebę odprężenia się – 43,5%, ucieczkę od rzeczywistości – 37% wskazań, stres w domu lub w pracy – 20%, a także poszukiwanie „szybkiej przyjemności” – 17,5%.

Należy w tym miejscu podkreślić, że zarówno uzależnienia od środków psychoaktywnych, jak i uzależnienia behawioralne mają bardzo różne podłoże. Trudno jest wskazać jednoznaczny powód, dla którego ktoś wpada w szpony nałogu. Ważne jest, by podkreślać, zwłaszcza młodym ludziom, że alkohol, czy hazard to nie sposób na rozładowanie stresu czy odprężenie, a jedynie dokładanie sobie kolejnych, bardzo poważnych problemów.

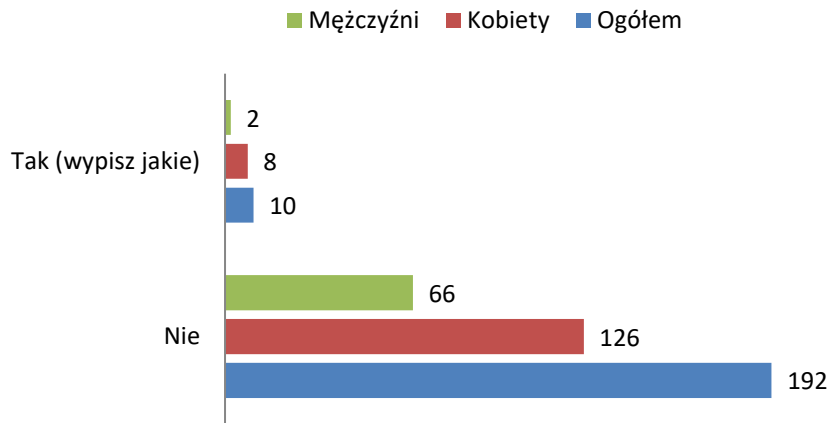
42. Jakie są powody dla których dorośli podejmują zachowania ryzykowne typu: hazard, nadmierne korzystanie z telefonu, internetu, patologiczne wydawanie pieniędzy

Zapytaliśmy również, czy respondenci wiedzą, gdzie szukać pomocy, gdy osoba podejmuje zachowania ryzykowne typu, hazard, nadmierne korzystanie z telefonu, internetu, patologiczne wydawanie pieniędzy.

Respondenci nie wiedzą, gdzie takiej pomocy szukać, takiej odpowiedzi udzieliło 96% badanych, w tym 94,2% kobiet i 100% mężczyzn). Osoby, które wiedzą, gdzie takiej pomocy szukać wskazały: Licheń i poradnie.

43. Czy zna Pan/i miejsca, gdzie może uzyskać pomoc osoba podejmująca zachowania ryzykowne typu: hazard, nadmierne korzystanie z telefonu, internetu, patologiczne wydawanie pieniędzy i in. Jeśli tak, proszę wskazać min. 2?

5. Badanie punktów sprzedaży alkoholu

5.1 Rynek napojów alkoholowych w gminie

Zgodnie z uchwałą Nr 0007.39.2018 z dnia 14 września 2018 r. w sprawie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy i Miasta Tuliszków oraz zasad usytuowania na terenie Gminy i Miasta Tuliszków miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi 120, w tym:

- 40 zezwoleń zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwo przeznaczonych do spożycia: w miejscu sprzedaży 8, poza miejscem sprzedaży 32,
- 40 zezwoleń zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia: w miejscu sprzedaży 8, poza miejscem sprzedaży 32,
- 40 zezwoleń zawierających powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia: w miejscu sprzedaży 8, poza miejscem sprzedaży 32.

Według stanu na dzień 1 czerwca 2021 roku na terenie Gminy i Miasta Tuliszków funkcjonują 33 punkty sprzedaży i podawania alkoholu tj. 88 zezwoleń, z czego:

- ✓ poza miejscem sprzedaży wydanych jest łącznie 78 zezwoleń dla 26 punktów sprzedaży: do 4,5% zawartości alkoholu 26 zezwoleń, od 4,5% do 18% - 26 zezwoleń, powyżej 18% - 26 zezwoleń,
- ✓ w miejscu sprzedaży wydanych jest łącznie 7 zezwoleń dla 5 punktów sprzedaży: do 4,5% zawartości alkoholu 5 zezwoleń, od 4,5% do 18% - 1 zezwolenie, powyżej 18% - 1 zezwolenie

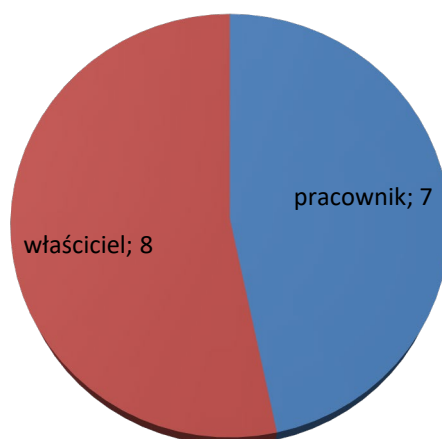
Liczba punktów sprzedaży w Gminie i Mieście Tuliszków utrzymuje się od lat na zbliżonym poziomie.

Kwestionariusz ankiety, składający się z 31 pytań, miał na celu analizę postawy sprzedawców względem (między innymi) takich zagadnień jak:

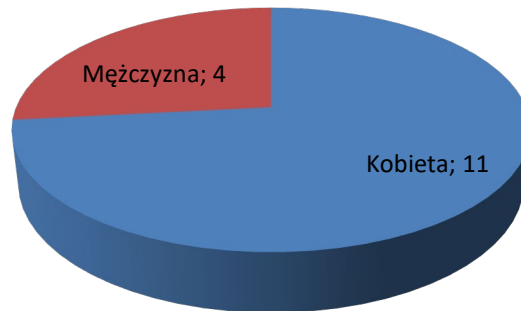
- sprzedaż alkoholu i wyrobów tytoniowych osobom nieletnim,
- spożywanie alkoholu w miejscu jego sprzedaży,
- awantury i bójki spowodowane przez osoby spożywające alkohol,
- kontrola sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych,

Ankieta została przeprowadzona w 15 punktach sprzedaży alkoholu na terenie Gminy i Miasta Tuliszków

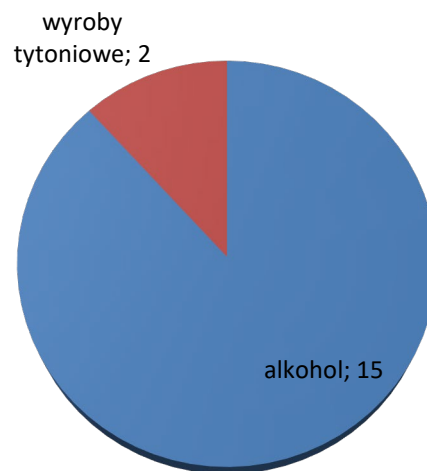
W badaniu udział wzięło 8 właścicieli placówek i 7 pracowników.

Płeć

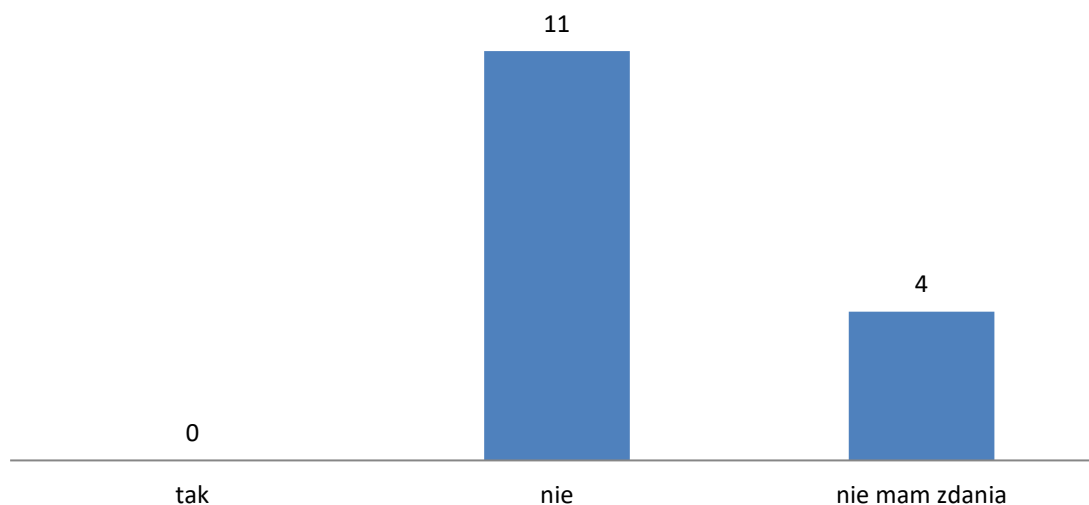
W punktach, w których prowadzono badania sprzedaje się: alkohol w 15, a papierosy w 2 punktach sprzedaży.

5.2 Postawy sprzedawców wobec alkoholu i wyrobów tytoniowych

Pierwsze zagadnienie dotyczyło zakresu wiedzy na temat alkoholu zawartego w różnych trunkach. Zapytaliśmy, czy alkohol zawarty w wódce jest (Pana/Pani zdaniem) bardziej groźny od tego w piwie.

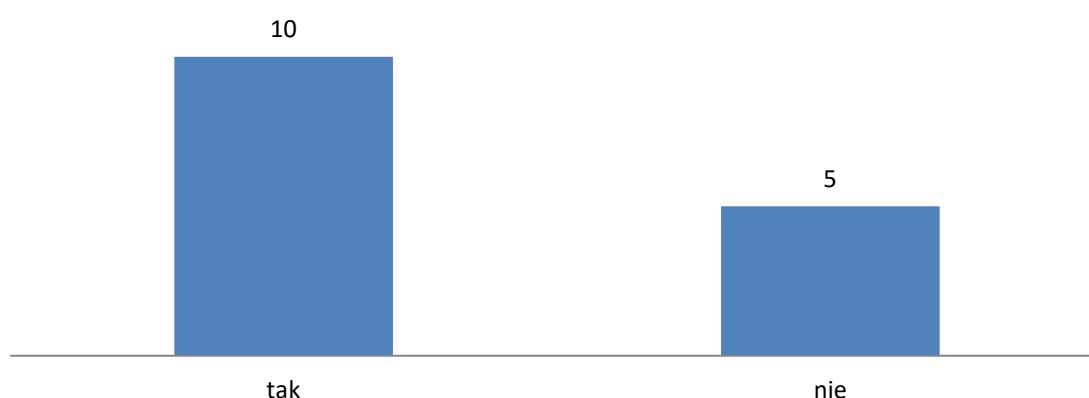
1. Czy uważa Pan/i, że alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce?

73,4% badanych uważa, że alkohol nie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce. 26,6% nie ma zdania na ten temat.

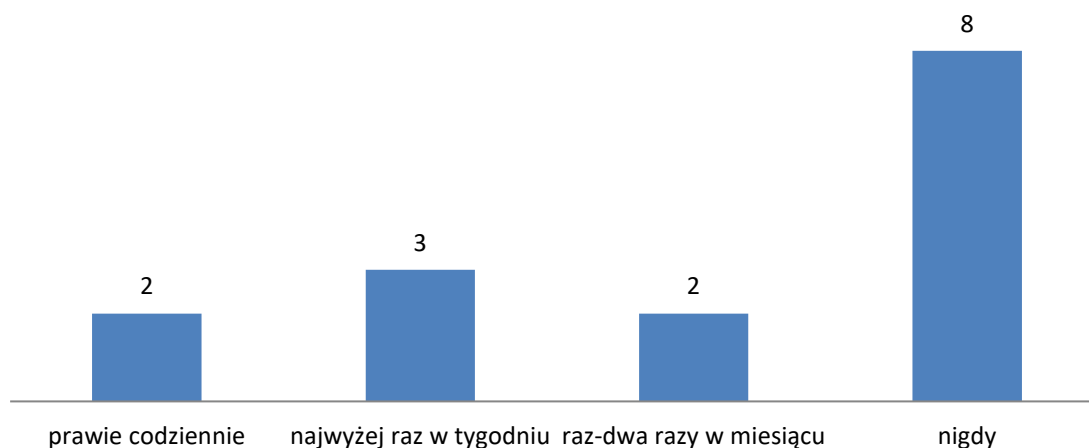
Kolejne pytanie dotyczyło kontroli dostępności alkoholu i wyrobów tytoniowych. Na pytanie o to, czy dostęp do tych produktów powinien być ograniczony i kontrolowany, 69% respondentów odpowiedziało twierdząco, zaś 31% odpowiedziało, że dostęp do alkoholu i wyrobów tytoniowych nie powinien być ograniczony i kontrolowany.

2. Czy dostęp do alkoholu oraz wyrobów tytoniowych powinien być ograniczony i kontrolowany?

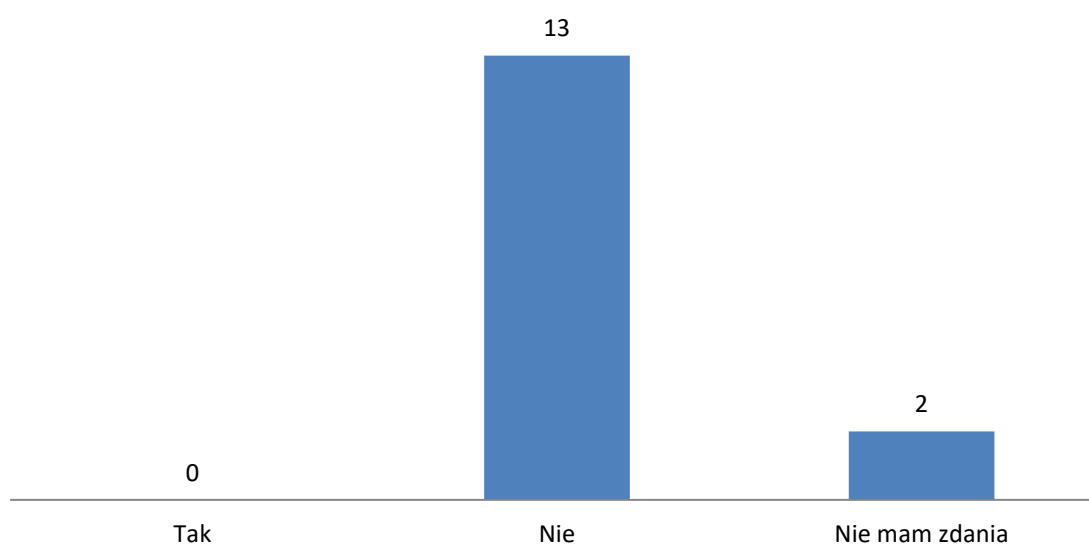

Istotne jest również spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży. 20,5% stwierdziło, że do takich sytuacji dochodzi najwyżej raz w tygodniu, 13% uważa, że codziennie i raz-dwa razy w miesiącu. Nigdy taka sytuacja nie miała miejsca według 53,5% badanych.

3. Czy często zdarza się spożywanie alkoholu w obrębie Twojego punktu?

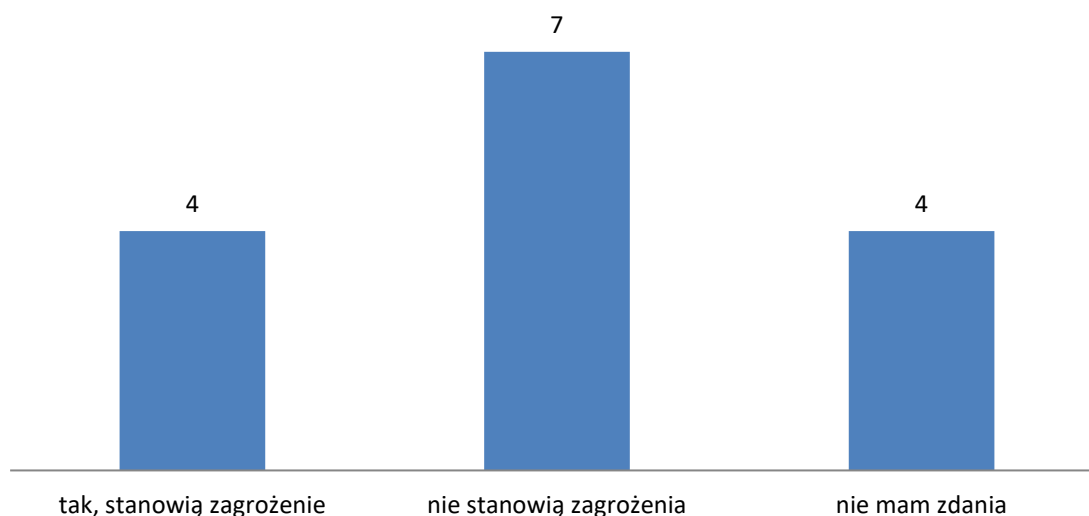
4. Czy uważa Pan/i za stosowne spożywanie alkoholu w punktach sprzedaży?

13.3% badanych uznało, że spożywanie alkoholu w punktach sprzedaży jest niestosowne.

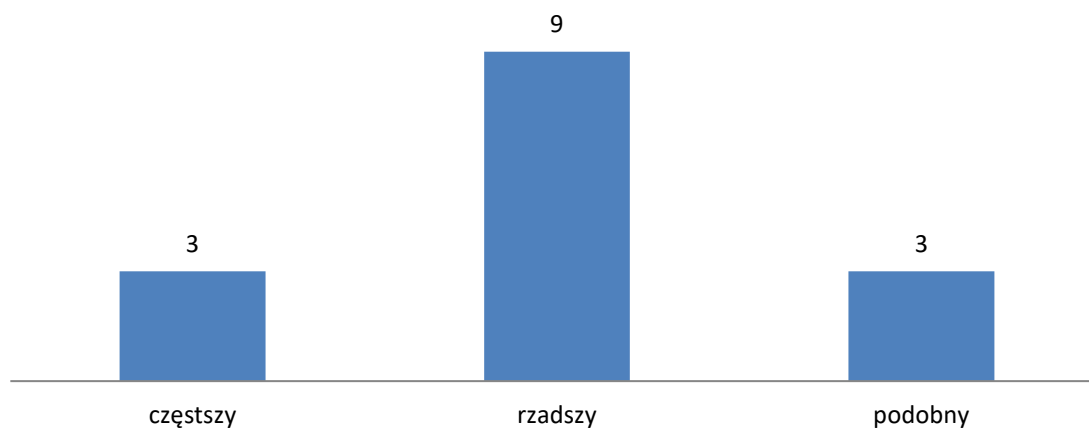
Zapytaliśmy o zagrożenie ze strony osób pijących alkohol w środowisku lokalnym. Pośród badanych 7 osób tj. 48% badanych nie widzi żadnego zagrożenia ze strony osób pijących. Natomiast zagrożenie ze strony osób pijących alkohol dostrzegają 2 osoby tj. 26%. Nie mają zdania w tej kwestii 2 osoby badane tj. 26%.

5. Czy osoby pijące alkohol w miejscu Twojego zamieszkania stanowią szczególne zagrożenie dla bezpieczeństwa?

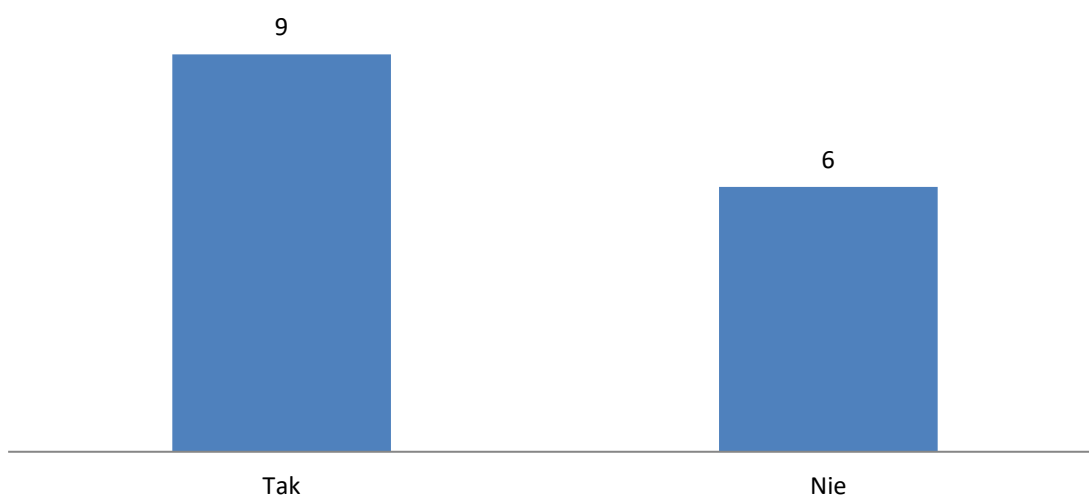
Kolejne pytanie dotyczyło widoku osób pijących w miejscach publicznych, czy według ankietowanych zmienił się on w przeciągu ostatnich 5 lat.

6. Czy według Ciebie widok osób pijących w miejscach publicznych w ciągu ostatnich 5 lat:

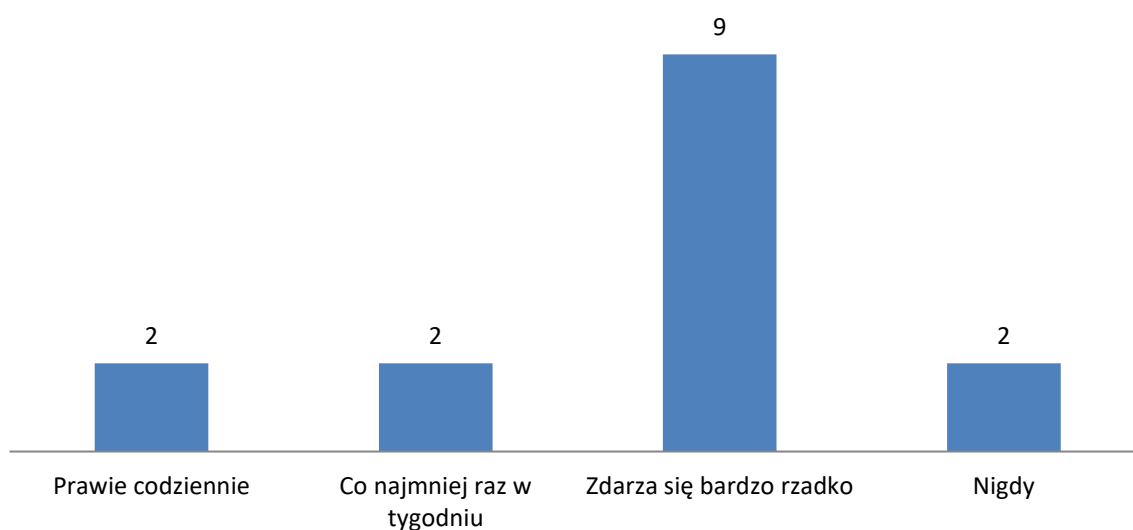
60% badanych uznało, że według niego widok osób pijących w miejscach publicznych w ciągu ostatnich 5 lat jest rzadszy, 20% uważa, że jest podobny oraz 20% twierdzi, że jest częstszy.

7. Czy w Pana/i punkcie sprzedaży próbowała kupić alkohol osoba, której zachowanie wskazywało, że znajdowała się w stanie nietrzeźwości?

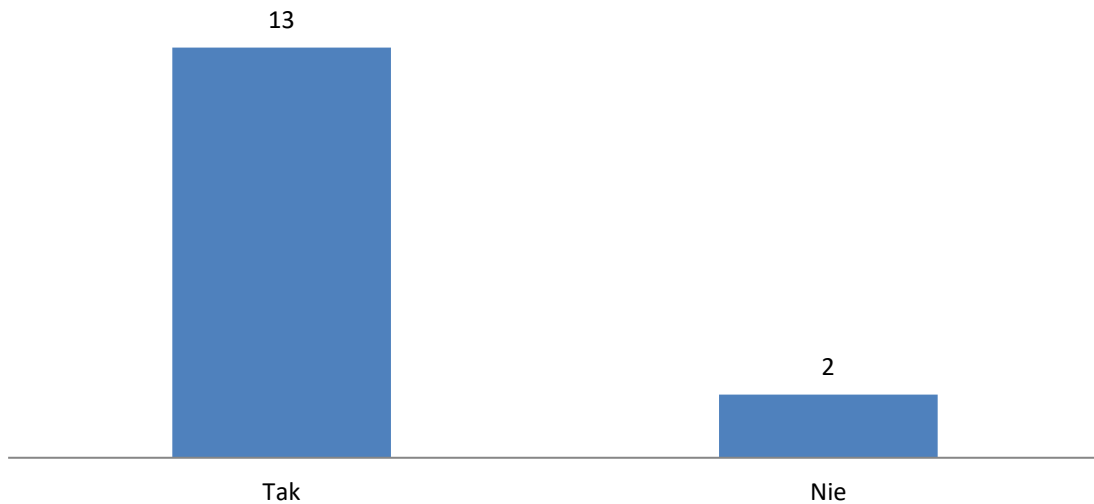
Respondenci przyznają, że w ich sklepach dochodzi do sytuacji, kiedy to nietrzeźwi próbują kupić alkohol. Na pytanie twierdząco odpowiedziało 60% badanych. Do takich sytuacji nie dochodziło, stwierdziło 40% badanych.

8. Jak często zdarza się, że osoba, o której wie Pan/i, że jest nietrzeźwa próbuje kupić alkohol?

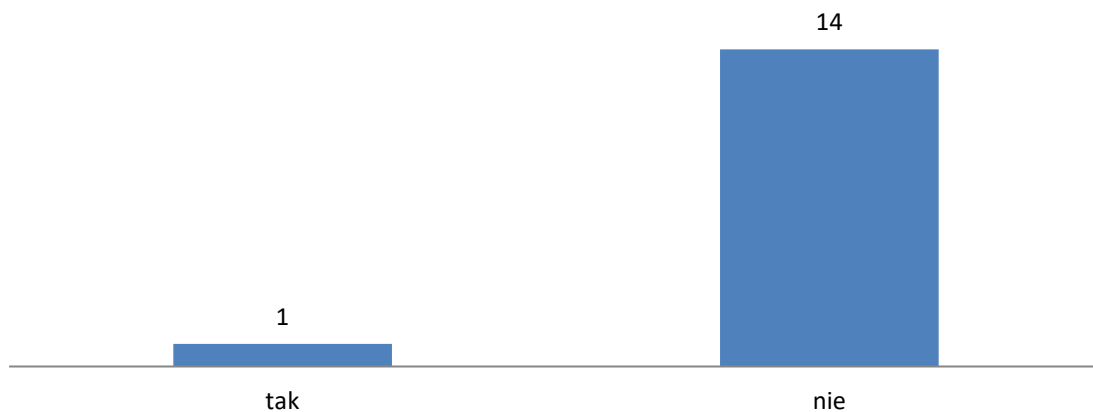
Respondenci również wypowiedzieli się na temat tego, jak często zdarza się, że nietrzeźwi próbują kupić alkohol. 60% badanych uważa, że bardzo rzadko zdarzają się takie sytuacje. Po 13,3% badanych uważa, że do takich sytuacji dochodzi: codziennie, co najmniej raz w tygodniu, ale też nie zdarza się nigdy.

9. Czy widzi Pan/i coś niestosownego w sprzedaży alkoholu osobie pełnoletniej, ale nietrzeźwej?

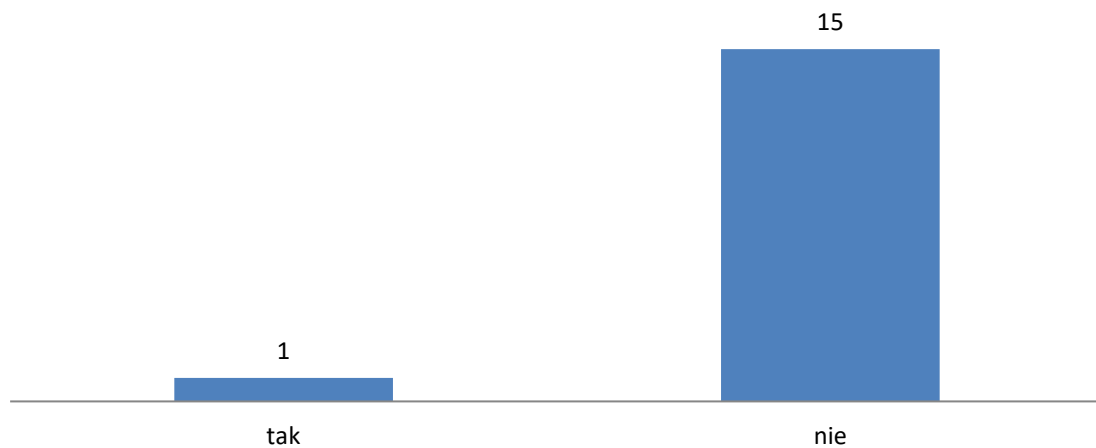
Respondenci uważają, że niestosownym jest sprzedawać alkohol osobie nietrzeźwej. Tego zdania jest 87% badanych.

10. Czy zdarzyło się w ostatnim miesiącu jakieś nieprzyjemne zajście związane z używaniem alkoholu w obrębie sklepu?

Ponieważ z piciem alkoholu mogą wiązać się incydenty kłótni czy bójek, które mogą się również zdarzać w obrębie punktów sprzedaży alkoholu, dlatego także o to zapytaliśmy respondentów tego rodzaju zdarzenia. 99% badanych nie miało takiego incydentu w obrębie sklepu, a przy 1 incydencie, który miał miejsce **zdarzyło się wezwać Policję/Straż Miejską** z prośbą o interwencję w sprawie spożywania przez klienta alkoholu w sklepie lub w jego obrębie.

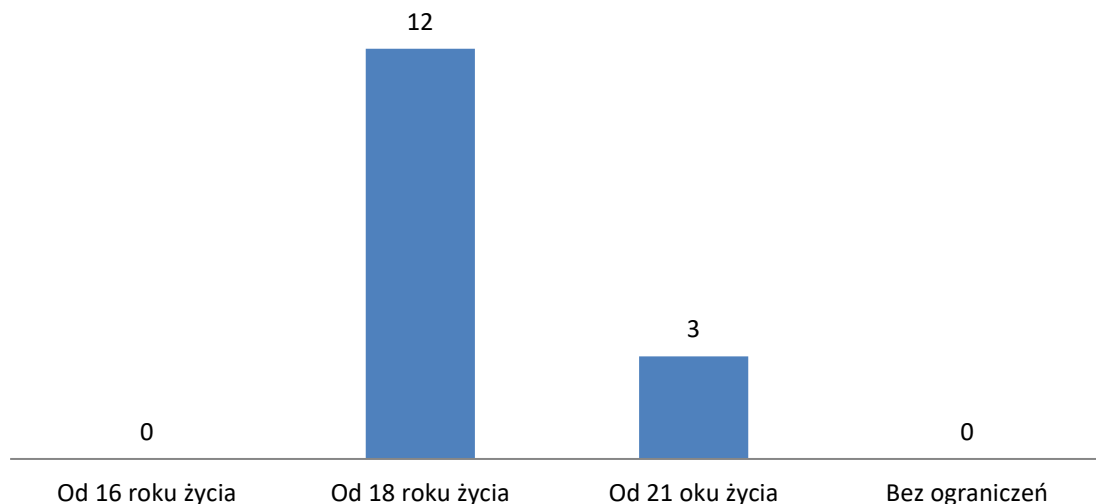
11. Czy zdarzyło się Panu/i wezwać Policję/Straż miejską z prośbą o interwencję w sprawie spożywania przez klienta alkoholu w Twoim sklepie lub jego obrębie?

Następnie chcieliśmy ponownie zbadać powszechność prób zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

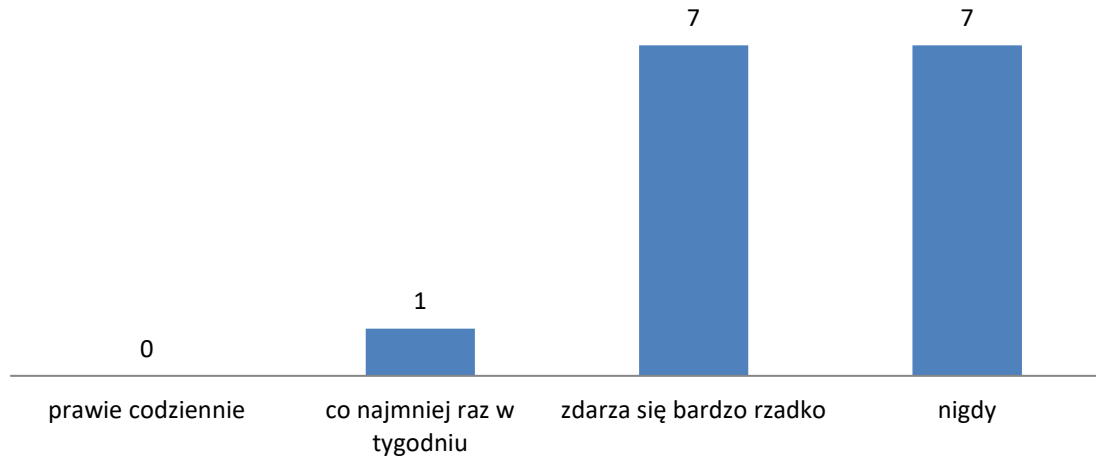
Sprzedawcy w związku z tym zostali zapytani o to, od jakiego wieku powinno sprzedawać się alkohol.

12. Od jakiego wieku Pana/i zdanie powinno się sprzedawać alkohol?

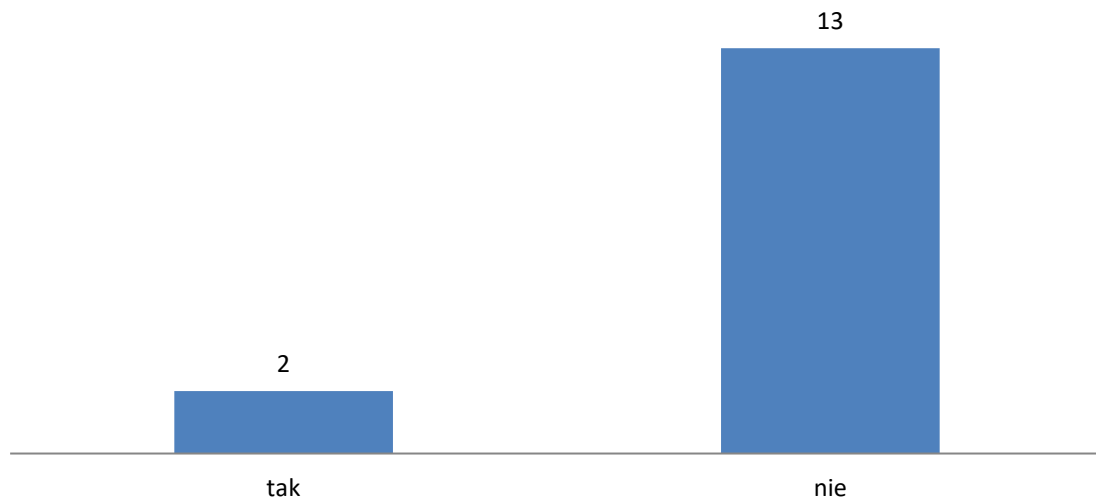
Respondenci odpowiedzieli, że od 18 roku życia (81%), a nawet 21 roku życia (29%).

13. Jak często zdarza się, że osoba o której wiesz, że jest nieletnia próbuje kupić alkohol?

48% badanych stwierdziło, że bardzo rzadko zdarza się, że osoba nieletnia próbuje kupić alkohol, ale niepokojące jest to, że jednak takie sytuacje mają miejsce, co najmniej raz w tygodniu – 4% badanych. Nigdy z taką sytuacją nie spotkało się 48% respondentów.

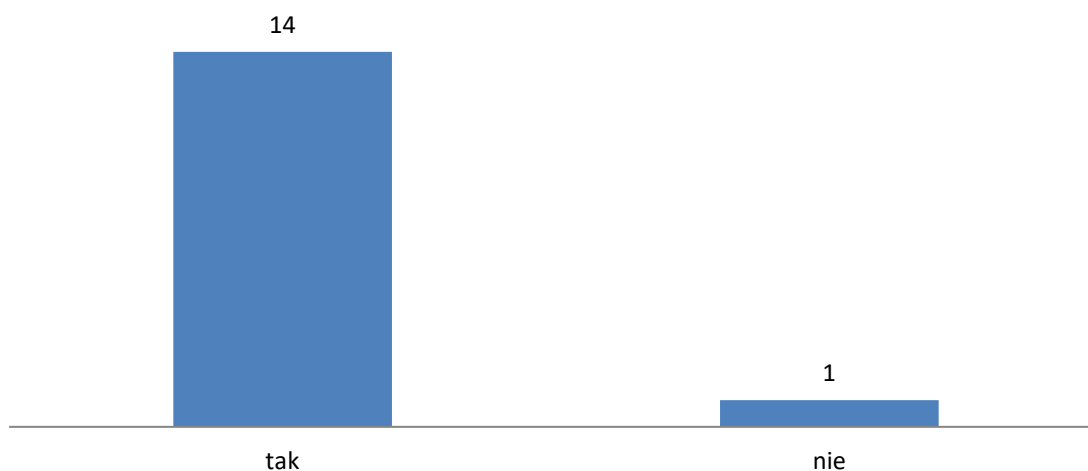
14. Czy wiesz o przypadkach sprzedaży alkoholu osobom nieletnim?

13 osób tj. 87% badanych nie ma wiedzy na temat przypadków sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, ale 13% odpowiedziało twierdząco.

Zapytaliśmy także sprzedawców o to, czy oni sami kontrolują sprzedaż alkoholu i wyrobów tytoniowych osobom nieletnim.

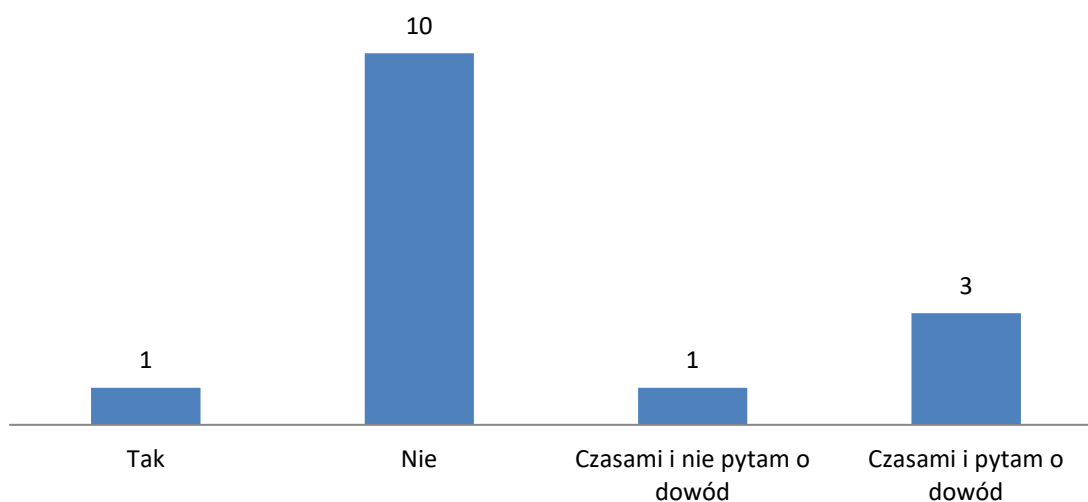
15. Czy zawsze sprawdzasz dowód tożsamości, kiedy młody człowiek próbuje kupić alkohol lub wyroby tytoniowe?

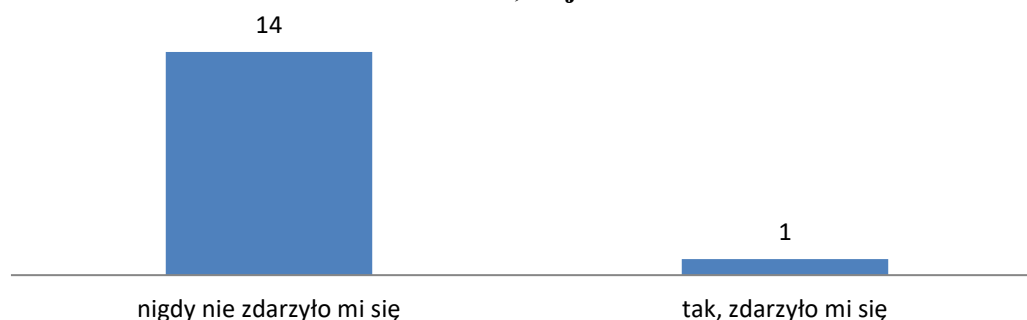
Dowód tożsamości młodym ludziom, którzy próbują kupić alkohol lub papierosy sprawdza 99% sprzedawców, nie robi tego 1% respondentów.

Zapytano również sprzedawców, czy czują się skrupowani prosząc o dowód osobisty, w momencie, gdy mają wątpliwości co do pełnoletniości klienta. 68% sprzedawców nie ma takiego problemu.

16. Czy czuje się Pan/i skrupowany/a prosząc o dowód, w momencie kiedy ma Pan/i wątpliwości co do pełnoletniości klienta?

17. Czy sprzedał/a Pan/i s kiedyś alkohol osobie, o której wiedział/a Pan/i, że jest nieletnia?

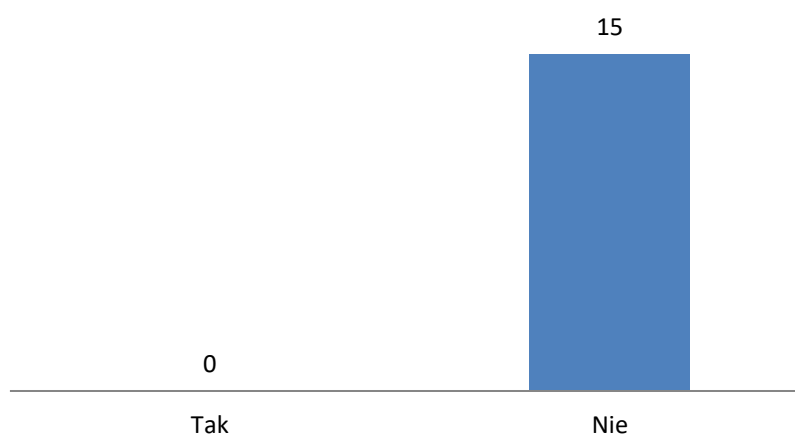

Mając na uwadze ogólnopolską skalę zjawiska, wydaje się być prawdopodobnym, że odpowiedzi na powyższe pytania, niekoniecznie odzwierciedlają stan faktyczny. Podanie nieprawdziwej odpowiedzi może być podyktowane strachem przed konsekwencjami nie tylko ze strony pracodawcy ale przede wszystkim skutkami prawnymi łamania obowiązującego prawa – zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim.

Warto odwołać się w tym miejscu do Art. 15 ust. 2 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, gdzie wyraźnie podkreślono, iż w przypadku wątpliwości, co do pełnoletniości nabywcy, **sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy.** Jest to podstawowe prawo sprzedawcy. Sprzedaż napoju alkoholowego lub wyrobów tytoniowych osobom poniżej 18 roku życia, grozi grzywną i utratą zezwolenia na sprzedaż.

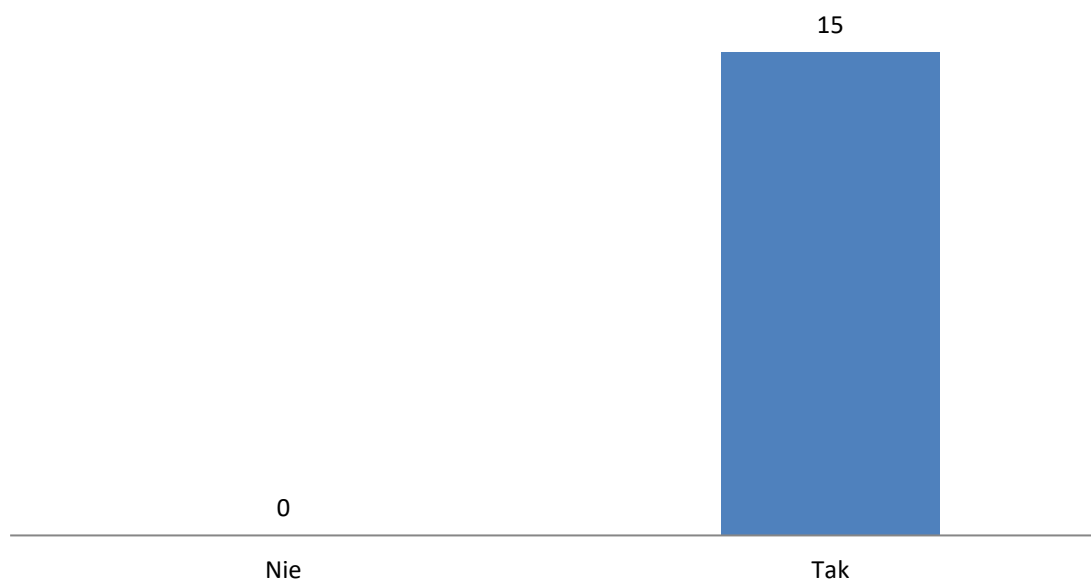
99% ankietowanych odpowiedziało na pytanie o sprzedaż alkoholu osobom o których wiedzieli, że są nieletni, że nigdy im się taka sytuacja nie zdarzyła.

18. Czy zdarza się, że sprzedaje Pan/i alkohol na kredyt lub pod zastaw?

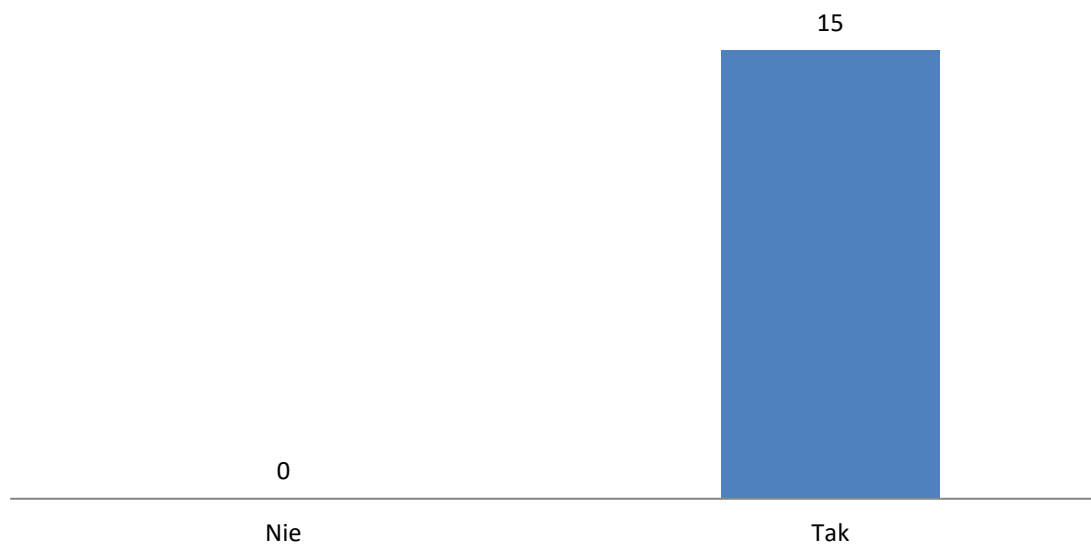
Sprzedawcy również nie sprzedają alkoholu na kredyt i pod zastaw.

19. Czy znaPan/i warunki sprzedaży napojów alkoholowych?

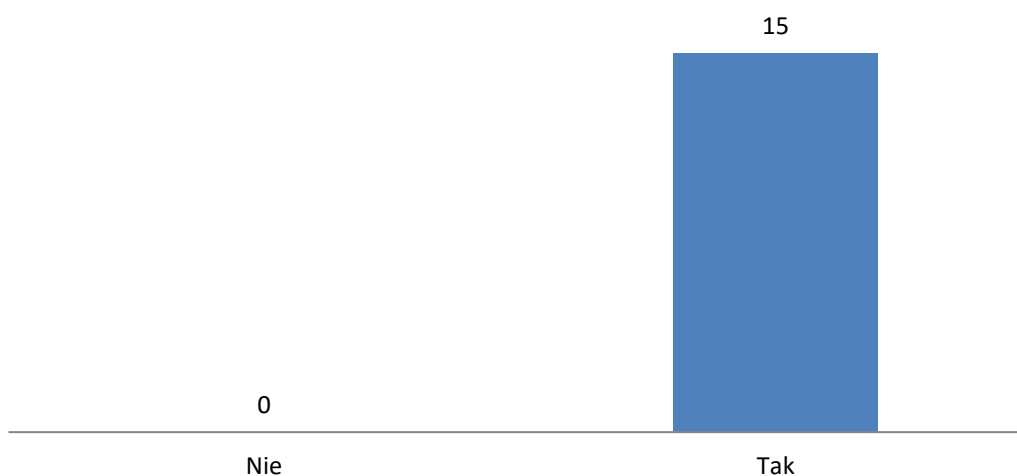

Sprzedawcy znają również warunki sprzedaż napojów alkoholowych i zgodnie z obowiązującym prawem w punktach sprzedaży napojów alkoholowych umieszczona jest informacja o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych.

20. Czy w Pana/i punkcie sprzedaży jest umieszczona informacja o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych?

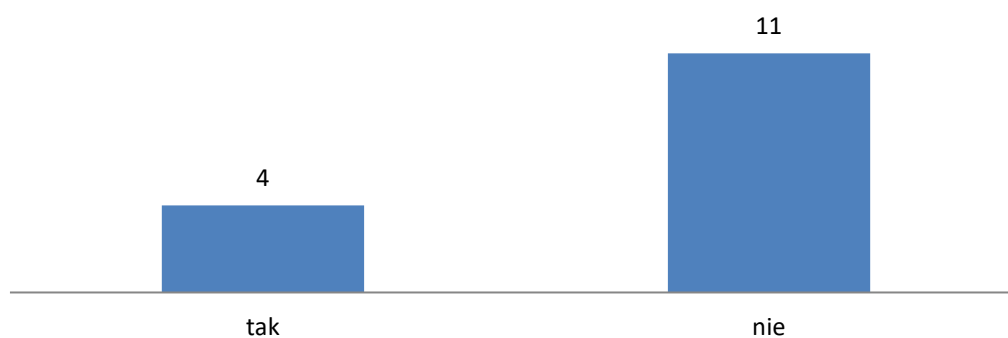

21. Czy znaPan/i zasady reklamy i promocji napojów alkoholowych?

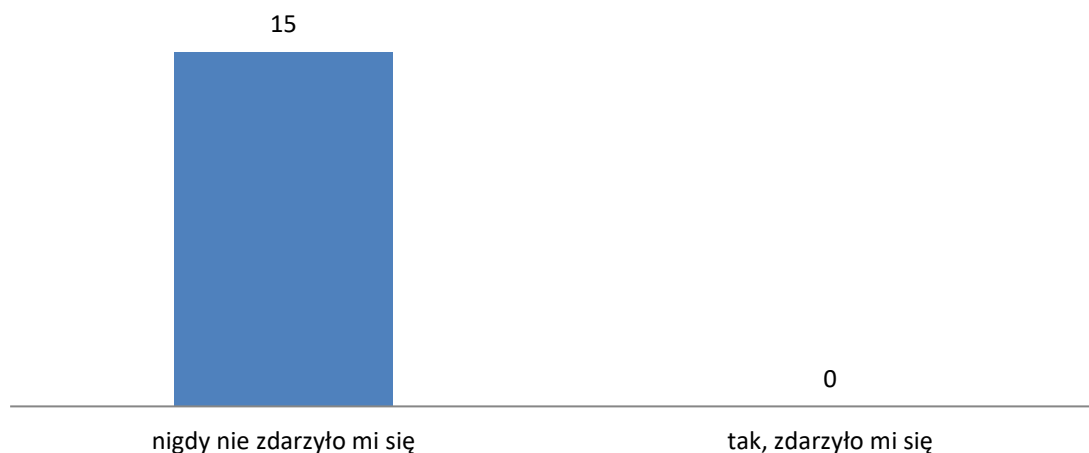
Sprzedawcy znają zasady reklamy i promocji napojów alkoholowych.

22. Czy wie Pan/i o przypadkach sprzedaży wyrobów tytoniowych osobom nieletnim?

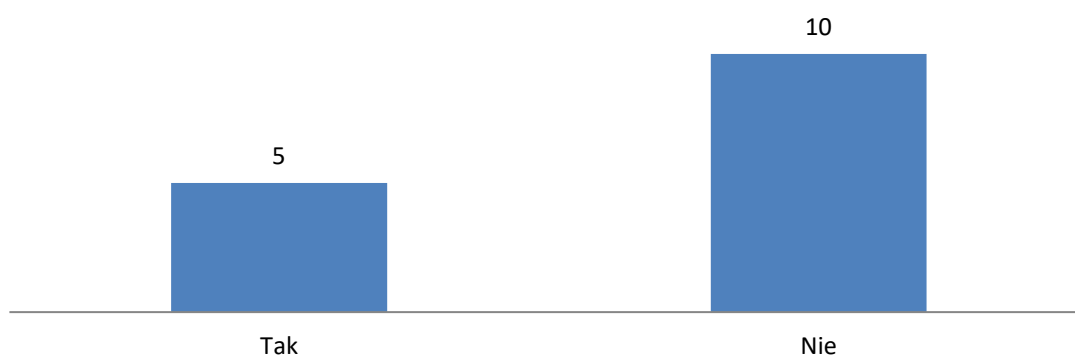
Większość sprzedawców (74%) nie wie o przypadkach sprzedaży wyrobów tytoniowych osobom nieletnim, jednak 26% badanych potwierdza fakt, iż wie o takich przypadkach.

23. Czy sprzedał/a Pan/i kiedyś papierosy osobie, o której wiedział/a Pan/i, że jest nieletnia?

Sprzedawcom nigdy się nie zdarzyło sprzedać papierosy osobie, o której wiedzieli, że jest nieletnia.

24. Czy wie Pan/i o przypadkach sprzedaży papierosów na sztuki?

Wiedzą również o przypadkach sprzedaży papierosów na sztuki, 33,3% odpowiedziało twierdząco na pytanie, jednak większość (66,7%) nie wie o przypadkach sprzedaży papierosów na sztuki.

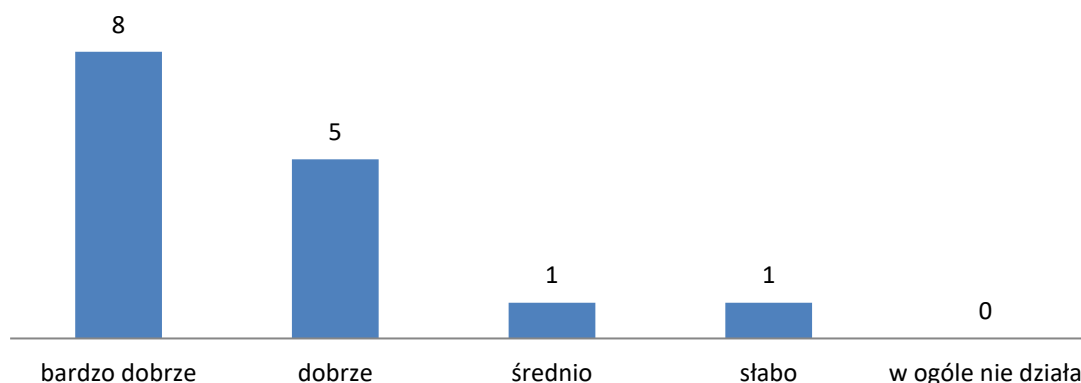
Zgodnie z art. 6 ustawy o Ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych **zabrania się udostępniania wyrobów tytoniowych, papierosów elektronicznych lub pojemników zapasowych osobom do lat 18**, a w przypadku wątpliwości co do pełnoletniości kupującego wyroby tytoniowe, papierosy elektroniczne lub pojemniki zapasowe sprzedawca może zażądać okazania dokumentu potwierdzającego wiek.

W wyniku przeprowadzonych badań wiemy, że 100% ankietowanym nigdy nie zdarzyła się taka sytuacja, że sprzedali wyroby tytoniowe osobie, o której wiedzieli, że jest nieletnia.

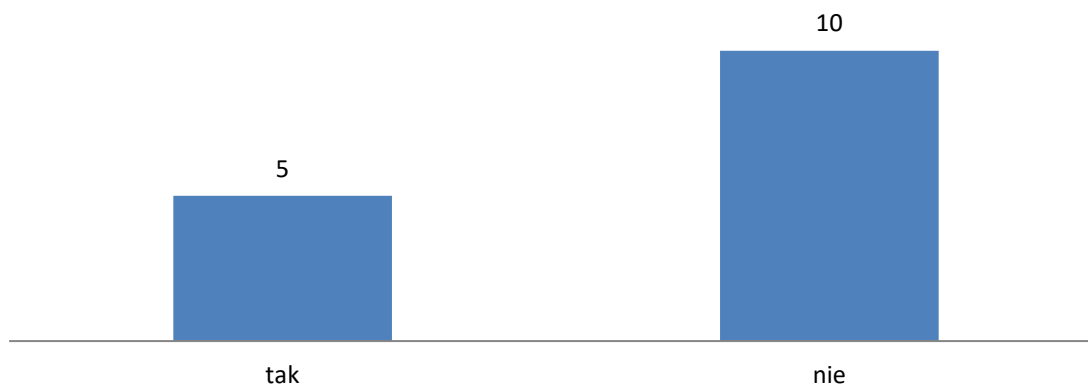
Respondentom zadano pytanie na temat funkcjonowania na terenie Gminy i Miasta Tuliszków kontroli sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych.

Badani uznali, że kontrola funkcjonuje bardzo dobrze – 54%, dobrze – 33%, średnio i słabo – 6,5%.

25. Jak Pana/i zdaniem funkcjonuje kontrola sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych w Gminie Mieście Tuliszków?

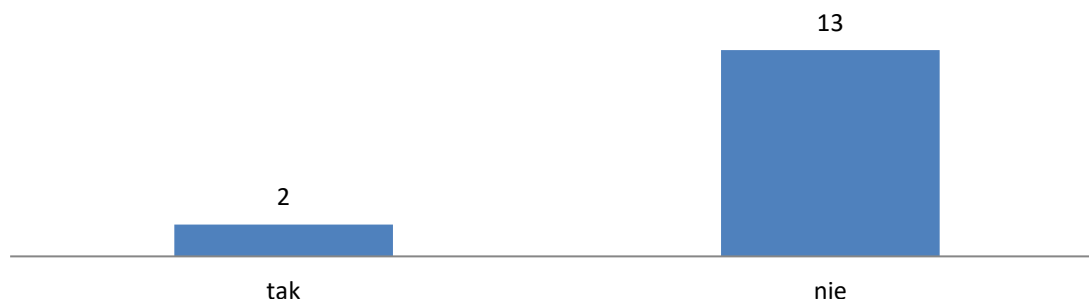
26. Czy wie Pan/i jakie działania, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych, podejmują władze lokalne?

Zapytaliśmy respondentów, o to czy wiedzą, jakie działania służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych podejmowane są przez władze lokalne. 67% badanych nie zna tych działań. 33% ankietowanych zna powyższe działania.

27. Czy Pana/i zdaniem działania profilaktyczne w Gminie są wystarczające lub czy spotkałeś się z profilaktyką alkoholową w Gminie?

(jeśli udzieliłeś/aś odpowiedzi "tak" napisz jaka forma profilaktyki to była)

Zapytaliśmy respondentów czy wiedzą, jakie działania służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych podejmują lokalne władze. 13% respondentów zna działania prowadzone przez lokalne władze, (są to wg badanych: konkursy, festyny i szkolenia), a 87% wskazuje w badaniach, że takowej wiedzy nie ma.

Poproszono sprzedawców również o wyrażenie opinii na temat wprowadzenia na terenie Gminy/Miasta Tuliszków ograniczeń związanych ze sprzedażą napojów alkoholowych. Jedynie 2 osoby uznały, że takie ograniczenia winny być wprowadzone.

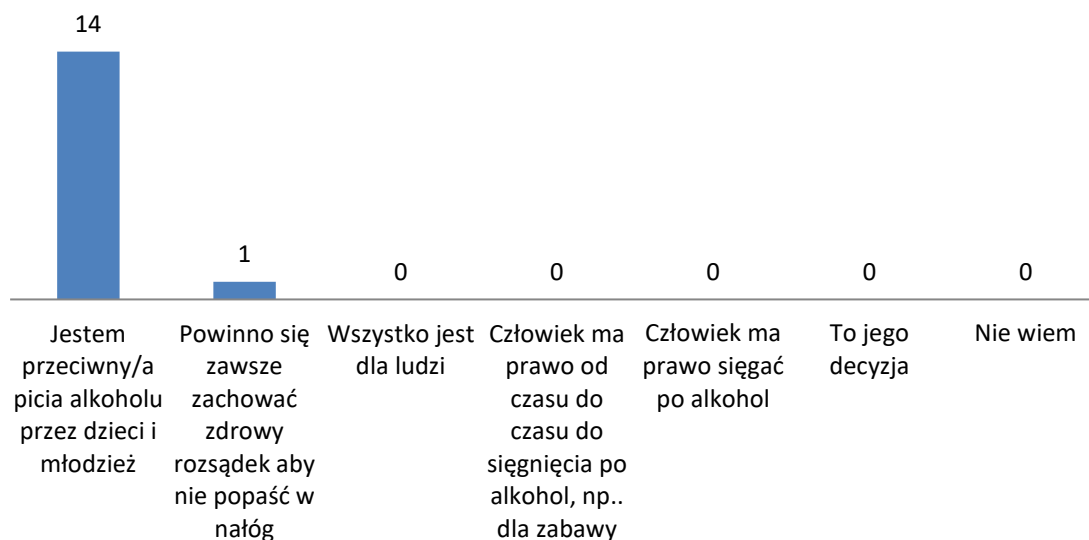
28. Czy Pana/i zdaniem należy wprowadzić na terenie gminy lub miasta ograniczenia sprzedaży alkoholu?

29. Proszę ocenić, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe, czy fałszywe?

Twierdzenie	Fakt	Mit
Mężczyzna jest bardziej odporny na alkohol niż kobieta	4	11
Nawet niewielkie ilości alkoholu mogą negatywnie wpłynąć na nasze zdrowie	11	4
Alkohol relaksuje i jest dobrym środkiem na zdenerwowanie i kłopoty	1	14
Alkohol pomaga zapobiec chorobie wieńcowej i zawałowi serca	2	13
Alkohol jest środkiem rozgrzewającym organizm	5	10
Wypicie jednorazowo dużej ilości alkoholu może doprowadzić nawet do śmierci	15	0
Alkoholik to człowiek, który musi pić codziennie	13	2
Mocna kawa, zimny prysznic, czy tłusty posiłek sprawią, że szybciej wytrzeźwiejesz	1	14
Pół godziny po spożyciu alkoholu przez matkę jego stężenie we krwi dziecka jest takie samo jak we krwi matki	12	3
Alkohol jest lekarstwem na sen	1	14
Szybciej się upijesz, pijąc przez słomkę	10	5

30. Jakie jest Pana/i podejście do picia alkoholu przez dzieci i młodzież?

Sprzedawców zapytano o podejście do picia alkoholu przez dzieci i młodzież. 99% uznało, że jest przeciwna picia alkoholu przez dzieci i młodzież.

31. Czy czuje Pan/i potrzebę uczestniczenia w szkoleniach dla sprzedawców napojów alkoholowych/wyrobów tytoniowych organizowanych przez Urząd Miasta Gminy Tuliszków?

Na pytanie dotyczące uczestniczenia w szkoleniach dla sprzedawców napojów alkoholowych/wyrobów tytoniowych organizowanych przez Urząd Miejski Tuliszków, 9 osób odpowiedziało, że nie czuje takiej potrzeby, 4 osoby czują taką potrzebę ale miałyby być to szkolenia warsztatowe, 2 osoby czują potrzebę uczestniczenia w szkoleniach dla sprzedawców napojów alkoholowych/wyrobów tytoniowych.

32. Jakie działania powinny podjąć władze lokalne w celu ograniczenia problemów alkoholowych na terenie Miasta Gminy Tuliszków?

Respondenci odpowiadając na pytanie – Jakie działania powinny podjąć władze lokalne w celu ograniczenia problemów alkoholowych na terenie Miasta, Gminy Tuliszków, stwierdzili, że należy ograniczyć sprzedaż napojów alkoholowych, oraz wprowadzić zakaz sprzedaży napojów alkoholowych po godz. 23⁰⁰. (2 badanych udzieliło takiej odpowiedzi)

6. Wnioski i Rekomendacje

Diagnoza problemów społecznych realizowana na terenie Gminy i Miasta Tuliszków miała na celu wskazanie oraz scharakteryzowanie problemów społecznych dotyczących gminy.

Cel ten został osiągnięty w toku analizy zebranego od trzech grup społecznych (dorosłych mieszkańców, uczniów oraz sprzedawców napojów alkoholowych) materiału badawczego.

Zgromadzone dane stały się podstawą do charakterystyki sytuacji społecznej w gminie oraz do opracowania wniosków i rekomendacji, które następnie posłużą do opracowania

programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie gminy, w tym jakości życia jej mieszkańców.

Przeprowadzona diagnoza oraz analiza danych umożliwiła:

- Scharakteryzowanie sytuacji dorosłych mieszkańców gminy – skali problemów uzależnień oraz problemu przemocowego, a także ukazanie opinii i postaw względem omawianych problemów i zagrożeń,
- Zapoznanie się z problemami uczniów szkoły podstawowej i ponadpodstawowej - oszacowanie skali problemu uzależnień wśród najmłodszych mieszkańców Gminy i Miasta Tuliszków, sprawdzenie świadomości uczniów dotyczącej konsekwencji sięgania po substancje uzależniające oraz sprawdzenie wiedzy uczniów dotyczącej instytucji pomocowych działających na terenie Gminy i Miasta Tuliszków.
- Poznanie doświadczeń sprzedawców napojów alkoholowych – określenie skali sprzedaży alkoholu oraz wyrobów tytoniowych osobom niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprawdzenie dostępności substancji psychoaktywnych w gminie.

Poniżej znajdują się rekomendacje co do dalszych działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców gminy oraz instytucji, których celem jest profilaktyka. Powstały one na podstawie wniosków z badania diagnozującego problemy społeczne na terenie Gminy i Miasta Tuliszków oraz z analizy porównawczej.

- Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie gminy, które obejmą wszystkie grupy mieszkańców.

Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemów przemocy domowej, alkoholizmu oraz narkomanii zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucjach. Kluczową rolę mogą odgrywać instytucje cieszące się dużym zaufaniem wśród mieszkańców np. służby porządkowe.

- Rekomenduje się zwrócenie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy, pracy z rodzinami

borykającymi się z problemem przemocy, uzależnieniem od alkoholu lub narkotyków. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z problemem uzależnień oraz występowaniem przemocy w rodzinie na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej.

- Inną formą działań korzystnie wpływających na poprawę skuteczności i efektywności prowadzonych działań profilaktycznych jest inicjowanie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze uzależnień. Oprócz podnoszenia kompetencji i kwalifikacji kadry specjalistów rekomenduje się również angażowanie tych podmiotów w **prowadzone kampanie społeczne i działalność edukacyjną na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom**.
- W działania profilaktyczne zaleca się włączyć również lokalne media. Nie tylko zwiększą one **zasięg organizowanych działań profilaktycznych**, ale również pozwolą dotrzeć do różnych grup społecznych.

W przypadku problemu alkoholowego:

- Rekomenduje się kontynuowanie działań profilaktycznych skierowanych do uczniów. Warunkiem skuteczności profilaktyki dzieci i młodzieży są skoordynowane działania obejmujące wszystkie obszary funkcjonowania społeczeństwa. Oznacza to, że interwencje profilaktyczne powinny być skierowane na najważniejsze modyfikowalne czynniki ryzyka (sprzedaż alkoholu, zapewnienie opieki nieletnim, zmniejszenie przyzwolenia społecznego na spożywanie alkoholu przez nieletnich) i czynniki chroniące (edukacja, budowanie umiejętności psychologiczno-społecznych), dotyczące zarówno samych uczniów, ale również całej społeczności lokalnej.
- Zgodnie z zaleceniami profilaktyki uniwersalnej, zaleca się kontynuowanie **kampanii informacyjnych** poprzez różnego rodzaju działania skierowane do dzieci i młodzieży szkolnej. Mają one na celu uświadomienie jak alkohol negatywnie wpływają na organizm człowieka oraz funkcjonowanie społeczności, a także zwrócenie uwagi uczniów na problem uzależnień alkoholowych oraz wskazanie im konsekwencji sięgania po alkohol przez osoby w ich wieku.
- Kontynuowanie działań ukierunkowanych na prowadzenie warsztatów lub szkoleń z ekspertami. Istotne jest, aby działania profilaktyczne kierować do uczniów szkół, a także do nauczycieli i rodziców. Holistyczne podejście zwiększy skuteczność

prowadzonych działań. Ich głównym celem jest nauczenie uczniów postawy asertywnej oraz wskazanie interesujących możliwości spędzania czasu wolnego w grupie.

- Proponuje się poszerzenie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego w Gminie i Mieście Tuliszków. Zgodnie z założeniami strategii alternatyw, gdy uczniowie będą mieli alternatywne możliwości spędzania czasu wolnego, rzadziej będą sięgać po używki.
- Zgodnie z założeniami strategii edukacyjnej, w działania profilaktyczne kierowane do najmłodszych należy wdrażać działania ukierunkowane na wzmacnianie systemu wartości dzieci i młodzieży, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie wśród dzieci i młodzieży przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych. Sama wiedza nie chroni przed podejmowaniem zachowań ryzykownych. Uczniowie powinni zostać wyposażeni również w umiejętności psychologiczne oraz społeczne.
- Zebrane dzięki badaniu odpowiedzi wskazują, że dzieci i młodzież piją alkohol w domu (8% badanych uczniów wskazało, że alkohol spożywa w domu), gdzie powinni znajdować się pod opieką osób dorosłych. Dodatkowo rodzice mają świadomość spożywania alkoholu przez swoje dzieci (wskazało na to 4,5% badanych uczniów), choć uczniowie w większości przyznawali, iż ich rodzice nie zgadzaliby się na sięganie przez nich po substancje psychoaktywne. Dane te wskazują na potrzebę zwiększenia świadomości rodziców lub opiekunów w zakresie konsekwencji spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Celem tego typu działań profilaktycznych powinna być próba zaangażowania rodziny w przeciwdziałanie problemom alkoholowym wśród osób nieletnich oraz edukacja nt. uzależnień.
- **Szkolenie dla rodziców:** Zajęcia dla rodziców powinny być nakierunkowane na wczesne diagnozowanie niepokojących sygnałów, w tym wytyczne do obserwowania i rozmów diagnozujących problem alkoholowy, a także w praktyczny sposób zapoznanie rodziców z alkotestami i testami antynarkotykowymi. Dodatkowo zaleca się zwrócenie uwagi rodziców na problem przyzwolenia społecznego na zakup alkoholu przez nieletnich. Powinny wskazać rzetelne źródła wsparcia i informacji w zasięgu ręki oraz uniwersalne i skuteczne zasady współpracy ze szkołą.

- **Szkolenie dla nauczycieli:** Kontynuacja szkoleń z najważniejszych umiejętności wychowawczych dla nauczycieli. Tematyka zajęć powinna być ukierunkowana na obszar konfliktów międzypokoleniowych i komunikację, a także budowanie autorytetu opiekuna lub sposobu na jego odzyskanie. Istotne jest także, aby podczas szkoleń zwrócić uwagę nauczycieli na problem przyzwolenia społecznego na zakup alkoholu przez nieletnich.
- Uczniowie szkół oceniają, że zdobywanie alkoholu na terenie gminy jest możliwe, co dotyczy się również pozostałych substancji takich jak narkotyki, dopalacze oraz papierosy. Jest to sygnał dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, by zwiększyła kontrolę punktów sprzedaży alkoholu, w celu eliminacji miejsc, gdzie osoby niepełnoletnie mogą dokonać zakupu tego rodzaju napojów. Uczniowie oceniają, że dostęp do alkoholu na terenie gminy jest możliwy. Nacisk powinien być również na każdorazowe sprawdzanie dowodu osobistego młodych klientów w razie próby zakupu alkoholu lub papierosów, ponieważ jak wykazały informacje uzyskane od sprzedawców, rzadko, ale jednak zdarzają się przypadki, kiedy alkohol osobom nieletnim jest sprzedawany.
- **Kontynuowanie szkoleń dla sprzedawców:** Omówienie „Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” – interpretacja przepisów m. in.:
 - 1) Art. 14 - 16 (kiedy i w jakich sytuacjach nie wolno podawać / sprzedawać alkoholu)
 - 2) Art. 18 (w jakich okolicznościach i z jakich powodów może zostać cofnięte zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych)
 - 3) Art. 43 - 45 (omówienie konsekwencji prawnych wynikających z łamania obowiązków wynikających z korzystania z zezwoleń).

Zwraca się uwagę, iż szkolenia dla sprzedawców powinny odbywać się w punktach sprzedaży alkoholu, dzięki czemu osoba prowadząca szkolenie będzie mogła dostosować przekazywane treści do specyfiki danego miejsca oraz wskazać rozwiązania problemów, z którymi zmagają się dany sprzedawca. Szkolenia w punktach sprzedaży mogą okazać się bardziej skuteczne niż szkolenia stacjonarne.

Ze względu na występowanie problemu prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu (raz się zdarzyło kierować pojazdem pod wpływem alkoholu 4% badanym, w tym 11% badanym mężczyznom), rekomenduje się:

- Policja powinna prowadzić szeroko zakrojone akcje prewencyjne związane z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu. Dane te są ostrzeżeniem, ponieważ wiążą się nie tylko z łamaniem prawa, ale również stanowią bezpośrednie niebezpieczeństwo dla kierowców oraz społeczności lokalnej.
- Jednocześnie stanowi to rekomendację dla instytucji policji, by częściej monitorowali miejsca publiczne na terenie gminy, ze szczególnym wyczuleniem na obecność osób nietrzeźwych i niepełnoletnich spożywających alkohol.
- **Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla mieszkańców w celu uświadomienia konsekwencji związanych z prowadzeniem pojazdów pod wpływem alkoholu poprzez różnego rodzaju działania profilaktyczne.**

Ze względu na zażywanie przez uczniów papierosów oraz substancji psychoaktywnych, rekomenduje się:

- Ze względu na fakt, iż w opinii sprzedawców w gminie zdarza się, iż papierosy sprzedawane są osobom nieletnim, zaleca się opracowanie lokalnej kampanii na rzecz zwiększenia odpowiedzialności sprzedawców i uwrażliwienia ich na szkodliwość sprzedaży papierosów osobom niepełnoletnim.
- Preferowanym działaniem jest edukowanie uczniów poprzez różnego rodzaju działania profilaktyczne mające na celu uświadomienie uczniom szkodliwości palenia papierosów.
- Zorganizowanie zajęć profilaktycznych w celu uświadomienia i uzupełnienia wiedzy jak narkotyki i dopalacze negatywnie wpływają na organizm człowieka - dla dzieci i młodzieży szkolnej.
- Warsztaty dla dzieci i młodzieży szkolnej - Aby dać dobry start w dorosłe życie, wolne od używek, potrzebne jest nakierowanie młodej osoby, aby w świadomy sposób ominęła niebezpieczeństwa, które proponuje jej codzienność. Punktem wyjścia do osiągnięcia tego celu powinno być uświadomienie do czego może doprowadzić stosowanie legalnych substancji psychoaktywnych, które torują drogę dopalaczom i narkotekom. Jak konstruktywnie radzić sobie z codziennymi problemami i wpływem otoczenia, jak odmawiać, gdzie szukać rzetelnej wiedzy i pomocy? - odpowiedź na te pytania powinny dać właśnie te zajęcia.

- Wskazane jest podejmowanie działań skierowanych wobec rodziców i nauczycieli, w celu wzmacniania ich autorytetu wychowawczego. Ważnym jest, by stali się oni wiarygodnym źródłem informacji i kształtowali prawidłowe postawy podopiecznych.
- Promowanie zdrowego stylu życia jako przeciwdziałanie oraz zapobieganie problemom, związanym z sięganiem po narkotyki przez dzieci, młodzież i osoby dorosłe. Dzięki tego typu działaniom, uczniowie oraz dorośli poznają alternatywne modele życia, które pomogą im zerwać z utrwalonym przez nich wzorem postępowania.
- Edukacja publiczna, poruszająca kwestię konsekwencji prawnych, zdrowotnych i społecznych używania narkotyków.

W związku z występowaniem problemu przemocowego w Gminie i Mieście Tuliszków, zaleca się:

- Zorganizowanie zajęć dydaktycznych dotyczących kwestii przemocy oraz cyberprzemocy w szkole. Podjęcie działań profilaktycznych, których celem byłoby zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły oraz w jej pobliżu.
- Wskazane jest przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli w ramach pomocy krzywdzonym uczniom oraz procedury „Niebieskiej Karty” w szkole. Równie ważne jest też wsparcie dla rodziców poprzez przeprowadzenie szkolenia w zakresie wychowania pokolenia bez przemocy.
- Pikniki rodzinne/ gry miejskie – tego typu działania profilaktyczne mają na celu wzmocnienie więzi rodzinnych. Piknik, czy też gra terenowa to dobra okazja, aby rodzina mogła spędzić wspólnie czas, a przy okazji uczestniczyć w zajęciach profilaktycznych.
- **Szkolenia dla rodziców** – rekomenduje się przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, które obejmowałyby następujące zagadnienia: organizacja czasu, podział obowiązków, rozwój emocjonalny dziecka oraz sposoby skutecznej komunikacji. Zdobyta wiedza pozwoli rodzicom lepiej wypełniać swoje obowiązki, pomoże zrozumieć psychikę młodego człowieka, a także mechanizmy rządzące jego postępowaniem. Efektem tych działań będzie wzmocnienie więzi rodzinnych.
- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla mieszkańców gminy, dotyczącej problemu występowania zjawiska przemocy, do której dochodzi w domu. Ma ona na

celu nie tylko zwiększenie wiedzy na temat przemocy, ale także uświadomienie mieszkańcom, że mają obowiązek reagować oraz powiadomić odpowiednie służby, w przypadku gdy dowiadują się o sytuacji występowania przemocy domowej w ich otoczeniu.

- Dane pokazały, iż mieszkańcy nie znają dobrze instytucji, które oferują pomoc osobom uzależnionym oraz osobom doświadczającym przemocy (47,5% ogółu badanych nie wie gdzie szukać pomocy w przypadku nadużywania alkoholu bądź problemu z zażywaniem czy też nadużywaniem substancji psychoaktywnych i 96% w przypadku zachowań ryzykownych). W związku z tym, rekomenduje się zorganizowanie kampanii społecznej skierowanej przeciwko zjawisku przemocy w rodzinie, zapewnienie pomocy osobom poszkodowanym. Nacisk na edukację w zakresie możliwych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie oraz promowanie instytucji pomocowych.
- Preferowanym działaniem jest edukowanie mieszkańców poprzez różnego rodzaju kampanie edukacyjno-informacyjne wskazujące jak rozpoznać przemoc, powstrzymać ją, a także uświadamianie do kogo się zwrócić o pomoc.

Celem niwelowania zagrożeń wpływających na występowania problemów społecznych w Gminie i Mieście Tuliszków, dodatkowo zaleca się wprowadzenie następujących działań:

- Wzmocnienie integracji społeczności lokalnych na rzecz wspierania rodzin borykających się z różnymi problemami społecznymi, w tym zagrożenia przemocą, alkoholizmem, narkomanią. Wyrównywanie szans może zostać przeprowadzone w różnorodny sposób, m.in. opracowanie programów profilaktycznych przeciwdziałających problemom społecznym w rodzinach, wspieranie i rozwój poradnictwa rodzinnego lub wspieranie rodzin i form zastępczych w opiece nad dzieckiem. Działanie to znajduje uzasadnienie w fakcie, iż to rodzina jest podstawową komórką społeczną i to od jej kondycji zależy rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży.
- Działalność nastawiona na integrację międzypokoleniową społeczności lokalnej poprzez imprezy kulturalne, koła zainteresowań, zajęcia umożliwiające wymianę doświadczeń i umiejętności.

- Dbanie o dostęp do różnorodnych zajęć na terenie gminy, umożliwiających pozytywną organizację czasu wolnego mieszkańców.
- Zapewnienie łatwego dostępu do źródeł informacji, przeznaczonych dla osób szukających wsparcia, dotkniętych problemem uzależnień i/lub przemocy.